Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Cena egzemplarza 35 gr.

Rok XII. ...śnia 1930 r. № 17

POCZTA

Organ Związku Pracowników Poczt, Telegrafów i Telefonów Rzeczyposp. Polskiej

WYCHODZI 2 RAZY NA MIESIĄC. NAKŁAD 20.000 EGZEMPL.

Nadesłanych rękopisów nie zwraca się. Każdy rękopis powinien być opatrzony w podpis i dokładny adres wysyłającego.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Bednarska Nr. 25. Telefon Nr. 24-29.

Konta P. K. O.: Zarządu Głównego — 2375, Budowy Uzdrowisk — 14048. — Prenumerata 2 zł. kwartalnie.

CENY OGŁOSZEŃ: 1 kol. 450 zł., 1/2 kol. 225 zł., 1/4 kol. 115 zł., 1/8 kol. 60 zł. Wiersz 1 milimetrowy, jednoszpaltowy lub jego miejsce za tekstem 50 gr. Fantazyjne, tabele 50% drożej. Szerokość kolumny 3 szpalty.

PRZEPIS I ŻYCIE

Administracja państwowa polska, pomimo dwunastoletniej zaledwie niezależności politycznej odrodzonej Polski,—trzeba przyznać — potrafiła już zająć poczesne miejsce w gronie nietylko państw powojennych, ale nawet i wśród ogranizmów państwowych cieszących się od wieków własnym, niezależnym bytem politycznym.

Każdy rok, każdy miesiąc nieledwie, przysparza jej nowych wartości i nawet już dziś, w obecnym stadjum jej rozwoju, zdarzają się wypadki wzorowania się innych na niektórych urządzeniach polskich.

Jest to niezaprzeczalny wyścig pokojowej pracy państwowo-twórczej, utrwalającej — obok wzmacniania siły zbrojnej — poprzez wszystkie niecne zakusy, nienaruszalność granic Polski.

W tym wyścigu nad usprawnieniem poszczególnych dziedzin pracy państwowej poczta nie zajmuje ostatniego miejsca. Nie będę w tej chwili wyliczał tych wszystkich dokonanych i rozpoczętych prac, które stanowią o niezmiernie szybkim i znakomitym rozwoju poczty polskiej, wystarczy stwierdzenie, że pomimo nadzwyczaj niesprzyjających warunków w jakich rozpoczął się jej rozwój*), sprawność poczty polskiej notowana jest obecnie na jednem z pierwszych miejsc w szeregu poczt europejskich.

Nie można przez to powiedzieć, że jesteśmy już u zenitu. Odwrotnie. Nie jesteśmy jeszcze nawet w połowie tych prac, które należy wykonać, aby dać pocztownictwu polskiemu należne pole do normalnego rozwoju. Brak nam dostosowanych do potrzeb instytucji budynków pocztowych, brak należytych urządzeń wewnętrznych, nie marzymy jeszcze narazie o zaprowadzeniu urządzeń mechanicznych, sieć urzędów pocztowych na znacznych połaciach kraju nie odpowiada potrzebom ludności, a istniejące trasy telegraficzne i telefoniczne — poza swoją niewystarczalnością ogólną — odbiegają daleko od obecnych zdobyczy techniki. Brak nam wreszcie skodyfikowanych przepisów, zarówno w dziedzinie samej służby jak i stosunku służbowego pracowników pocztowych.

Jeżeli, pomimo wszystko, sprawność poczty polskiej — jak zaznaczyłem — notowana jest na jednem z pierwszych miejsc wśród poczt europejskich, dzieje się to w znacznej mierze dzięki obywatelskiej, ofiarnej i niezmordowanej pracy funkcjonarjuszów pocztowych, którzy, poza obowiązkiem służbowym, wkładają w nią pełnię umiłowania kraju i ambicji zawodowej.

Dodatkowym bodźcem w tych wysiłkach pracowników pocztowych jest ponadto niegasnąca nadzieja, że i Państwo, jako takie, i Zwierzchnik resortu, poczynią wszelkie możliwe wysiłki, aby ich w tym ciężkim boju o honor instytucji należycie wesprzeć, przez polepszenie warunków urzędowania, ujednostajnienie przepisów służbowych i osobowych, oraz stopniowe rozwiązywanie postulatów materjalnych.

*

Należy przyznać, że jeżeli chodzi o dwa pierwsze zagadnienia: polepszenie warunków urzędowania i ujednostajnienie przepisów służbowych, Ministerstwo Poczt i Telegrafów w obu kierunkach przejawiło ożywioną działalność — znacznie większą niż w poprzednich okresach swego istnienia. Kodyfikacja przepisów pocztowo-telegraficznych i telefonicznych postępuje szybkim krokiem naprzód, dotychczasowe napowietrzne linje telegraficzne i telefoniczne, w miarę możliwości budżetowych zamieniane są na kable podziemne, a z ostatnio odbytej rozmowy z Panem Ministrem dowiedzieliśmy się o nawiązanych pertraktacjach z Bankiem Gospodarstwa Krajowego i Pocztową Kasą Oszczędności, w celu uzyskania funduszów na budowę najkonieczniejszych budynków pocztowych. Następnym kierunkiem w jakim m. in. M. P. i T. zmierza do dalszego usprawnienia służby jest zamiar podniesienia poziomu wiedzy zawodowej funkcjonarjuszów pocztowych, przez wprowadzenie egzaminów na stanowiska kierownicze i kontrolne w służbie wykonawczej.

Niewątpliwie podniesienie poziomu wiedzy zawodowej pracowników pocztowych jest również jednym ze środków, któremi można oddziaływać na usprawnienie poczty i dlatego też samego zamiaru negować nie można.

Chodzi tylko w danym wypadku o sposoby przeprowadzenia tego zamierzenia. Nie wkraczając — w tej chwili — w roztrząsanie programu egzaminów, tak na stanowiska kontrolne i kierownicze w służbie wykonawczej, jak i na stanowiska administracyjne drugiej kategorji, gdyż rzecz ta wymaga specjalnego omówienia, podnoszę zasadniczą różnicę jaka tkwi w pojęciu podniesienia poziomu wiedzy zawodowej pracowników rozumianem jako umożliwienie im dokształcenia zawodowego, a suchym wymogiem składania mniej lub więcej skomplikowanych egzaminów, bez przygotowania do nich odpowiedniemi wykładami, bez do-

*) Zniszczenie polskiej sieci pocztowo-telegraficznej i telefonicznej przez wojny światową i polsko-bolszewicką, brak odpowiednich budynków i urządzeń, różnorodność przepisów pozaborczych i t. d.

starczenia, a nawet wskazania źródeł, z których można czerpać potrzebne wiadomości — opatrzonego nadomiar rygorem zamknięcia dalszej karjery służbowej.

Zasada dokształcenia, względnie perjodycznego przeszkolenia zawodowego, pracowników publicznych przyjęła się w ostatnich czasach bardzo szeroko prawie we wszystkich państwach europejskich, jednak wszędzie traktowana jest w płaszczyźnie udostępnienia pracownikom możności nabycia potrzebnych wiadomości poprzez organizację Akademji, Szkół Zawodowych, względnie sporadycznych Kursów, a nie w formie tylko przepisu nakazującego **wiedzieć**, bez umożliwienia dostępu do wiedzy.

Mógłbym przytoczyć szereg państw europejskich, które w ten życiowy sposób postawiły konieczną i u nas sprawę pogłębiania wiadomości zawodowych pracowników publicznych, ograniczony jednak miejscem, odsyłam Czytelnika do źródłowego w tej dziedzinie dzieła członka Komisji dla usprawnienia administracji publicznej przy Prezesie Rady Ministrów, L. W. Biegeleisena, p. t. „Zagadnienie Dokształcania Urzędników Państwowych i Komunalnych Ze Stanowiska usprawnienia Administracji Publicznej", cytując z wymienionego dzieła jedynie jeden ustęp, dotyczący postawienia tej sprawy w Niemczech:

„Poczta państwowa w Niemczech, jako przedsiębiorstwo samodzielne od r. 1924, **wyłączone** z ogólnej administracji państwowej, posiada autonomję i prowadzona jest na zasadach handlowych. Poczta jest nietylko samowystarczalna, lecz musi szukać coraz nowych dróg i możliwości rozwoju, a urzędnicy jej winni posiadać zdolność szybkiego dostosowania się do ciągłych zmian w administracji i eksploatacji. Nie wszyscy urzędnicy mogą zrozumieć odrazu nowe cele i zadania zmienionej organizacyjnie poczty państwowej celem najlepszego zastosowania ich w praktyce.

„Nieodzowna jest tu znajomość zasad organizacji handlowej i kupieckiej, oraz ogólnych stosunków gospodarczych i komunikacyjnych, którą urzędnicy powinni nabyć właśnie w akademjach urzędniczych. Potrzebie tej czynią obecnie zadość Akademje administracyjne w Berlinie i innych miastach prowincjonalnych, urządzając cały szereg kursów i wykładów o problemach nowoczesnych z zakresu ekonomiki, finansów, prawa, polityki społecznej, komunikacji i poczty. Akademje urządzają kursy specjalne i fachowe „tygodnie", dla wyposażenia słuchaczy w niezbędne wiadomości zawodowe. Kursy pocztowe stały się dla urzędników pocztowych wręcz konieczne".

Jak już wspomniałem, z powołaniem się na monografję p. L. W. Biegeleisena, tak pojęte dokształcanie pracowników pocztowych w Niemczech nie jest wypadkiem oderwanym, stosuje je cały szereg innych, wielkich mocarstw europejskich.

Czy — wobec tego — zamierzony system egzaminów bez nauczania będzie odpowiednikiem założenia? Czy doprowadzi do gruntownego i do masowego podniesienia poziomu wiedzy zawodowej wśród pracowników pocztowych? Wydaje mi się, że nie.

Wydaje mi się, że nie, bo wśród przeciążonych ciężką, wielogodzinną pracą urzędników pocztowych, zaledwie nieliczne jednostki może zdobędą się na odwagę samouczego studjowania, w krótkich przerwach między snem a służbą, bez wskazówek, bez podręczników, bez skodyfikowanych — jak obecnie przynajmniej — przepisów służbowych. A i z tych nielicznych — studjujących między służbą a nocą—przemęczonych pracą zawodową, obarczonych rodzinami, nękanych troską materjalną, iluż dobrnie szczęśliwie do pomyślnego wyniku? Iluż z nich — pomijając wszelkie inne trudności — posiada odpowiednie mieszkania, aby w spokoju oddać się nauce nawet w wymienionych warunkach? Większość — to lokatorzy jednopokojowych mieszkań, większość — to ludzie żonaci i dzietni.

Oto życiowa strona tego — dobrego w zasadzie — założenia.

Akademja pocztowa jest tu koniecznem uzupełnieniem przepisu o egzaminach. Akademja pocztowa — postulat Związku od początku powstania Polski — wysuwa się na czoło tego zagadnienia. Przemawia za nią — życie!

Służąc w niektórych sprawach jako wzór dla innych, nie wstydźmy się wzorować na innych.

*

Przy sposobności poruszę jeszcze jedną, prawie że analogiczną sprawę: — egzaminy niższych funkcjonarjuszów pocztowych.

Trzy lata wkrótce upłynie odkąd obowiązuje zarządzenie Ministra Poczt i Telegrafów, uzależniające uzyskanie przez niższego funkcjonarjusza pocztowego XII-ej i wyższej grupy, względnie stanowiska samodzielnego lub kwalifikowanego, od złożenia zawodowego egzaminu służbowego.

Przez trzy lata obserwuję z uwagą, osobiście i za pośrednictwem oddziałów związkowych, w jaki sposób niżsi funkcjonarjusze pocztowi przystosowują się do wymogów zarządzenia.

I widzę, że niemasz ani jednego, któryby nie pragnął gorąco nabycia potrzebnych wiadomości, — który nie pragnąłby gorąco złożenia tego egzaminu.

Wszak to dla niego wielka rzecz! Wszak jest to przeskoczenie zapory zagradzającej mu drogę do upragnionego awansu, do uzyskania lepszego stanowiska, do łatwiejszego i bezpieczniejszego pełnienia służby.

A jednak w wielu Dyrekcjach spoczywają bez ruchu nieobsadzone stanowiska niższych funkcjonarjuszów w XII, XI i X-ej grupie. Brak kandydatów...

Jakże wiele mówiący to objaw. Jakże często obserwuję zmagania się niższego pracownika, starającego się pokonać niezrozumiały dla niego przepis, lub zawilszy paragraf ustawy. Jak niewielki promyczek światła potrzebny jest przeważnie do ułatwienia zrozumienia tej lub innej rzeczy i popchnięcia procesu myślenia na właściwe tory.

Niestety. I w tym wypadku rygorystyczny wymóg egzaminu nie został uzupełniony zarządzeniem umożliwiającem chętnemu funkcjonarjuszowi zdobycie niezbędnej mu wiedzy.

Samouctwo to ciężka rzecz... Zwłaszcza dla starszych. Zwłaszcza dla zmęczonych... Zmęczonych bardzo ciężko...

Oto listonosz: Od godziny 6-ej rano kiedy zgłosił się do urzędu celem „podłożenia" materjału, obładowany stosem gazet, lżejszych — ale bardzo ciężkich w ogólnej ilości — paczek, setkami listów, druków, próbek, weksli, radjo-inkasa i t. p., po przebieżeniu rozległego terytorjum na prowincji, a setek pięter w większem mieście, — wraca wieczorem do domu. Kolacja-obiad. Godzina 8-a wieczór. Nogi zesztywniałe... plecy obolałe... ramiona ciężkie... w głowie aż szumi...

Uczy się:

...Konstytucja... samorządy... władze państwowe... sieć pocztowa... kolejowa... ustawa emerytalna... uposażenie... ach!, dyscyplinarna... geografja... Chiny... Pekin, Szanghaj — Pekin, Szanghaj...

— „Czy nie masz tam parę groszy na jutro?"...

— „A kładź że się — o piątej wstajesz".

Oto ambulanser: Leszno — Warszawa. 14 godzin. Co 10 — 15 minut wymiana. Otwieranie, zamykanie odsyłek. Komisyjnie. Listy polecone, wartościowe. Liczyć dobrze! Ile paczek? Prędzej — prędzej. Worek, plomba. Jak gazety?

Ul. Ukrop.

Chwała Bogu! Warszawa. Bez katastrofy. Wszystko się zgadza!

Wieczór. Może noc. Kolacja — obiad. Konstytucja... samorządy...

Dosyć. Nie chciałem pisać feljetonu... Oto strona życiowa...

*

Nie chodzi o wielką rzecz. Jakieś dwu, albo i miesięczne kursy. Oświetlenie najtrudniejszych przedmiotów. Może niekoniecznie tylko przy Dyrekcjach. Może przy większych urzędach.

Będę szczęśliwy, jeżeli te słowa zostaną wzięte pod rozwagę.

*

Nie zawsze przepis idzie z życiem w parze. Częstokroć, atoli, **życie** domaga się przepisu.

To ostatnie, naprzykład, można powiedzieć w sprawie naszej pragmatyki służbowej.

Józef Stangreciak.

Nowy temat — w starej sprawie

W ostatnich numerach „Poczty" wyczytać można mnóstwo narzekań kierowników małych urzędów na przeciążenie pracą, na pracę poza godzinami urzędowania, oraz w niedzielę i święta. Głosy te nie wychodzą tylko od jednej osoby, ale jak stwierdzić można w „Poczcie" dochodzą one z każdej strony. Zatem musi być źle, a słuszność tych narzekań może najlepiej ocenić tylko ten, kto już w małym urzędzie pracował wzgl. pracuje.

Powstaje więc pytanie ,dlaczego narzekają kierownicy małych urzędów i dlaczego właśnie oni są przeciążeni nadmierną pracą, podczas gdy mniej narzekań słyszy się z urzędów o większej ilości sił.

Powie może niejeden odrazu i po prostu: dla tego, że mają za dużo pracy a za mało sił.

Owszem, słusznie, ale dlaczego właśnie w małym urzędzie odczuwa się ten nawał pracy więcej niż w urzędzie dużym, pomimo jednakowego stosunku ilości jednostek pracy do ilości zatrudnionych tam sił.

Oto pytanie, nad którem chciałem się zastanowić w artykule niniejszym. Dla przykładu weźmiemy urząd o 10 siłach i urząd o 1 sile.

Władze, a w pierwszym rzędzie pp. inspektorzy — od zaopinjowania których przeważnie zależy przydział ilości sił do poszczególnych urzędów — wychodzą z założenia, że o ile urząd o 10 siłach pokona miesięcznie około 50 do 80 tysięcy jednostek, to w konsekwencji urząd o jednej sile powinien podołać wypracować 5 do 8 tysięcy i przytem pracować nie więcej i nie dłużej jak urząd o 10 siłach.

Napozór, każdy musi przyznać tej zasadzie słuszność, lecz w rzeczywistości przedstawia się sprawa zupełnie inaczej.

Wiadomo, bowiem każdemu z nas, że w urzędach jest dużo pracy, które wykazem obrotu nie są objęte. Mam tu na myśli przedewszystkiem prace, które wykonywa się zarówno w urzędzie o 10 siłach, jak i urzędzie o 1 sile. A więc: poprawianie i uzupełnianie okólników, dzienników urzędowych, zarządzeń Dyr. P. i T., wszelkich taryf, spisu urzędów, cennika czasopism, wykazu czasopism zakazanych, wykazu książeczek P. K. O. na które doraźne wypłaty są zakazane, — i dozwolone, tabeli przeliczeń obrotu przekazowego, spisu krajów, z któremi zaprowadzono obrót przekazowy, spisu władz i urzędów zwolnionych od opłat pocztowych i t. d. i t. d. Ilość tej pracy jest tak w jednym, jak w drugim urzędzie jednakowa, natomiast wykonanie tej pracy dzieli się w urzędzie pierwszym na 10 sił, w drugiem pokonać je musi jedna siła.

Powie może niejeden, że przecież te prace wykazuje wykaz obrotu w pozycji 47, jako 20 proc. miesięcznej ilości jednostek pracy, od poz. 1 — 46.

Owszem, znów słusznie, ale jak wygląda wówczas ocena tych prac w urzędzie o 10 siłach, a jak w urzędzie o 1 sile?

Urząd o 10 siłach, mający np. w poz. 1 — 46 50 tysięcy jednostek, dolicza sobie tytułem tych prac 20 proc., t. j. 10 tysięcy jednostek, czyli ma jednostki dla dwóch dalszych sił. Natomiast urząd o 1 sile wykazujący w poz. 1 — 46 5 tysięcy jednostek dolicza sobie w poz. 47 1 tysiąc, czyli ma jednostki dla — żadnej siły.

Wiemy dobrze, że urząd o 10 siłach ma nieco więcej innych czynności kancelaryjnych, które przypadają na owe 20 proc. w poz. 47, lecz — w każdym razie — ocena wyżej wyszczególnionych prac, *jednakowych w obu urzędach*, wypadnie dla większego urzędu zawsze korzystniej.

Dalej, bardzo ważnym czynnikiem jest podział pracy w urzędzie dużym i małym. W urzędzie o 10 siłach pracuje przeważnie każdy urzędnik w jednym dziale, a rzadko wykonuje prace wchodzące w zakres innego działu. I tak: jeden pracuje przy okienku pieniężnem, drugi — przy okienku listowem, trzeci i czwarty — na zmianę w dekartacji, piąty — w dziale gazet, następni — w dziale rent, telefonie, telegrafie, kasie i t. p., naczelnik urzędu przy ogólnym nadzorze i w kancelarji.

Dla lepszej ilustracji niniejszego przyjrzyjmy się zatem wykonywaniu poszczególnych czynności w większym urzędzie i porównajmy je następnie z takąż pracą w urzędzie o jednej sile. Porównanie takie będzie najbardziej wymownym argumentem. Weźmy np. okienko pieniężne: W większym urzędzie urzędnik przy okienku przyjmuje przekaz za przekazem i przelicza wpłacone pieniądze, nie troszcząc się o nic co się w około niego dzieje. Od chwili przyjęcia przekazu, wzgl. wpłaty P. K. O. aż do chwili ukończenia liczenia przyjętej gotówki — chociażby największej kwoty w drobnych pieniądzach — nikt niema prawa przeszkodzić mu w tej pracy, lub liczenie przerywać. Od chwili rozpoczęcia, aż do ukończenia urzędowania, nie potrzebuje on opuszczać swego miejsca i biegać od okienka do telefonu, od telefonu do telegrafu, od telegrafu do stołu dekartacyjnego, stąd zaś do okienka i tak w kółko, gdzie go tylko żądają, jak to się dzieje w urzędzie o jednej sile.

Niepotrzeba dodawać, że urzędnik przy okienku dużego urzędu ze względu na jednolitość i ciągłość pracy i związaną z tem mniejszą ilość wykonanych ruchów może wykonać znacznie większą ilość jednostek pracy, aniżeli urzędnik wykonujący co chwile inną czynność, na innym miejscu i przerywaną jedna przez drugą.

A teraz ten sam dział służby t. j. przyjmowanie przekazów w urzędzie o jednej sile. Oto obrazek:

Urzędnik odebrał właśnie od strony przekaz, otwiera księgę przyjętych przekazów, bierze ołówek do ręki, a tu rrrt... rrrt... — telefon. Spada klapka: abonent 1 rrrt... rrrt...! Urzędnik przerywa rozpoczętą pracę, podchodzi do telefonu, a po zgłoszeniu się już słyszy: „co to dziś tak długo trzeba wołać". Urzędnik powiada, że był zajęty, łączy abonenta i powraca do przerwanego przyjęcia przekazu, bo już strona przy okienku patrzy na niego krzywem okiem, że została opuszczona dla załatwienia innego interesanta, t. j. abonenta. Urzędnik wpisał przekaz i liczy gotówkę — akurat trzysta złotych w drobnej monecie. Liczy: sto dwadzieścia, sto trzydzieści, sto czterdzieści, a tu rrrt... rrrt... rrrt... Spada klapka przewodu międzymiastowego. Sąsiedni urząd nie ma czasu na długie wołanie, może złożyć raport... Urzędnik dolicza do dwustu, aby mieć przeliczoną okrągłą kwotę, doskakuje do aparatu i już słyszy kąśliwe „narreszcie", „was też trzeba zawsze wołać pół godziny". Sąsiedni urząd zamawia nr. 3. Urzędnik odwołuje, zgłasza się służąca i oświadcza: „pan jest właśnie w podwórzu, zaraz zawołam". Urzędnik czeka a sąsiedni urząd niecierpliwi się: „gdzie jest wasz abonent". Nareszcie... Mówią... Urzędnik wraca do okienka i poraz trzeci zabiera się do przyjęcia przekazu, bo strona przy okienku przestępuje już z jednej nogi na drugą i do drugiego klijenta mruczy coś o „takiem urzędowaniu" i że w sąsiednim urzędzie, choć jest wielki ruch, to jednak „idzie inaczej". Wreszcie strona otrzymuje pokwitowanie i odchodzi. Urzędnik wypracował 3 jednostki za przekaz, 3 za przyjętą gotówkę i 2 za połączenie nadchodzące — razem 8 jednostek.

W tym samym czasie, urzędnik przy okienku urzędu o 10 siłach przyjął 5 przekazów i około 1000 złotych, zatem razem 25 jednostek, bo miał pracę jednolitą, nikt mu jej nie przerywał i nie przeszkadzał. W takich oto i podobnych warunkach, wyrabiają urzędy większe i mniejsze swoje jednostki pracy, według ilości których przydziela im się odpowiednią ilość sił.

Ten obrazek — może nieco przydługi — był jednak nieodzownym, aby uwypuklić jak niejednolita jest *istotna wartość* wypracowanych jednostek pracy w małych i większych urzędach pocztowych i jak nieracjonalne jest stosowanie — jak dotąd — zasady przewartościowywania jedynie ilości jednostek pracy na ilość sił w urzędach, bez uwzględnienia *warunków specjalnych*, które przedstawiony obrazek ilustruje dostatecznie, chyba...

Mojem zdaniem, narzekanie na przeciążenie pracą — szczególniej w małych urzędach pocztowych — wynikają właśnie i jedynie z powodu dotychczasowego niezwrócenia przez władze pocztowe dostatecznej uwagi na te *warunki specjalne* w jakich odbywa się praca w małych urzędach pocztowych i dlatego też, władze — poza przyznaniem dodatku za kierownictwo — dokonałyby prawdziwego dzieła sprawiedliwości, odstępując od dotychczasowej zasady *wyłącznie matematycznego* wyliczenia nasilenia pracy w urzędach li tylko na podstawie ilości jednostek pracy, bez przybierania do końcowego wyniku tych obliczeń drugiego — niemniej ważnego — czynnika, — różnych warunków w jakich odbywa się wypracowywanie ilości jednostek pracy.

Mojem zdaniem, aby urzędnicy małych urzędów mogli należycie pokonać wszystkie prace bieżące, oraz prace uboczne — nieobjęte wykazem obrotu — w godzinach urzędowych, aby i oni wiedzieli, że noc jest do spania, a niedziela do świętowania, aby i oni nareszcie doznali należnego wszystkim ludziom pracy odpoczynku, należałoby przydzielać siły poszczególnym urzędom w następujących normach:

Urząd wyrabiający do 4000 jednostek — 1 siła, od 4 — 6 tysięcy — 1 i pół siły, czyli ryczałt na utrzymanie dodatkowej siły po kilka godzin dziennie. Od 6 — 10 tysięcy — 2 siły. Tu przypada na każdą siłę już po 5 tysięcy, gdyż prace uboczne dzieli się już na 2 siły. Od 10 — 13 tysięcy 2 i pół siły, czyli ryczałt jak wyżej, od 13 - 17 tysięcy — 3 siły, od 17 - 24 tysięcy 4 siły. Tu przypada na każdego już do 6 tysięcy jednostek, gdyż prace uboczne dzielą się na 4 siły i każdy z urzędników pracuje

już więcej na jednem miejscu, chociaż niema jeszcze mowy o oddziałach. Od 24 - 30 tysięcy — 5 sił. Od 30 — 37 tysięcy — 6 sił, od 37 - 44 tysięcy 7 sił, od 44 - 51 tysięcy 8 sił, od 51 — 58 tysięcy — 9 sił, od 58 - 66 tysięcy 10 sił. Odtąd, wzwyż, stosunek jednostek pracy do ilości sił mógłby pozostać ten sam co obecnie, gdyż tu pracuje już każdy w swoim dziale, w którym załatwia także prace uboczne, wzgl. prace te załatwia specjalna siła.

Wyjątek mogłyby stanowić urzędy zbiorcze, które zdobywają dużą ilość jednostek przez otrzymane z mniejszych urzędów nadmiary kasowe, w których pieniądze są już należycie pogatunkowane, banknoty wyprostowane, bilon posortowany wzgl. plombowany w woreczkach i które otrzymują je odrazu w większych kwotach, a nie zbierają ich, jako inne urzędy, po kilkanaście złotych na każdy przekaz lub inną wpłatę.

O ile władze pocztowe zechciałyby powyższe uwagi poddać bliższemu rozpatrzeniu i chociaż w przybliżeniu zastosować je w praktyce, wtedy napewno ustałyby narzekania małych urzędów i nieuniknione dotąd sarkania publiczności, a usterki zmniejszyłyby się do minimum.

Prócz tego, zamiast obecnego objawu — uciekania urzędników od kierownictwa małych urzędów pocztowych, znalazłaby się dostateczna ilość *chętnych* kandydatów na te stanowiska, nastąpiłby łatwiejszy, a przez to i lepszy, dobór kierowników, skutkując niewątpliwe podniesienie powagi instytucji pocztowej.

A. Rydz.

Byłoby rzeczą bardzo pożądaną, aby który z kol. inspektorów napisał na ten temat cykl artykułów, które wywarłyby na słabych jednostkach odpowiednie wrażenie.

I jeszcze jedno: u nas, zaleca się aby kierownicy urzędów należycie reprezentowali powierzone im urzędy, aby prowadzili życie towarzyskie z przedstawicielami miejscowego społeczeństwa i t. p. Na reprezentację, oczywiście, nic im się nie daje...

Kierownik urzędu, zarabiający miesięcznie dwieście parę złotych, mający na utrzymaniu rodzinę, może jako-tako wegetować, ale nigdy nie będzie odpowiednią partją dla proboszcza, burmistrza-młynarza, doktora, weterynarza, radnego-masarza (przedstawiciele miejscowego społeczeństwa), których dochody miesięczne wynoszą do tysiąca złotych.

Reprezentacja kosztuje! Kierownik urzędu który się nie liczy z rzeczywistą — rzeczywistością — przepada prędzej aniżeli przypuszcza. Życie towarzyskie łatwo zacząć — trudno jednak zeń się wycofać. Na reprezentację „pożycza" pieniądze z kasy, licząc na nagrodę, bezzwrotną zapomogę, wygraną na loterji i t. p. Inspektorzy pocztowi, z reguły, przyjeżdżają zawsze nie w porę; zawieszonego w czynnościach kierownika spotyka, po niewczasie, bardzo przykre rozczarowanie...

Z tego, co napisałem, można z łatwością wyprowadzić, ku ogólnemu pożytkowi, cały szereg praktycznych wniosków, mianowicie: że pracownik pocztowy, który chce przesłużyć swą 35-letnią służbę, bez wałęsania się po sądach i komisjach dyscyplinarnych, powinien, w interesie własnej rodziny: być surowym sędzią w stosunku do samego siebie, hartować swój charakter, starać się mieć jak najmniej długów (pracownik zadłużony jest podatnym materjałem do nadużyć), i kierować się zawsze własnym rozumem nie słuchając niczyich podszeptów czy rad, nawet choćby z pośród członków swej najbliższej rodziny.

Em. Alec.

W sprawie nadużyć

Smutnym objawem w naszym resorcie są nadużycia, popełniane przez pracowników pocztowych; narażają one na straty materjalne Skarb Państwa, psują reputację naszej Instytucji i szkodzą całej rzeszy pracowników pocztowych, bo administracja, broniąc się przed nadużyciami, zaostrza przepisy służbowe do tego stopnia, że zatruwają one życie Bogu ducha winnym pracownikom, tak kontrolującym, jak i kontrolowanym.

Są, prawda, między nami jednostki, przejawiające złe skłonności od urodzenia i na to niema rady: jednostki takie znajdą się wszędzie; przemawiać im do rozumu i sumienia — to to samo, co rzucać grochem o ścianę.

Lecz są jeszcze i inni pracownicy, którzy popełniają nadużycia nie z racji złych skłonności — lecz z głupoty i tym, właśnie, pracownikom — moim zdaniem — należałoby przemówić do rozumu.

Niejeden stary pracownik, ojciec rodziny, człowiek głęboko religijny, popełnia nieraz nadużycie, zapominając o przysiędze służbowej, która się zaczyna od słów: „Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu i t. d.". Pracownik taki zrywa znaczki z listu, nie zdając sobie zupełnie sprawy, że popełnia w ten sposób najzwyklejszą kradzież; nakleja na list raz już użyty znaczek pocztowy, również nie zdając sobie sprawy z faktu, że popełnia oszustwo, kwalifikujące się do prokuratora i że, w ten sposób, okrada swego pracodawcę — Instytucję pocztową; „pożycza" pieniądze z kasy, uważając to za nic zdrożnego...

Nieprzyłapane nadużycia przechodzą w nałóg; raz rzecz się uda, drugi raz również, a za trzecim razem pracownik „wpada", idzie pod sąd i albo traci posadę i idzie do więzienia, albo ulega degradacji i ma wówczas pretensje do wszystkich, że mu nie powiedzieli, że zato grozi to i to.

Dr. BIAŁYNICKI - BIRULA. 6

POGADANKI O GRUŹLICY

W poprzednich pogadankach mówiliśmy o tem, że zarazki wydzielają toksyny czyli jady. Toksyny te zatruwają organizm człowieka i są przyczyną tak zwanych ogólnych objawów, dość charakterystycznych dla każdej choroby zakaźnej.

Weźmy parę przykładów: angina jest chorobą lokującą się w migdalikach, jednak chory odczuwa ją nietylko w migdalikach, (ból przy połykaniu i t. p.) lecz ma dreszcze, gorączkę, bóle głowy, łamanie w kościach i t. p. **objawy ogólne.** Drugi przykład: tyfus brzuszny. Bezpośredniem miejscem choroby są jelita, a choroba objawia się właśnie czem innem i gdzie indziej — gorączką, bólem głowy, osłabieniem — natomiast jelita dają o sobie znać bardzo rzadko. W gruźlicy i suchotach płuc te ogólne objawy występują w większej ilości aniżeli w chorobach innych. Mało tego — objawy te często tak się pokazują, że wprowadzają w błąd nietylko chorego, ale i lekarza, nieraz nawet bardzo doświadczonego; rzecz się ma tak, jakgdyby starały się one ukryć prawdziwą przyczynę niedomagań, skierować uwagę w stronę zupełnie inną, maskując tem chorobę rzeczywistą.

Te najróżniejsze sposoby, za pomocą których suchoty (gruźlica) płuc starają się ukryć, nazwał znakomity specjalista Prof. Alfred Sokołowski „maskami". Takich masek jest niezmiernie dużo. Często naprz. człowiek zapada na niedomagania, które sam (a nieraz i lekarz) bierze za grypę, innym razem człowiek nieraz latami leczy się z powodu t. zw. kataru żołądka, to znów kataru kiszek, inni leczą się z powodu neurastenji, małokrwistości i t. pod. i t. pod., a wszystko to może być niczem innem jak tylko ogólnemi objawami, wywołanemi lasecznikiem gruźliczym, który się zagnieździł w człowieku. Zdradliwość i perfidja tego zarazka posuwa się czasem tak daleko, że nieraz niczem nie daje znać o sobie, jakkolwiek usilnie i oddawna już pracuje na zgubę człowieka. Zdarzają się ludzie, których musimy długo przekonywać o tem, iż oni już od lat są chorzy, a nieraz choroba ta posuwa się niezmiernie daleko przy czem sam chory nic dosłownie nic — nigdy nie odczuwał. Bywają wypadki, że człowiek doskonale wygląda, pracuje ciężko, nigdy nie kaszle, nie pluje, nie gorączkuje, nie męczy się — zgłasza się do lekarza po świadectwo, którego potrzebuje na dowód właśnie niewątpliwego zdrowia, lub też przywozi do sanatorjum, czy uzdrowiska bliską sobie chorą osobę **i przy sposobności** daje się zbadać — i tu dopiero, zupełnie przypadkowo okazuje się, że właśnie ten okaz zdrowia, ten opiekun chorego jest niezmiernie więcej chory aniżeli cała masa ludzi, których on za chorych uważał.

Naturalnie nie są te wypadki częste, natomiast bardzo są częste takie, w których człowiek czasem odczuwa jakąś drobną dolegliwość, na którą nieraz latami nie zwraca uwagi, tłumaczy ją sobie w sposób rozmaity i nigdy mu przez myśl nie przejdzie, że ta dolegliwość może być jedynym sygnałem rujnującej pracy lasecznika.

Iluż to chorych na zapytanie: „czy Pan (i) kaszle" odpowiada: „trochę, ale ja przecież palę dużo", albo: „tak, czasem, ale ja jestem nauczycielką, muszę wiele mówić". Nieraz zwłaszcza panie przychodzą do lekarza z prośbą o leczenie „nieprzyjemnego chrząkania, takie to niemądre przyzwyczajenie".

Częściej rodzice przyprowadzają swe dzieci z prośbą o poradę, gdyż dziecko jest „takie leniwe, trudno go z rana obudzić, niczem się nie interesuje" i t. p. Najczęściej w tych wszystkich wypadkach znajdzie się przyczyna złego... w płucach.

Naturalnie nie wolno w tem przesadzać i każde chrząknięcie uważać za gruźlicę, albo twierdzić, że niema katarów żołądka, lub też podejrzanym okiem oglądać silnego, dobrze wyglądającego człowieka lub wszystkich dookoła uważać za chorych płucnych.

Wspomniałem o tem wszystkiem tylko

Doręczanie przesyłek w zamiejscowym okręgu doręczeń

Ogólnie znane jest dążenie ludzkości do osiągnięcia największych sukcesów i rekordów we wszystkich dziedzinach życia. Dąży się do pokonania przestrzeni i czasu, do udoskonalenia środków komunikacji i wszelkich wynalazków, do podniesienia wydajności pracy, do usprawnienia czynności przedsiębiorstw i urzędów i t. p. Jednem słowem odbywa się szalony wyścig na każdem polu.

Czy nasza instytucja pocztowa bierze udział w tym wyścigu? Tak, bierze, i co najważniejsze — nie daje się zdystansować przez takież instytucje zagraniczne, które, nawiasem mówiąc, mają bardzo starą tradycję.

I moglibyśmy być dumni z naszej instytucji, która powstała w bardzo ciężkich warunkach i dotychczas rozporządza dość prymitywnemi środkami technicznemi, gdyby nie pewne „ale". Jednem z takich „ale" jest służba doręczeń przesyłek adresatom zamieszkałym w zamiejscowym okręgu doręczeń na terenie b. Kongresówki i Kresów Wschodnich. Ten dział służby dotychczas nie został pchnięty z miejsca, w którym zostawił go prawdopodobnie jeszcze Mantelupi...

Oto jak odbywa się doręczanie przesyłek w zamiejscowym okręgu doręczeń. Przesyłki zwykłe, czasopisma, dowody odbioru na przesyłki rejestrowane i pieniężne, zabierają 2 — 3 razy tygodniowo woźni urzędów gminnych. Zabrane przesyłki leżą w kancelarji gminnej aż do czasu zgłoszenia się odbiorcy. Jeżeli odbiorca oczekuje nadejścia przesyłki, to od czasu do czasu zgłasza się do urzędu gminnego i przesyłkę zabiera, jeżeli zaś nie oczekuje, to przesyłka leży w ciągu kilku tygodni. Bardzo wiele osób zgłasza się do urzędu pocztowego po odbiór przesyłki rejestrowanej lub pieniędzy, gdzie dowiaduje się, że wymieniona w dowodzie odbioru przesyłka już przed miesiącem została zwrócona do miejsca nadania, jako niepodjęta w terminie. W wielu wypadkach odbiorcy narażeni są na dotkliwe straty; np. w razie niewykupienia weksla w terminie. Nic więc dziwnego, że zamiejscowi odbiorcy są bardzo niezadowoleni z takiego stanu rzeczy.

Taki system doręczania bardzo ujemnie wpływa na rozwój czytelnictwa, a co za tem idzie i na podniesienie ogólnego poziomu kulturalnego wśród mieszkańców wsi. Któż bowiem w takich warunkach zaabonuje gazetę codzienną? Chyba tylko ten, który może sobie pozwolić na codzienne wysyłanie posłańca do urzędu gminnego lub na pocztę. A takich wśród drobnych rolników jest bardzo mało.

Wszystko, co się robi dotychczas w tym kierunku (książki odbiorcze, torby zamykane i t. p.) nie pchnie sprawy naprzód ani na krok.

Mniemanie, że tworzenie całej sieci agencyj pocztowych da pożądane wyniki, jest tylko częściowo słusznem. Agencje bowiem doręczają przesyłki tylko w miejscowym okręgu doręczeń, czyli obsługują tylko jedną wioskę, natomiast ludność zamieszkała w zamiejscowym okręgu danej agencji musi, jak przedtem zgłaszać się po odbiór przesyłek do urzędu gminnego lub do agencji. Trzeba więc zastosować jakiś radykalniejszy środek!

Sądzę, że najradykalniejszym środkiem byłoby uruchomienie większej ilości agencyj (dla każdej gminy, wzgl. jedną na 2 gminy) i przydzielenie do każdej agencji listonosza wiejskiego, któryby przynajmniej 3—4 razy tygodniowo doręczał przesyłki zwykłe, polecone i dowody odbioru na przesyłki pieniężne. Tenże listonosz mógłby posiadać pewną ilość znaczków dla sprzedaży na miejscu doręczania przesyłek, oraz mógłby przyjmować przesyłki zwykłe i polecone, które potem oddawałby w agencji lub urzędzie. To samo, oczywiście, dotyczy i normalnych urzędów.

Na częściowe pokrycie wydatków, związanych z utrzymaniem listonoszy wiejskich możnaby przesyłki do zamiejscowego okręgu doręczeń obciążać na miejscu pewną dopłatą, np. 10 groszową.

Chociaż urzeczywistnienie tego projektu będzie wymagało dużo pracy i sporo pieniędzy, to jednak nie powinniśmy się tem zrażać, gdyż chodzi tu o sprawę bardzo ważną.

W Warszawie nprz. doręcza się przesyłki 3—4 razy dziennie, a w odległości kilkunastu kilometrów od Warszawy ludność otrzymuje przesyłki „przez okazję", jak przed wiekiem!

Kontrast zbyt rażący!

T. T.

POJEDYNKI

Wezwani na „pojedynek" przez Kolegów u. p. **Wierzbnik,** wpłacamy kwotę **Zł. 10.**— na budowę Sanatorjów i Uzdrowisk i wzywamy do dalszego koleżeńskiego „pojedynku następujące u. p. **Opoczno, Przedbórz, Przysucha** i **Przytyk.**

Pracownicy Urzędu poczt. Radoszyce.

*

Na wezwanie U. p. **Iłża** wpłacamy **złotych 5.**— na budowę Uzdrowisk, oraz wzywamy do dalszego naśladownictwa następujące U. p. **Bliżyn, Raków k./Staszowa** i **Ożarów k./Opatowa.**

Pracownicy Urzędu poczt. Wąchock.

---

dla ilustracji zdradliwości opisywanej choroby i ostrożności w lekceważeniu drobnych nawet dolegliwości.

Poniżej przytoczę szereg objawów, przy których każdy powinien tę ostrożność podwoić, a przedewszystkiem udać się do lekarza.

Do takich objawów należy:

1) Łatwe męczenie się przy pracy bądź fizycznej bądź umysłowej.

2) Częste bóle głowy, zwłaszcza w porze popołudniowej.

3) Bóle i kłucie w klatce piersiowej częściej pomiędzy łopatkami lub też coraz to w innem miejscu, rzadziej w jednem jakiem miejscu (boku, pod łopatką i t. d.). Najczęściej t. zw. reumatyzmy w barkach i stawach barkowych również są objawami gruźliczemi (np. opłucnej nad szczytami).

4) Zmniejszenie apetytu, spadek na wadze.

5) Stany podgorączkowe. Za normalną przyjęto uważać ciepłotę do 37° C., mierzoną w ciągu 10 minut pod pachą dobrze wysuszoną (ciepł. w ustach jest o parę dziesiątych zwykle wyższą). Przy ustaleniu ciepłoty wielkie znaczenie ma częstość jej mierzenia, gdyż często stany podgorączkowe zjawiają się na 1—2 godziny, a nieraz w porach dnia najrozmaitszych — wcale nie około 5—6 popołudniu, jak to przyjęte jest myśleć. Jeżeli chodzi o bezwzględne przekonanie się co do ciepłoty, to należy ją mierzyć przez 4—5 dni *co 2 godziny* i to w jednym dniu w godzinach parzystych, w drugim — w nieparzystych i t. d. Jeśli przytem nie zauważy się ciepłoty ponad 37.0°, wówczas można mówić, że stanów podgorączkowych niema.

6) Dreszcze, najczęściej krótko trwające, przebiegające po ciele przeważnie w godzinach przedwieczornych.

Pozatem występuje szereg zaburzeń innych narządów i tak:

1) Serce: bicie, bóle, kłócia i t. p. — co często traktowane bywa jako nerwice lub nawet organiczne schorzenia serca.

8) Trakt trawienny: bóle w dołku, objawy t. zw. kataru żołądka, zaparcia stolca, biegunki, niepoddające się leczeniu djetetycznemu, mniej lub więcej gwałtowne bóle w brzuchu i t. p.

9) U kobiet występować mogą różnego rodzaju zaburzenia w miesiączkowaniu, upławy.

10) Bóle w stawach lub mięśniach.

11) Chrząkanie, które bywa często uważane za wynik złego przyzwyczajenia, lub też warunków zawodowych, połączonych z koniecznością mówienia, często do tego dołącza się zmatowienie głosu (nie chrypka).

12) Kaszel suchy lub z odpluwaniem. Mowa tu o kaszlu długotrwałym bez względu na jego siłę, względnie o skłonności do tak zw. bronchitów, kiedy człowiek co chwila „zaziębia się" i kaszle wówczas kilka tygodni, a nawet i parę miesięcy.

13) Krwioplucie. Tym słowem nazywamy mniejszą lub większą domieszkę krwi do plwociny, począwszy od cieniutkich żyłek różowych.

Zauważenie krwi w plwocinie prawie zawsze wywołuje przerażenie u chorych i u otoczenia. Z naciskiem podkreślić należy, że takie przerażenie jest zupełnie bezpodstawne i to z wielu względów. Wystarczy powiedzieć, iż niejednokrotnie bywa to krew z dziąseł przy chorych zębach, lub poprostu na skutek zadraśnięcia dziąsła szczoteczką do zębów; bywa to krew z nosa zwłaszcza przy przewlekłych katarach, przy polipach i t. pod. Może to być krew z gardła przy nieżytach i t. d.

A jeśli nawet jest to istotnie „krew z płuc" to pokazanie sę jej w plwocinie nigdy nie grozi niebezpieczeństwu życia, jak również nie jest dowodem „ciężkiej choroby płucnej". Są takie postacie gruźlicy, które jedynie bardzo doświadczony lekarz zauważy, a krew w plwocinie chorego będzie pokazywała się względnie często i przez długi czas. Z punktu widzenia praktycznego — dobra chorego — najlepiej się stanie jeśli ten chory krew w plwocinie spostrzeże, gdyż to go zmusi do wczesnego leczenia.

Pokazanie sę krwi w ilości większej zmusza do większej ostrożności tak ze

O POPRAWĘ BYTU

W związku z memorjałami złożonemi do pp. Ministra Skarbu, Ministra Robót Publicznych, oraz Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego — o czem pisaliśmy w poprzednim n-rze „Poczty", — w dniu 17 b. m. vice-minister skarbu p. dr. Grodyński przyjął sekretarza generalnego C. K. P. kol. Dudę, celem udzielenia zapowiedzianej odpowiedzi.

P. vice-minister dr. Grodyński, działając w porozumieniu z p. ministrem skarbu, oświadczył, iż sytuacja finansowa skarbu Państwa uniemożliwia w najbliższym czasie powiększenie, choćby w najmniejszym stopniu wydatków osobowych Państwa.

W szczególności p. vice-minister wyjaśnił, iż nie jest przewidywana podwyżka płac pracowników państwowych w opracowanym przez Rząd projekcie budżetu na r. 1931 — 1932, jak również wypłata zaległego dodatku mieszkaniowego za r. 1928.

Jedynym dezyderatem, który zostanie załatwiony, jest sprawa opłat czynszowych za mieszkania służbowe. O ile wysokość czynszu za zajmowane mieszkanie służbowe ze względu na jego rozmiar i jakość będzie niższa od należnego pracownikowi dodatku mieszkaniowego, zainteresowany otrzyma stosowny ekwiwalent pieniężny.

Ponadto wszelkie inne postulaty, jak sprawa wysokości zwrotów opłaty szkolnej za dzieci pracowników państwowych, rozszerzenia prawa do dodatku mieszkaniowego na wszystkich pracowników państwowych, dalsze przeklasyfikowanie szeregu miejscowości do wyższych klas, przyznania dodatku lokalnego dla Zagłębia Dąbrowskiego i podstołecznego i t. d. nie mogą oczekiwać w najbliższym okresie pozytywnego unormowania.

Przeszło 100.000!

Niema prawie tygodnia, aby którekolwiek z pism warszawskich lub prowincjonalnych nie podało do wiadomości swych czytelników o rzekomych lub rzeczywistych nieporządkach na poczcie — o przekroczeniach, niedbalstwie lub lekceważeniu obowiązków służbowych albo o różnego rodzaju nadużyciach, popełnianych przez pocztowców.

Wiadomości takie, nieraz nieprawdziwe, często nieścisłe a zawsze przesadzone— zaopatrzone w krzykliwe nagłówki i umieszczone w gazetach porannych, najczęściej powtarzane są przez pisma wieczorowe, a niejednokrotnie po pewnym czasie odświeżone i podane jeszcze przez inne.

Na skutek powyższego, w społeczeństwie naszem ugruntować się może a poniekąd już ugruntowało przekonanie, że pocztowcy to zbiorowisko darmozjadów, leniuchów, niedołęgów, pyskaczy i przestępców, i że nieporządki i nadużycia są codziennem zjawiskiem na poczcie.

Zbędnem tu roztrząsać, czy taka stała, chociaż, coprawda, bezpłatna reklama przynosi korzyści, czy szkodę, dziś już niezbędnej i niezastąpionej instytucji, jaką jest poczta lub czy alarm, jaki często podnoszą gazety, nieraz z powodu drobnego wypadku na poczcie, jest równy wynikłej stracie dla Skarbu.

Chcę stwierdzić jedynie, że taki nadzwyczaj krzywdzący nas stan rzeczy fatalnie się odbija na naszych codziennych służbowych stosunkach z publicznością, a często i na naszej akcji o poprawę bytu i że jeżeli chcemy być znośniej traktowani a może nawet i wynagradzani lepiej, to powinniśmy jak najrychlej uświadomić obywateli Rzeczypospolitej, że niekorzystne wzmianki w prasie dotyczą nielicznych wyjątków z pośród nas, lub są mocno przesadzone.

Obowiązkiem naszym wobec nas samych i społeczeństwa jest przypomnieć zasługi pocztowców w roku 1918 — pełną poświęcenia pracę w roku 1920, ciężkie po dzień dzisiejszy warunki pracy i więcej, jak mizerne wynagrodzenie a pomimo to bardzo znacznie, zwiększoną wydajność pracy i wielkie dochody, jakie przynosi poczta, które w roku 1929 — 1930 wyniosły około 43 miljonów złotych; innemi słowami stwierdzić, że ogół pocztowców to zasłużeni wobec państwa, nadzwyczaj pracowici i sumienni funkcjonarjusze państwowi.

Powyższe wiadomości, poprzedzone historją powstania i rozwoju poczty w Polsce przedrozbiorowej, proponuję podać do wiadomości publicznej w formie odczytów, wyczerpująco omawiających poruszany temat za pośrednictwem Polskiego Radja.

Dlatego za pośrednictwem Radja, ponieważ taki sposób informowania społeczeństwa wydaje mi się najodpowiedniejszym.

Najpierw nie wątpię, że P. T. Zarząd Polskiego Radja w zrozumieniu pożyteczności takich odczytów, chociażby dla podniesienia autorytetu i zaufania obywateli do poczty, chętnie udzieli nam w swych niedzielnych programach pół godziny w godzinach popołudniowych bezpłatnie, ewentualnie za minimalną opłatą, celem wygłoszenia odczytu przed mikrofonem Polskiego Radja. Treść takiego odczytu przy sprzyjających okolicznościach staje się wiadomą przeszło 100.000-cznej rzeszy radjosłuchaczów, rozsianych po całej Polsce.

Z uwagi na wielką doniosłość takich radjoodczytów o poczcie i pocztowcach dla polepszenia naszego dziś — zauważam, że Zarząd Główny naszego Związku powinien jaknajprędzej postarać się wygłosić przed mikrofonem Polskiego Radja pierwszy, z cyklu, radjoodczyt. **Marja Pawełczakowa.**

---

strony chorego jak i lekarza, gdyż nieraz zdarza się to przy znaczniejszych zmianach. Jednak i tu trudno mówić o bezpośrednim niebezpieczeństwie, a jest zupełnie nie na miejscu alarm, przerażenie, popłoch domowników, bieganie ich bezładne po domu, do lekarzy, a nieraz nawet do kilku jednocześnie. Niech chory spokojnie położy się z wysoko podniesioną głową (pozycja półsiedząca), niech stara się całą siłą wstrzymywać kaszel, nie mówić nie jeść i nie pić nic gorącego; dobrze uczyni (zwłaszcza jeśli na rychłe przybycie lekarza liczyć nie można) jeśli będzie zażywać zwykłą sól stołową bądź wprost wysypując na język ½ — 1 łyżeczki, co parę godzin, bądź rozpuszczając ją w wodzie chłodnej.

Nieprzyjemne istotnie są takie ilości krwi, kiedy wydziela się ona bez plwociny, tylko sama "żywa" mniej lub więcej czerwona krew, rzadka lub w kawałkach ciemnych (skrzepach). W rzadkich wypadkach istotnie może to być niebezpiecznem, najczęściej jednak i tu ogranicza się sprawa nieprzyjemnością, gdyż takie krwioplucie (tu będzie stosownem użycie wyrazu **krwotok płucny**) czasem z trudnością ustaje — a to naturalna rzecz — denerwuje chorego i otoczenie. Zachowanie się i tutaj spokojne jest najlepszym sposobem.

Wyżej przytoczone wyliczenie najczęściej spotykanych początkowych objawów gruźlicy nie jest przypadkowem: porządek ich odpowiada naogół częstości ujawnienia się.

Wynika z tego, że właśnie objawy „płucne" zasadniczo spotykają się już później, że na początku występują inne, kierujące uwagę na inne narządy.

Zwrócenie uwagi na tę okoliczność ma bardzo doniosłe znaczenie, gdyż przyczynia się do zaostrzenia ostrożności w stosunku do własnego zdrowia. Już mówiliśmy na początku, że wyleczenie choroby każdej a w tem i gruźlicy tem łatwiej się udaje, im wcześniej się rozpoczyna.

Po przeczytaniu tej pogadanki czytelnicy mogą mi powiedzieć, iż wygląda to tak, jakby wszelkie ludzkie dolegliwości miałyby być wcześniejszym lub późniejszym etapem gruźlicy; co kogo nie zaboli, coby komu nie dolegało — zawsze trzeba myśleć o gruźlicy. Prawie, że tak. Tembardziej, jeśli weźmiemy pod uwagę stopień rozpowszechnienia tej choroby, który jest naprawdę przerażający (o czem będziemy mówić w przyszłości).

A więc z byle głupstwem trzeba pędzić do lekarza? Bezwarunkowo. Powiem więcej. Już dziś jest sporo ludzi mądrych, którzy przynajmniej raz do roku udają się do dentysty celem przeglądnięcia zębów, gdyż wiedzą oni, że tą drogą ubezpieczają się od cierpień i od nieprawidłowości w odżywianiu, a pozatem — takie postępowanie **kosztuje taniej.**

Opłaca się więc to w stosunku do zębów, a cóż dopiero w stosunku do płuc? Zęby w ostateczności wstawić można sztuczne, a przecież z płucami to się nie da.

Najmądrzej i najoszczędniej postępują ci, którzy przynajmniej raz na rok idą do lekarza i poddają się gruntownemu zbadaniu.

Najmądrzejszą rzeczą jest nie dopuszczać do choroby, mądrą — leczyć się, zaczynać przy najmniejszem podejrzeniu choroby, niemądrą — zaczynać leczyć zastarzałą, daleko posuniętą chorobę. Najczęściej niestety nasze społeczeństwo należy do ostatniej kategorji. A często — gęsto słyszy się i taką odpowiedź (zwłaszcza pań): „Owszem dawno już źle się czułam, ale wstydziłam się pójść do lekarza: wyśmieliby mnie znajomi".

Do tego stopnia niską jest nasza t. zw. kulturalność. Ale dbać ażeby pończochy lub krawatka były modnego koloru, ażeby włosy ostrzyżone ani krócej ani dłużej niż moda wymaga, ażeby nosek bucika miał „przepisaną" szerokość — to nie tylko wolno, to obowiązek, to punkt honoru!

Ile w nas jest dziecinady, ile głupoty!

Smutne tylko, że za to wszystko płaci się za drogo — bo życiem miljonów...

(d. c. n.)

Orzeczenie N. T. A.

w sprawie przeniesień ze służby administracyjnej do służby wykonawczej

Na podstawie art. 52 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17/II-22 r., która — o ile chodzi o pracowników resortu pocztowego — obowiązuje tylko urzędników administracyjnych t. j. zatrudnionych w Ministerstwie, Dyrekcjach P. i T. i I. K. R., władza ma prawo przenieść urzędnika do innej miejscowości i na inne stanowisko służbowe nie niższego stopnia służbowego, jednak w tej samej kategorji urzędników i w tym samym dziale zarządu państwowego.

W myśl tego postanowienia urzędnik zatrudniony w Ministerstwie, czy w Dyrekcji nie może być przeniesiony do służby wykonawczej.

Władze nasze t. zn. poszczególne Dyrekcje dotychczas tylko częściowo przestrzegały postanowień wyżej wspomnianego artykułu, interpretując zastosowanie go jedynie do urzędników administracyjnych, stabilizowanych, wzgl. urzędników zaliczonych do kategoryj, ustalonych rozp. Rady Ministrów z 26/IV-24 r.

Wszystkich innych pracowników zatrudnionych w administracji a posiadających tytuły urzędników służby wykonawczej — nie zaliczonych do poszczególnych kategoryj (I — III) przenosiły dowolnie do urzędów pocztowych.

Ministerstwo Poczt i Telegr. w wypadkach odwołania się urzędników od decyzji Dyrekcyj, zajmowało analogiczne stanowisko.

Dopiero skarga jednego z urzędników Dyrekcji wileńskiej do N. T. A. wyjaśniła sprawę i ustaliła niesłuszność dotychczasowej interpretacji art. 52-go przez władze pocztowe.

Poniżej podajemy orzeczenie N. T. A. w tej sprawie, bardzo ważne dla pracowników zatrudnionych w pocztowo-telegr. służbie administracyjnej.

N. T. A.
L. Rej. 2990/27.
Skarga T. B.

WNIOSEK

N. T. A. uchyla zaskarżone orzeczenie jako niezgodne z ustawą i zarządza zwrot skarżącemu złożonej opłaty.

Uzasadnienie.

Skarżący jako etatowy urzędnik pt. IX st. sł. z Dyrekcji Wileńskiej został ze względów służbowych przeniesiony do U. p. w Baranowiczach na stanowisko tegoż stopnia służbowego na mocy zarządzenia Dyrekcji Wileńskiej z dnia 28.II.27 r. L. 14402.

Odwołanie od powyższego zarządzenia Dyrekcji, Ministerstwo P. i T. orzeczeniem z 25.IV.27 r. Nr. 1416/I nie uwzględniło i rzeczone zarządzenie Dyrekcji utrzymało w mocy ze zmianą jedynie miejsca przeniesienia skarżącego do U. p. Wilno 2 zamiast do Baranowicz.

Na to orzeczenie skarżący wniósł do N. T. A. skargę, w której żąda uchylenia zaskarżonego orzeczenia. N. T. A. po rozpoznaniu sprawy nie może odmówić zarzutom skarżącego słuszności.

Na mocy art. 118 ustawy z dn. 17.II.22 r. poz. 164 Dz. U. jako to już N. T. A. w wyniku w sprawie Mokrzyckiego L. Rej. 135/24 wyjaśnił, wyłączeni są z pod działania powyższej ustawy z liczby pracowników pocztowo-telegraf. i telef. jedynie pracownicy zajęci w służbie wykonawczej. Ponieważ skarżący zajmując stanowisko IX st. sł. w D. P. i T. w Wilnie, które zaliczone jest do kategorji II na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 26.VI.24 r. poz. 631 Dz. U. do służby wykonawczej tem samem nie należał, uznać przeto należy, że ustawa z 17.II.22 r. ma do niego zastosowanie.

Na mocy zaś art. 52 powyższej ustawy jak to już N. T. A. w wielu wyrokach w szczególności w wyroku w sprawie Myszkowskiego L. Rej. 453/22 wyjaśnił i uzasadnił, władza właściwa posiada prawo przenoszenia urzędnika na inne stanowisko służbowe bez jego zgody, pod tym warunkiem, aby stanowisko to nie było niższego stopnia służbowego oraz aby **przenoszony urzędnik pozostał w tej samej kategorji urzędników** i w tym samym dziale zarządu państwowego.

Przeniesienie przeto skarżącego bez jego zgody z Dyrekcji do urzędu pocztowego, to znaczy do służby wykonawczej, bez ustalenia okoliczności, iż nowe stanowisko odpowiada II kat. urzędników, do której skarżący jako funkcjonarjusz D. P. i T. należał, a więc bez zachowania warunków art. 52, wobec czego N. T. A. uchylił zaskarżone orzeczenie jako niezgodne z ustawą.

Warszawa, dnia 7.XI.29 r.

PIĘKNE POŻEGNANIE.

Dnia 1 czerwca 1930 r. przeszedł w stan spoczynku kol. Teofil Dąbrowski starszy kontroler urzędu pocztowego Lwów 2. Koledzy zamiast uroczystości pożegnania złożyli datek 50 zł., który przekazano na fundusz „Sanatorjum Związkowego" w Zakopanem, by w ten sposób uczcić Kolegę Dąbrowskiego.

„ZBIÓRKA FUNDUSZÓW NA BUDOWĘ UZDROWISK I SANATORJÓW DLA POCZTOWCÓW TO ZASZCZYTNY OBOWIĄZEK KOLEŻANEK I KOLEGÓW".

NASZE LEKCJE ESPERANTA

Lekcja 12-ta.

Dobiegamy do końca — a koniec wieńczy dzieło. Prosimy o pilne przestudjowanie tej ostatniej Lekcji.

I. Gramatyka. Przegląd do powtórzenia.

Z 16 reguł całej gramatyki esp. poznaliśmy dotychczas: 1-szą o przedimku „la"), 2-gą (o końcówce rzeczownika **o**), 3-cią (o końcówce przymiotnika **a**), 4-tą (o liczebnikach), 5-tą (o zaimkach), 6-tą (o czasownikach i imiesłowach), 7-mą (o końcówce przysłówków **e**), 8-mą (o pierwszym przypadku po przyimkach), 9-tą (o pisowni), 10-tą (o akcencie), 11-tą (o słowach złożonych), 14-tą (o stałości i jednolitości znaczeń przyimków) i 16-tą o możliwości opuszczenia końcówki **o** oraz skróceniu przedimka la na l'.

Pozostały nam tylko reguły 12, 13 i 15-ta, które z objaśnień do nowelki „Pakajo el Usono" również już poznaliśmy. a m.:

Reguła 12-ta, mówiąca, że w Esp. w zdaniu przeczącem kładzie się przeczenie tylko jeden raz a nie kilka, jak w jęz. polskim (**nikogo nie** widziałem = mi **neniun** vidis).

Reguła 13-ta, ucząca, że na oznaczenie kierunku dodaje się do rzeczownika wzgl. przysłówka końcówkę „u" (do Polski = Pollandon) i wkońcu —

Reguła 15-ta, iż słowa już skądinąd międzynarodowe, są temsamem słowami esperanckiemi (direktoro, elektra lampo, albo najnowsze: faŝista gvardio, soveta diktaturo i t. p.).

W ten sposób znamy już **całą** gramatykę esp. i nic więcej w żadnym innym podręczniku ani gramatyce esp. się nie dowiemy, bo owe 16 reguł — to jeden z fundamentów Esp-ta. Z większych podręczników i gramatyk możemy się tylko dowiedzieć, jak się dana reguła gramatyczna przedstawia w naszym ojczystym, narodowym języku — w jakiej mierze jest bardziej skomplikowana niż w Esp. — Ale takie porównawcze studja są pouczające dla tych, co dobrze gramatykę swojego własnego znają i ją — lubią. Dla „zwykłych śmiertelników" jest to zbyteczne i będzie bardzo dobrze, jeśli dzięki owym 16-tu regułom esp. przypomną sobie to wszystko, co o tych samych rzeczach w gramatyce ojczystej wiedzieć należy, nie zagłębiając się w szczegóły, a więc n. p. przy regule II-ej należy wiedzieć, **co to jest rzeczownik, co przypadkowanie i liczby,** ale już zbyteczne — ile mamy wzorców deklinacji rzeczowników w jęz. pol., jakie tam są reguły i jakie wyjątki i. t. p.

II. Słowotwórstwo.

W dziedzinie słowotwórczej trzymaliśmy się ściśle podręcznika prof. Kronenberga i poznaliśmy dotychczas:

W Lekcji 3-ciej—przedrostki **pra**, **mal** i przyrostek **in**;
W Lekcji 4-tej—przedrostek **re** i **ge** i przyrostek **id**;
W Lekcji 5-tej — przedrostek **eks** i przyrostki **ist, ej**;
W Lekcji 6-tej—przyrostki **et** i **eg**;
W Lekcji 9-tej „ **ar, an, er, em**;
W Lekcji 10-tej—przedrostek **ek** i przyrostki **ad, ec, ul**;
W Lekcji 11-tej—przedrostek **dis** i przyrostki **aj, uj, il, ind**;

Pozostały nam jeszcze z Lekcji 11-tej zdrobnienia (umilenia) imion męskich i żeńskich. Zdrobnienia te tworzą się przy imionach męskich zapomocą końcówki „**ĉj**", przy żeńskich zapomocą koncówki „**nj**" n. p. Michał — Mihaelo, Michałek, Michaś — Mihaelĉjo lub Miĥaĉjo; Jan — Johano, Janek, Jasiek — Johanĉjo albo jeszcze krócej „Joĉjo", ponieważ prawidło brzmi, że ową końcówkę możemy dodawać dowolnie do 2-giej aż do 5-tej litery imienia niezdrobniałego, opuszczając resztę.

Podobnie przy imionach żeńskich:

Marja — Mario, Marysia, Mania — Marinjo albo Manjo i t. p.

W obecnej Lekcji 12-tej mamy poznać nowe 5 afiksów, a m.: prefiks **bo** i sufiksy: **aĉ, estr, ing, um.**

1) prefiks „**bo**" oznacza powinowactwo z małżeństwa: ojciec — patro, teść — bopatro; podobnie: patrino — matka, bopatrino — teściowa; frato — brat, bofrato—szwagier i t. d.

Poczta watykańska

Umowa zawarta dnia 11 lutego 1929 r. między Stolicą Apostolską a królestwem Italji stworzyła nowe państwo na globie ziemskim, mianowicie „Państwo kościelne".

W ten sposób została t. zw. kwestja rzymska istniejąca od r. 1870 po części rozwiązana z kompleksu budynków i ogrodów watykańskich w obszarze 44 ha, utworzone zostało państwo kościelne, jako państwo miasta watykańskiego (Stato della Citta del Vaticano) uznane tak przez królestwo italskie, jak i inne państwa, którym umowa została notyfikowana.

Niezwykłe położenie tego najmniejszego państwa na świecie, znajdującego się wewnątrz wiecznego Rzymu niemającego żadnego bezpośredniego połączenia z innemi państwami prócz Italji, wymagało specjalnych umów zabezpieczających Św. Stolicy zupełną niezawisłość pod każdym względem a więc przedewszystkiem niezawisłość poczty, bez której suwerenność państwa jest niedopomyślenia.

Italja zapewniła państwu kościelnemu bezpośrednie połączenia z zagranicą tak pocztowe jak i telegraficzne, telefoniczne oraz radjowe, zobowiązała się włączyć miasto watykańskie do sieci państwowych kolei żelaznych i przewozić watykańskie wagony kolejowe do dworca kolejowego powstać mającego w mieście watykańskim. Nowo powstała poczta papieska opiera się na rozporządzeniu namiestnika miasta watykańskiego z dnia 30 lipca 1929 (Ordinanza N. VIII relativa al Servizio postale). Jestto właściwie pocztowa ordynacja watykańska, zawierająca zasadnicze przepisy. Dnia 1 sierpnia 1929 podjęła poczta watykańska swe czynności, ograniczając się na razie na jeden urząd. Dla tradycji stworzono historyczny urząd „Generalnego dyrektora poczt papieskich", który nadano księciu Massimo, potomkowi najstarszej rzymskiej rodziny, która ród swój wywodzi od konsula Fabinsa Maximusa, który to ród dał kościołowi rzymskiemu dwóch papieży i licznych książąt Kościoła. W rzeczywistości podlega poczta dyrekcji komunikacji na czele której stoi namiestnik miasta.

Odsyłki w zamkniętych workach odprawia i odbiera poczta watykańska za pośrednictwem poczty italskiej. Zakres działania urzędu pocztowego papieskiego obejmuje wszystkie działy służby pocztowej.

Opłatę pocztową uiszcza się przeważnie znaczkami, których wydano 13 wartości.

Wszystkie znaczki noszą napis „Poste Vaticane" rok M.C.M.XXIX oraz rysunek obecnego papieża Piusa XI lub godło papieskie, t. j. tjarę i klucze.

Doręczenie przesyłek odbywa się trzy razy dziennie, w święta raz.

Ruch telegraficzny i telefoniczny w mieście watykańskiem otwarto 25 listopada 1929, na podstawie osobnej umowy z Italją. Służbę tą reguluje „Ordinanza X relativa ai servizi telegrafici e telefonico" a zapoczątkował go telegram papieża Piusa IX do króla Wiktora Emanuela III.

Ruch telefoniczny z siecią telef. miasta Rzymu oraz z zagranicą uregulowany jest specjalnymi przepisami. Nadawcza stacja radjowa budowana pod kierownictwem senatora Marconiego jest na ukończeniu i wkrótce będzie mogła stolica apostolska mieć bezpośrednie połączenie z najodleglejszymi stacjami misyjnemi.

L. S.

Pracownicy państwowi
w ruchu spółdzielczym spożywców

W dzisiejszym ustroju społecznym — motorem działania wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw handlowych lub przemysłowych — jest zysk. W przeciwieństwie do tych założeń występuje spółdzielczość, jako forma gospodarki społecznej, mająca na celu zaspakajanie potrzeb ogółu a głównie warstw ekonomicznie słabych, z natury rzeczy najbardziej narażonych nietylko na bezpośredni wyzysk różnego rodzaju pośredników, ale i na pośrednie krzywdy, wynikające z wad i niedomagań obecnego ustroju.

Wszelkie kryzysy gospodarcze i finansowe tak krzywdząco działające na życie pracujących wytwarzają się bez jakiegokolwiek wpływu na nie mas i nawet w znacznej mierze nie są zależne od takiej czy innej polityki gospodarczo - finansowej, prowadzonej przez państwo w interesie tych mas. Zło tkwi tak głęboko, że najbardziej przychylna dla mas ingerencja rządów liberalnych i demokratycznych niewiele skutkuje.

W dziedzinie interesów socjalnych — ta prawda już dawno wytworzyła ruch zawodowy, który w różnych formach organizacyj zawodowych broni pracujących od różnorodnego wyzysku pracodawców. Ruch zawodowy jest obroną bezpośrednich interesów pracy. Ruch ten na linji obrony tych interesów wytwarza pośrednio i bezpośrednio w drodze prawodawczej lub tylko społecznej rozmaite placówki i insty-

---

2) sufiks „aĉ" oznacza obrzydzenie, pogardę estetyczną n. p.: domo — dom, domaĉo — rudera, buda; ĉevalo — koń ĉevalaĉo — szkapa, homaĉo — obrzydliwy człowiek i t. p.

3) sufiks „ing" oznacza obsadę do jakiegoś naczynia: plumo — pióro, plumingo — obsadka, kandelo — świeca, kandelingo — lichtarz i t. p.

4) sufiks „estr" oznacza zwierzchnika n. p. staci-estro — naczelnik stacji, poŝtestro — naczelnik urzędu pocztowego, ŝipestro — kapitan okrętu, lernejestro — kierownik szkoły i t. p.

5) Sufiks „um" nie posiada stałego, określonego znaczenia i używa się go wówczas, kiedy żaden z pozostałych sufiksów się nie nadaje. Najczęściej ma znaczenie podobne jak niemieckie „um", „herum", t. zn. otoczenie czegoś wokoło, n. p. kolo — szyja, kolumo — kołnierz; mano — ręka, manumo — rękaw; ale także inne znaczenia wchodzą tu w użycie, n. p. butono — guzik, butonumi — zapinać na guzik, plena — pełny, plenumi — spełnić i t. p.

Wszystkie prefiksy i sufiksy znajdują się w alfabetycznym porządku w „Pełnym podstawowym **Słowniku** esp.-pol.", jaki Uczestnicy naszego Kursu w większości posiadają (str. X — XVI) i radzimy je sobie wszystkie stamtąd powtórzyć.

Przy owem powtarzaniu ze „Słownika" zauważymy, że nie znaleźliśmy w „Samouczku" 2 prefiksów „fi" i „mis", oraz że znajdujące się w Samouczku prefiksy „eks" i „estr" stały się już obecnie samodzielnemi imionami podobnie jak dawny prefiks „edz" (małżonek) — (patrz „Dodatek do Tabeli afiksów" na str. XVI „Słownika"). Z tegosamego „Dodatku" dowiadujemy się, że prócz poznanych dotychczas 34 afiksów używane są w Esp. afiksy **naukowe**, już skądinąd międzynarodowe jak: **hiper, bi, ika, oza, oid** (w „Słowniku" błąd drukarski „id" zamiast „oid" (wiersz 7 z dołu, str. XVI) używane w chemji, zoologji i t. p.

W końcu z tego samego „Dodatku" dowiadujemy się, że w Esp. są używane niektóre nowe proponowane sufiksy (jako-że język ten żyje i podlega ewolucji, doskonaleniu jak każdy inny żyjący język), które jeszcze dotychczas **oficjalnie** przyjęte nie zostały. (Prosimy przeczytać w „Słowniku" „Objaśnienia i Dopisy" na str. 83 — 94, zwłaszcza o roli „Akademji Esperanckiej", jako regulatorce spraw językowych. Akademja ta zatwierdziła nieoficjalne w czasie druku Samouczka prefiksy „mis" i „fi", a nie zatwierdziła jeszcze proponowanych „iv", „iz", „end" i i., ale ich znaczenie Uczestnicy naszego Kursu muszą znać, aby w razie napotkania ich w prasie esp. wiedzieli, co one znaczą:

6) Oficjane „mis" oznacza nieporozumienie, błędność drogi, pomyłkę — np.: kompreni — rozumieć, miskompreni — źle, fałszywie zrozumieć; vojo — droga, misvojo — błędna droga.

7) „fi" oznacza pogardę moralną: fihomo = podły, nędzny moralnie człowiek; agi — działać, ago — czyn, fi-ago = podły uczynek i t. p.

8) **iv** — znane jest z polskiego „kooperatywa" międzynarodowe).

9) **iz** — taksamo z polskiego — elektryzować.

10) Sufiks **end** — oznacza, że coś **należy** zrobić (detrui = zburzyć, detruenda = coś, co powinno być zburzone; forigenda = jakiś lub coś, co należy usunąć (for = precz, igi = uczynić aby..., end — jak wyżej i t. p.

Najwięcej jednak dyskusji w świecie esp. wywołała końcówka krajów „ujo", którą wielu esperantystów chciało zastąpić przez „io", tem bardziej, że niektóre kraje z natury rzeczy na „io" się kończyły i do dziś kończą jak n. p. Aŭstrio, Belgio i t. p.

Aby tej „sprzeczce w rodzinie" kres położyć, zaczęto wcześnie używać formy złożonej ze słowem „lando", n. p. „Franclando" zamiast „Francujo" lub — jak inni chcieli — „Francio". Ale także przedłużenie słowa niezawsze było stosowne — i spór trwał nadal. Po ostatniem głosowaniu Komitetu Językowego „Akademja Esp." w Paryżu nie zatwierdziła końcówki „io" dla tych państw, których „naród" a „państwo" pokrywają się z sobą, tak, iż ostateczna **oficjalna** nomenklatura najważniejszych krajów świata brzmi dziś jak następuje (tam gdzie pierwiastek tensam co w jęz. polskim, opuszczamy tłumaczenie). *(d. c. n.)*

tucje, których zadaniem jest społeczna ochrona człowieka pracy.

Pracodawcy musieli skapituolawć, musieli już w znacznej mierze zrezygnować z bezpośredniego wyzysku. Prawo koalicji broniło pracowników i robotników od niskich płac zarobkowych, ustawodawstwo socjalne — od wyzysku pracy.

Ale przedsiębiorstwa kapitalistyczne wymyśliły coś nowego. Koncentracja towarzystw przemysłowych i handlowych, kartelizacja rozmaitych przedsiębiorstw ma na celu zmowę wymierzoną przeciwko światu pracy, jeno tylko na innem polu działania. Teraz walka przerzuca się poprostu z jednego frontu na drugi... Ten drugi — to front gospodarczy. Kartelizacja przedsiębiorstw już nie walczy o obniżenie zarobków pracowniczych i robotniczych, walczy natomiast o utrzymanie cen produkcji i wymiany.

Świat pracujący staje w obliczu nowej walki. Jak się do niej ustosunkuje, jakie siły ze swej strony wystawi?

Już wiemy! Jeżeli na terenie obrony interesów pracy wstępuje w szranki ruch zawodowy, to na polu obrony interesów gospodarczych wystąpić powinien ruch spółdzielczy, jako ruch gospodarczy.

I dlatego ogólnie się już mówi, że ruch zawodowy i ruch spółdzielczy, to dwa potężne ramiona świata pracy, dwa potężne łożyska, któremi płynie wszystko to, co nurtuje zjednoczony, zespolony w dążeniu do wyzwolenia lud pracujący...

Czyż trzeba teraz dodawać, jak dalece potrzebna jest współpraca tych dwóch ramion. — Każdy członek związku zawodowego musi być członkiem spółdzielni.

A stanie się to wówczas, kiedy zaczniemy należycie oceniać oba te ruchy społeczne. Jest już czas, aby zjednoczonej potędze gospodarczej koncentracji kapitału przeciwstawić zjednoczony interes swoich potrzeb społecznych.

Pracownicy państwowi tak, jak wszyscy inni pracownicy, należą do jednego obozu, obozu pracy. Mogą i może muszą się różnić w metodach działania w stosunku do administracji i wogóle do władz państwowych, jako do swych pracodawców. Natomiast ich życie gospodarcze podlega jednakowym warunkom i wpływom, dyktowanym przez świat kapitalistyczny światu pracy, i światu spożywców. Dlatego w organizacji życia gospodarczego miejsce ich w ruchu spółdzielczym — na tym jednym odcinku frontu antykapitalistycznego, w obronie życiowych interesów gospodarczych przed wyzyskiem cen środków spożycia.

Z tych względów wszyscy pracownicy państwowi powinni być członkami spółdzielni.

Przed Związkiem staje nowe zadanie, zadanie tworzenia kooperatyw, mieszkaniowych, spożywczych i t. p.

Głos mają przedewszystkiem Zarządy Okręgowe i większe Koła miejscowe.

Ze Świata Poczty

RUMUNJA.

Telegraf i telefon w Rumunji oddano częściowo w ręce amerykańskiej Spółce „Morgan". W utworzonem przedsiębiorstwie Rząd rumuński ma swój udział.

Cztery stanowiska dyrektorskie otrzymuje amerykańska spółka.

Prezydentem nowej spółki akcyjnej został Grigore Filipescu, dotychczasowy dyrektor bukareszteńskiego czasopisma „Epoca".

(„Die Postgewerkschaft" Nr. 15/16)

FRANCJA.

LISTY 25 LAT W SKRZYNCE

Dnia 23 lipca b. r. w Paryżu niedaleko dworca Luxembourg uległ wypadkowi samochód pocztowy. Samochód ten uderzył silnie w skrzynke pocztową, która skutkiem tego została rozbita, a zawartość wypadła. Po sprawdzeniu przesyłek okazało się, że m. i. znajdowały się listy wrzucone do skrzynki w latach 1904 i 1905. Od tego czasu odnośna skrzynka pocztowa nie była skrupulatnie wypróżniana.

Z wypadku tego został spisany protokół przez funkcjonarjusza policji, a znalezione przesyłki listowe oddano właściwemu urzędowi pocztowemu.

GRECJA.

TELEFON W PRYWATNE RĘCE

Jak we Włoszech i Rumunji, ostatnio Grecja oddała telefon w ręce prywatne. Z pośród kilku zagranicznych przedsiębiorstw, ubiegających się o koncesję, przyjęto firmę Siemens i Halske wespół z firmą szwedzką „Ericson".

Zamiary rządu oddania telefonu przedsiębiorstwu prywatnemu datują od 1926 r. W tym czasie pertraktacje toczyły się z firmą belgijską. Ówczesny minister został w związku z tem posądzony o korzyści materjalne, które miały wynosić 54000 funtów szterlingów i osadzony w areszcie. Dochodzenia karne w tej sprawie nie są jeszcze ukończone. Na skutek silnych starań organizacji pocztowców, Ministerstwo dało w 1928 r. oświadczenie, że sprawa wydzierżawienia telefonu upadła.

Przy sposobności 4 godzinnego strajku pocztowców w kwietniu 1929 r., jednym z postulatów było żądanie nie oddawania sieci telefonicznej w ręce prywatne. Na postulat ten oświadczył minister, że nie ma zamiaru zmieniać charakteru poczty a jedynie projektuje reorganizacje.

Powzięty przez rząd zamiar stał się jednak znów aktualny.

W październiku 1929 r. udali się prezydent ministrów i minister poczt i telegr. do f-y Siemens do Niemiec.

Organizacja pracowników poczt. tel. wysłała bezpośrednio po ich wyjeździe telegram do ministra z prośbą o niepodpisywanie umowy. Zawarcie umowy odroczono, jednak krótko potem ostatecznie dokonano umowy. Kilka dni przedtem organizacja ogłosiła list otwarty, w którym zapytywała p. Prezydenta ministrów dlaczego z takim pośpiechem bez zastanowienia się poświęca się interesy pracowników i państwa oraz nie dotrzymuje się przyrzeczenia z kwietnia 1929 r.

Za to wystąpienie zostali członkowie Zarządu organizacji pociągnięci do odpowiedzialności dyscyplinarnej, aczkolwiek jedenaście miesięcy przed rozprawą, która odbyła się 4 lut go 1930 r. zostali z tego samego oskarżenia uwolnieni.

Obecnie zostali ukarani grzywną po 300 drachmów a ponadto (prezes Drossopoulos i sekretarz Generalny Papadopoulos) karnie przeniesieni.

Parlament ostatecznie, przy stawianiu kwestji zaufania dla rządu, zatwierdził umowę.

NIEMCY.

ZAMACH NA PENSJE EMERYTALNE I WDOWIE

Partja socjal - demokratyczna zgłosiła do parlamentu w dniu 27 czerwca b. r. wniosek o zmniejszenie pensyj dla tych emerytów, wdów i sierot, których uboczny dochód (zarobek) przekracza kwotę 6000 mkn.

Debata w komisji parlamentu nie doprowadziła do żadnego rezultatu.

(Deutsche-Post 17/VII.)

WYSTAWA FILATELISTYCZNA W BERLINIE

W Berlinie nastąpiło otwarcie największej z dotychczasowych wystaw filatelistycznych świata.

Wystawa ta nosząca nazwę „Iposta" jest imponująca zarówno pod względem ilości, jak jakości zebranych na niej znaczków pocztowych.

Obliczono, że gdyby ułożyć znaczki, znajdujące się na wystawie jednym szeregiem, ciągnęłyby się na przestrzeni dwóch kilometrów.

Rząd niemiecki wydał specjalne znaczki pamiątkowe, które jednak mogą nabyć tylko zwiedzający wystawę. To też frekwencja gości jest bardzo silna, szczególnie filatelistów z całego świata.

Najpiękniejszy zbiór znaczków posiada król angielski Jerzy, który codziennie poświęca nieco czasu swej namiętności. Po tym zbiorze do najbogatszych należą zbiory węgra Beli Sakuli, który jednak zajmuje się handlem znaczkami, a więc nie bywa zaliczany do rzędu zbieraczów. Dalej wspaniałe zbiory posiadają: amerykański przedsiębiorca kolejowy pułkownik Geen, właściciel domu towarowego w Chicago — Newburg i inni.

Sekula uważa, że obrót handlu znaczkami **wynosi 200 miljonów złotych rocznie.**

Istnieją firmy filatelistyczne, zatrudniające po 100 urzędników. „Iposta" jest wielką rewją filatelistyczną wszystkich krajów świata.

CHINY.

STRAJK TRAMWAJÓW I POCZTY

Dotychczas z pojęciem strajku łączyło się pojęcie porzucenia pracy, tymczasem przebiegli Azjaci wynaleźli nowy rodzaj strajku.

Oto strajkują oni, nie porzucając pracy, ale strajk ten jest w swych skutkach o wiele niebezpieczniejszy, niż zwykły.

Konduktorzy tramwajowi pewnego miasta w Chinach zażądali podwyżki swych pensyj. Gdy żądań ich nie uwzględniono, zastrajkowali w ten sposób, że pełnili służbę, ale nie brali od pasażerów zapłaty za bilety.

Rezultat był taki, że połowa miasta jeździła darmo na spacer tramwajami, a Towarzystwo tramwajowe poniosło olbrzymie straty i szybko zlikwidowało zatarg.

Podobny „chiński strajk" zastosowali urzędnicy pocztowi w Chinach. Przyjmo-

wali oni przesyłki, wydawali kwity i znaczki, ale wszystko bez pobierania opłat od publiczności. Nie trzeba dodawać, że w czasie tych „strajkowych" dni poczta była w oblężeniu, urzędnicy mieli pełne ręce roboty, a poczta ani grosza zysku.

I w tym wypadku „chiński strajk" okazał się skuteczny.

W bardziej cywilizowanych krajach tego rodzaju strajk nie obiecuje powodzenia.

AMERYKA.

O 44 GODZINNY TYDZIEŃ PRACY

Dnia 9 lipca b. r. zwróciły się trzy organizacje zawodowe prac. pocz. pod przewodnictwem p. William Greens, przewodniczącego Federacji organizacyj zawodowych do Prezydenta Hoovera w sprawie zaprowadzenia 44 godz. tygodnia pracy w służbie pocztowej.

Prezydent Hoover przyrzekł zbadać ten postulat dodając, że zwiększenie wydajności pracy bezwzględnie zdążać będzie do zmniejszenia ilości godzin pracy.

(„Union Postal-Clerk").

JUBILEUSZOWE ZNACZKI POCZTOWE

Znaczki pocztowe stanowią część „niepisanej historji" państw i narodów i czasami dokładniej niż z kronik i dokumentów odczytać z nich można dzieje jakiejś epoki. W tym roku naprzykład Grecja i Belgja święciły stulecie swej niezależności: Belgja wystawami w Antwerpji i Leodjum, Grecja — wystawą w Atenach. Uroczystości uwieczniono na dwu serjach znaczków pocztowych, ilustrujących poszczególne sceny z walk Grecji o niepodległość. Belgja również wydała znaczki pamiątkowe — z portretami trzech królów belgijskich; pozatem wydano znaczek na pamiątkę wystawy w Antwerpji — z portretem Rubensa i drugi na upamiętnienie wystawy z Leodjum — z portretem Gramme'a.

Francja też święci stulecie: podbicia Algieru. Fakt ten odbija się w dwóch rodzajach znaczków: algierskich i znaczka francuskiego, na wzór używanych normalnie w Algierze. Pozatem zwykłe znaczki wartości 50 centymów i frank pięćdziesiąt centymów mają, jako nadruk, przypomnienie, że kongres międzynarodowego biura pracy obradować będzie na ziemi francuskiej. Litwa wydała znaczki z portretem Wielkiego Księcia Witolda i wizerunkami innych rycerzy jego epoki — na pamiątkę 500-lecia od śmierci swego narodowego bohatera. Islandja upamiętniła w znaczkach tysiąclecie swego parlamentu, (Althingu). Norwegja święci pięcioma znaczkami Św. Olafa, który zginął przed 900 laty jako męczennik. Węgry uczciły dziesięciolecie regenta Horthy'ego znaczkiem pocztowym z jego portretem. Czechosłowacja w ten sam sposób oddała cześć Massarykowi. Każdy tydzień przynosi coś nowego dla filetalisty i wzbogaca materjał dla przyszłego historyka epoki.

J. H.

Jeden za wszystkich — wszyscy za jednego

Zarząd Koła Miejscowego Zw. Pr. P. T. i T. Zakopane, imieniem kolegi Maciejowskiego podurzędnika pocztowego, który 15 lutego b. r. zagubił 3.900 zł. składa serdeczne Bóg zapłać wszystkim koleżankom i kolegom, którzy mu przyszli w tej ciężkiej sytuacji z pomocą przez dobrowolne składki, a tem samem uratowali kolegę Maciejowskiego od nędzy, w jaką by niezawodnie musiał popaść.

Do 1 września b. r. wpłynęło na konto 410.552 zł. 3.338, z której to kwoty pokrył kolega Maciejowski w części pożyczkę zaciągniętą w Banku na dość wysoki procent, celem pokrycia natychmiast braku kasowego nie wynikłego z jego winy, li tylko z przeciążenia pracą w pełnym sezonie zimowym.

Pracownicy urzędu Zakopane 1 złożyli na powyższy cel do tej pory 462.50 zł.

Najserdeczniejsze składamy podziękowanie wszystkim, którzy ofiarnie pośpieszyli z pomocą w nieszczęściu, a tem samem dali poznać, że wspólną pracą zdolni jesteśmy do wielkich czynów. „Cześć Organizacji".

Za Zarząd Koła:

sekretarz: skarbnik: prezes:
(—) Salamon (—) Norek (—) Stetkowicz

Na Sanatorjum

Wykaz kwot uzyskanych w m-cu lipcu 1930 r. ze sprzedaży znaczków 10-cio groszowych i 1-o złotowych **na Budowę Uzdrowisk i Sanatorjów** dla pracowników Poczt, Telegrafów i Telefonów Rzeczypospolitej Polskiej — zebranych za łaskawem pośrednictwem P. P. Naczelników i Kierowników Urzędów i Agencji pocztowo-telegraficznych, Zarządów Kół Związku, Miejscowych Komitetów Budowy Uzdrowisk oraz przy wybitnym współudziale członków Związku Pracowników Poczt, Telegr. i Telefonów.

Wszystkim Koleżankom i Kolegom, którzy na apel Zarządu Głównego Związku zajęli się zbiórką, przez co przyczynili się do wydatnego powiększenia funduszu **Budowy Uzdrowisk i Sanatorjów**, składa ponowne podziękowanie Zarząd Główny Związku Prac. P. T. i T.

Poniższy „Wykaz" niech będzie przykładem i bodźcem do dalszej intensywnej zbiórki funduszów na budowę Uzdrowisk i Sanatorjów, niech pobudzi inne Urzędy i Agencje pocztowe oraz Zarządy Kół Miejscowych do zbiorowego koleżeńskiego wysiłku, a z pewnością bilans zbiórki roku 1930 przewyższy dotychczasowy, okaże bogate rezultaty, które pozwolą w niedługim czasie przystąpić do budowy nowego ośrodka uzdrowiskowego.

Referat Budowy Uzdrowisk i Sanatorjów

1. **Adamów**	20.—
2. Aleksandrów k. Łodzi	25.—
3. **Białystok 1**	180.—
4. Białystok 3	10.—
5. Borek (Noworoczne)	116.80
6. Brody	50.—
7. Brzeżany	50.—
8. Baranowo k. Ostrołęki	16.—
9. Bielsk Płocki	15.—
10. Brzesko	18.90
11. Brzostek	10.—
12. Brzozdowce	8.—
13. Bogumiłowice	7.80
14. Bohın — Agencja	32.—
15. Berežanka — Agencja	3.—
16. Biskupice k. Pobiedzisk — Agencja	2.90
17. **Chorostków**	100.—
18. Ciechanów	53.—
19. Chlebowice	42.76
20. Chmielnik	32.—
21. Ciepielów	24.—
22. Ciechocinek	20.—
23. Czerwin	18.40
24. Chełmno	18.—
25. **Druskieniki**	70.—
26. Dęblin	20.—
27. Dłutów k. Pabjanic	10.—
28. Dołhobyczów	10.—
29. Dora	10.—
30. Dzierzgowo	10.—
31. Dubienka	5.—
32. Derewno	4.30
33. Dermań — Agencja	25.—
34. **Gołańcz**	75.—
35. Gdańsk Nr. 1	20.—
36. Gąbin	10.—
37. Grzebienisko — Agencja	5.—
38. **Hajnówka**	125.—
39. Hołhocze	8.—
40. Iwacewicze	72.—
41. Inowrocław	28.25
42. Iwje k. Lidy	20.—
43. **Jarocin Poznański — Koło Miejscowe**	150.—
44. Janikowo	21.—
45. Juchnowicze	20.—
46. Jazno	15.—
47. Jędrzejów	8.—
48. Jaksice — Agencja	24.—
49. Jadowniki k. Brzeska — Agencja	10.—
50. Jarczów k. Tomaszowa Lub. — Agencja	2.—
51. Jankowo Dolne — Agencja	1.—
52. Jastrząb — Agencja	8.—
53. Juchnowiec — Agencja	1.—
54. **Krynica-Zdrój**	100.—
55. Kłodawa	90.—
56. Kielce 1	53.—
57. Kłomnice	40.—
58. Kraków 14	40.—
59. Kiemieliszki	30.—
60. Konin — **Koło Miejscowe**	30.—
61. Kleczew	20.—
62. Krosno	15.90
63. Kutno	16.30
64. Kosów k. Kolomyji	15.—
65. Korczew n. Bugiem	15.—
66. Kazimierza Wielka	16.—
67. Kazimierz Biskupi	10.—
Ksiąž Wielki	10.—
68. Krzywicze	7.20
69. Kock	8.—
70. Kiekrz k. Poznania — Agencja	21.60
71. Kazanów — Agencja	6.—
72. Krępa Kościelna — Agencja	10.—
73. **Lachowice k. Żywca**	32.—
74. Leżajsk	10.—
75. Lubliniec	11.90
76. Lachowicze k. Baranowicz	8.—
77. Liniewo	6.—
78. Ludwikowo	6.50
79. **Łomża**	150.—
80. Łuniniec	18.—
81. Łaskarzew	17.—
82. Łyse	12.—
83. Łódź 9	10.—
84. **Młynów**	150.—
85. Mława 1	72.—
86. Mińsk Mazowiecki	50.—
87. Majdan k. Kolbuszowy	40.—
88. Michaliszki	24.—
89. Mielnica n. Dniestrem	10.—
90. Mszana Dolna	10.—
91. Mrowla	8.—
92. Myszków	8.—
93. Mały Płock	10.40
94. **Nieszawa**	34.—
95. Niedobczyce	12.—
96. Niedźwiedź (pośr. Zw. Przeciwgruźliczego)	11.25

97. Nowy Targ	10.—
98. Niesuchoiże — Agencja	40.—
99. **Ostróg n. Horyniem**	110.—
100. Osiek k. Sandomierza	63.60
101. Oświęcim 2	25.—
102. Ostrów Mazowiecka	24.—
103. Ostrołęka 2	8.—
104. Osowce k. Buczacza — Agencja	24.—
105. Obarów	3.—
106. **Pińsk — Koło Miejscowe**	137.—
107. Podzamcze	148.60
108. Pelplin	100.—
109. Pilzno	50.—
110. Piotrków Kujawski	50.—
111. Płońsk	40.—
112. Podhajce	30.—
113. Poznań — Urząd telegraficzny	32.—
114. Prużana	20.—
115. Poczajów	32.—
116. Pińczów	10.—
117. Poznań 5	1.—
118. Plażów — Agencja	14.25
119. Petlikowce Stare — Agencja	14.25
120. Poświętne n. Pilicą — Agencja	5.—
121. Parszów n. Kamienną — Agencja	1.80
122. **Radzionków**	231.50
123. Rabka 1	200.—
124. Ryglice	40.—
125. Rajgród	33.—
126. Radomsko	32.—
127. Rafałówka	20.—
128. Ropczyce	12.80
129. Radoszyce	20.—
130. Rytwiany	16.—
131. Rywałd Królewski	7.76
132. **Sosnowiec 1**	82.69
133. Sambor	82.50
134. Sarny	64.—
135. Skalmierzyce	52.40
136. Suchedniów	40.—
137. Stopnica	20.—
138. Szreńsk	16.70
139. Sejny	**16.—**
140. Sicienko	15.—
141. Szkło	10.—
142. Sokołów Podlaski	10.—
143. Skierniewice	6.—
144. Skomlin	5.80
145. Silniczka	8.—
146. Skawina	5.50
147. **Śniatyn**	50.—
148. Świętochłowice	9.10
149. **Tarnobrzeg**	100.—
150. Telechany	80.—
151. Tuliszków	40.—
152. Trzcianne	24.80
153. Tuszyn	24.—
154. Tur — Agencja	0.90
155. **Ustrzyki Dolne**	50.—
156. Ulanów	10.—
157. **Warszawa 6**	12.—
158. Warszawa 7	12.80
159. Warszawa 13	32.—
160. Warszawa 14	25.—
161. Wilno 1	80.—
162. Wilno 2	35.—
163. Wierzchowiska	40.—
164. Wohyń	40.—
165. Warta	49.95
166. Wiazyń	24.—
167. Widawa	12.—
168. Wolbórz	6.—
169. Wiśniowczyk	10.—
170. Wełdzirz	8.—
171. Wyszanów — Agencja	8.—
172. Wylatowo — Agencja	1.10
173. **Zniesienie k. Lwowa**	25.—
174. Zaostrowiecze	16.—
175. Zawada k. Zamościa	2.—
176. Żychlin	74.—
177. Żółkiewka	24.—
Razem Zł.	5.898.71

PODZIĘKOWANIE

Zarząd Główny Związku Pracowników Poczt, Telegrafów i Telefonów w Warszawie, wyraża najgorętsze podziękowanie niżej podanym Instytucjom, Firmom i szlachetnym Ofiarodawcom ze społeczeństwa, za okazaną Związkowi pomoc pieniężną, na cele budowy Uzdrowisk i Sanatorjów dla cierpiących pracowników Poczt, Telegrafów i Telefonów Rzeczypospolitej Polskiej.

67. Hurtownia tytuniowa Polskiego Białego Krzyża, Miodowa 23 w Warszawie . . . . . . „ 10.—
68. Adwokat Roman Gabriel, Hipoteczna Nr. 3 w Warszawie . . . . „ 10.—
69. Inżynier S. Świątecki w Warszawie . . . . „ 10.—
70. Księża Misjonarze, Traugutta 1 w Warszawie „ 10.—
71. Administracja domu Nr. 87/1389 ul. Marszałkowska w Warszawie . . . . „ 10.—
72. Sędzia Sądu Najwyższego p. Leon Błaszkowski, Chmielna 11 w Warszawie . . . . . . „ 10.—
73. P. Franciszkostwo Ejsmondowie, Art. mal., Plac Trzech Krzyży 12 w Warszawie . . . „ 10.—
74. P. Józef Mikusiński, Leszno 59 w Warszawie „ 10.—
75. Wytwórnia trykotarzy J. Hauzer, Złota 5 w Warszawie . . . . „ 10.—
76. Zakłady Elektrotechniczne Wacław Brygiewicz, Michał Zucker i S-ka, Marszałkowska 119 w Warszawie . . . . „ 10.—
77. P. Juljan Tuwim w Warszawie . . . . . „ 10.—
78. Sodalicja św. Piotra Klawera dla Misyj afrykańskich, Warecka 10 w Warszawie . . . „ 10.—
79. P. Ludwika Trębicka, Aleje Ujazdowskie 30 w Warszawie . . . . „ 10.—
80. P. Izydor Reychman w Warszawie . . . . „ 10.—
81. Pracownia pasów brzusznych Julja Szober i Michalina Szymczyk, Marszałkowska 72 w Warszawie . . . . „ 10.—
82. Reprezentacja i skł. fabr. S-te A-me photo-produits Gevaert, S. Chaskielewicz, Zgoda 4 w Warszawie . . . . „ 10.—
83. P. Marja Dziewięcka, Strzelecka 40 „Praga" w Warszawie . . . . „ 10.—
84. Dr. Kazimierz Dłuski, b. Dyrektor Sanatorjum w Zakopanem, Żórawia 25 w Warszawie . . „ 10.—
85. P. Apolinary Wojdałko, Wspólna 79 w Warszawie . . . . „ 10.—
86. Politechnika Warszawska w Warszawie . . . „ 10.—
87. P. Zofja Nowicka, Warecka 9 w Warszawie „ 10.—
88. Fabryka i mag. wyrob. jubilerskich Jan Ruszczyński, Marszałkowska 145 w Warszawie . „ 10.—
89. P. J. A. Hertz w imieniu ś. p. Zygmunta Hertza w Warszawie . . . . „ 10.—
90. P. Kazimierz Gayczak, Nowogrodzka 40 w Warszawie . . . . „ 10.—
91. Inżynier Józef Rząśnicki, Marszałkowska 50 w Warszawie . . . . „ 10.—
92. Fabryka bombonierek i opak. cukiern. S. Apelkowski i S-ka, Ogrodowa 13 w Warszawie . „ 10.—
93. P. Bronisław Węgrowicz, Górska 23 d. własny w Warszawie . . . . „ 10.—
94. P. Józef Narbutowicz, Nowogrodzka 25 dom własny w Warszawie . . . . „ 10.—
95. P. Muszalik Stefan, Niecała 8 w Warszawie . „ 10.—
96. P. Zofja Lissowska, Wilcza 78 d. własny w Warszawie . . . . „ 5.—
97. Skład apteczny Jan Matkowski, Białołęcka 30 w Warszawie . . . . „ 5.—
98. P. Jan Wiśniewski, Włościańska 39 w Warszawie . . . . „ 5.—
99. P. Jan Leśnowolski, Leszno 8 w Warszawie . „ 5.—
100. P. Artur Meister, Moniuszki 1 w Warszawie . „ 5.—
101. Inżynier Karol Iwanicki, Sucha 8 w Warszawie . . . . „ 5.—
102. P. Roman Hołdak, Górczewska 90 w Warszawie . . . . „ 5.—
103. P. Teodor Kahl, Wielka 6 d. własny w Warszawie . . . . „ 5.—
104. Magazyn obuwia Józef Banasikowski, Marszałkowska 149 w Warszawie . . . . . . „ 5.—
105. Fabryka tasiem Władysław Krafft, Koszykowa 33 w Warszawie . . . . „ 5.—
106. Warsztaty ślusarskie Jakób Bursztyn, Franciszkańska 20 w Warszawie . . . . „ 5.—
107. Polskie Elektro - Radjo, Targowa 69, Praga, w Warszawie . . . . „ 5.—
108. Inżynier Franciszek Giertych, Mochnackiego 23 w Warszawie . . . . „ 5.—
109. P. Berger Ryszard, Senatorska 10 w Warszawie . . . . „ 5.—
110. Dr. Ludwik Justman, Nowowiniarska Nr. 8 w Warszawie . . . . „ 5.—
111. Biuro techniczne Adolf Richter, Rymarska 8 w Warszawie . . . . „ 5.—
112. Pracownia kapsułek lekarskich S. Zembrzuski i S-ka wł. pp. E. Filleborn i A. Ryl, Miodowa 12 w Warszawie . . . . „ 5.—
113. P. S. Szafferman, Skrzynka pocztowa 836 w Warszawie . . . . „ 5.—
114. Przedsiębiorstwo „Naprzód", Solec Nr. 67 w Warszawie . . . . „ 5.—
115. Adwokat Jan Gadomski, Krucza 41 w Warszawie . . . . „ 5.—
116. P. Henryk Bogusławski, Próżna 1 w Warszawie . . . . „ 5.—
117. Drukarnia St. Niemiry Syn i S-ka, Pl. Napoleona 4 w Warszawie . . . . „ 5.—
118. Inżynier Bogusław Weigle, Wilcza 32 w Warszawie . . . . „ 5.—
119. P. J. Żugajewicz, Zgoda 5 w Warszawie . . „ 5.—
120. P. Leon Kipman, Marszałkowska 154 w Warszawie . . . . „ 5.—

121. Mydlarnia Feliks Mazur, Puławska 17 w Warszawie . . . „ 5.—
122. P. Józef Eizenbett, Śniadeckich 12 w Warszawie . . . „ 5.—
123. Dr. Zofja Garlicka, Topolowa 8 w Warszawie „ 5.—
124. Dr. Marcin Kacprzak, Państwowa Szkoła Higjeny, Chocimska 24 w Warszawie . . . „ 5.—
125. Dr. H. Goldszmit, Krochmalna 92 w Warszawie . . . „ 5.—
126. Dr. Stanisław Porydzaj, Krucza 12 w Warszawie . . . „ 5.—
127. Dr. W. Knappe, Hoża 37 w Warszawie . . . „ 5.—
128. Dr. Józef Laskowski, Al. Jerozolimskie 51 w Warszawie . . . „ 5.—
129. Dr. med. Cieszyński, Filtrowa 63 w Warszawie . . . „ 5.—
130. Prof. dr. K. Orzechowski, Pl. Napoleona 6 w Warszawie . . . „ 5.—
131. Sklep tow. galant. „Aleksander", Nowy Świat 41 w Warszawie . . . „ 5.—
132. Dom Handl. Maksymiljan Stifter, Nalewki 29 w Warszawie . . . „ 5.—
133. Rejent Szymon Landau, Kapucyńska Nr. 6 w Warszawie . . . „ 5.—
134. Adwokat Rudolf Langrod, Hoża 37 w Warszawie . . . „ 5.—
135. Adwokat Stefan Piłsudski, Al. Jerozolimskie 57 w Warszawie . . . „ 5.—
136. „Au Delice" p. Karol Zatorski, Nowy Świat 41 w Warszawie . . . „ 5.—
137. P. Jan Tenczyn, Targowa 44 w Warszawie . „ 5.—
138. Adwokat Wacław Łypacewicz, Focha 12 w Warszawie . . . „ 5.—
139. Skład apteczny Kazimierz Kubiczek, Wilcza 10 w Warszawie . . . „ 5.—
140. P. Stanisław Stolarczyk, Nowowiejska 25 w Warszawie . . . „ 5.—
141. Fabryka zabawek Zygmunt Tietz, Kopernika 42 w Warszawie . . . „ 5.—
142. Sukc. G. Rutkowskiego, Zaokopowa 3 w Warszawie . . . „ 5.—
143. P. Zofja Tabęcka, Królewska 16 w Warszawie „ 5.—
144. Pralnia chemiczna M. Paradowska, Gęsia 55 w Warszawie . . . „ 5.—
145. P. Juljan Mironowicz, Podwale 34 w Warszawie . . . „ 5.—
146. P. Jan Werner, Matejki 8 w Warszawie . . „ 5.—
147. Handel win i tow. kolonj. Teofil Jachowicz-Wróblewski, Tamka 32 w Warszawie . . . „ 5.—
148. P. Jan Kuszpyt, Belwederska 24 w Warszawie „ 5.—
149. Adwokat Kazimierz Cohn, Niecała 12 w Warszawie . . . „ 5.—
150. P. Piotr Kalinowski, Płocka 27 w Warszawie „ 5.—
151. „Atom" Zakłady Chemiczne, Skierniewicka 5 w Warszawie . . . „ 5.—
152. Skład papieru St. Winiarski, Nowy Świat 53 w Warszawie . . . „ 5.—
153. P. H. Gloch, Stalowa 25 w Warszawie . . . „ 5.—
154. Wytwórnia wyrobów blaszanych B. Lehman, Młynarska 23 w Warszawie . . . „ 5.—
155. Architekt Łukasz Wolski, Moniuszki 6 w Warszawie . . . „ 5.—
156. Pracownia krawiecka Nikodem Korzeń, Wilcza 32 w Warszawie . . . „ 5.—
157. P. Aleksander Grobicki, Kredytowa 9 w Warszawie . . . „ 5.—
158. P. Dobrzyński Władysław, Krucza 19 w Warszawie . . . „ 5.—
159. P. Marjan Obuchowicz, Niska 71 w Warszawie . . . „ 5.—
160. P. Gottlib Hein, Grójecka 83 w Warszawie „ 5.—
161. Wytwórnia guzików „Guzpol" L. Młynek, Dzielna 15 w Warszawie . . . „ 5.—
162. P. Roman Hyżewicz, Elektoralna 23 w Warszawie . . . „ 5.—
163. P. Wacław Sieroszewski, Górnośląska 16 w Warszawie . . . „ 5.—
164. P. Marja Światopełk-Mirska, Elektoralna 16 w Warszawie . . . „ 5.—
165. P. Ludwik Gebert, Sienna 33 w Warszawie . „ 5.—
166. Apteka Mierzejewski i S-ka, Stalowa 29 w Warszawie . . . „ 5.—
167. Adwokat Stefan Zlasnowski, Nowogrodzka 10 w Warszawie . . . „ 5.—
168. P. Bochnia Stanisław, Plac Wilsona 4 w Warszawie . . . „ 5.—
169. P. Zieliński, ul. Siedzibna 25 w Warszawie . „ 5.—
170. P. Biedrzycka, ul. Łomżyńska 18 w Warszawie . . . „ 5.—
171. Lekarz dentysta Ludwik Chmieleński, Widok 13 w Warszawie . . . „ 4.—
172. P. Michał Byrski, Warmińska 19 w Warszawie . . . „ 4.—
173. P. D. J. Tomaszewscy, Dzika 74 w Warszawie „ 3.—
174. P. Marja Szawernowska, Chmielna 36 w Warszawie . . . „ 3.—
175. P. L. Dziedzicka, Krucza 19 w Warszawie . „ 3.—
176. P. Stanisław Olszewski, Wolska 53 w Warszawie . . . „ 3.—
177. P. T. Kawan, Królewska 51 w Warszawie . „ 3.—
178. P. Teodor Lachocki, Senatorska 31 w Warszawie . . . „ 3.—
179. P. Anna Kowalczyk, Zwrotnicza 12 w Warszawie . . . „ 3.—
180. P. Karol Bohdanowicz, Polna 64 w Warszawie „ 3.—
181. P. Stahl Józef, Nowolipie 70 w Warszawie . „ 3.—
182. P. Antonina Siejc-Michałowska, Nowogrodzka 16 w Warszawie . . . „ 3.—
183. Inżynier Stanisław Nawakowski, Kredytowa 4 w Warszawie . . . „ 3.—
184. Dr. Roman Nitsch, Nowy Świat 19 w Warszawie . . . „ 3.—
185. Dr. Romuald Gutkowski, Marszałkowska 32 w Warszawie . . . „ 3.—
186. P. Stanisław Sunarów, Praga, Stalowa 38 w Warszawie . . . „ 3.—
187. P. Jerzy Ciechanowski, Hoża 88 w Warszawie „ 3.—
188. Pracownia futer Berek Mołczacki, Długa 61 w Warszawie . . . „ 3.—
189. P. Salomeja Kalinowska, Podwale 28 w Warszawie . . . „ 2.—
190. P. Jan Krysa, Długa 8 w Warszawie . . . „ 2.—
191. P. Szaja Mintz, Sosnowa 12 w Warszawie . . „ 2.—
192. P. A. Skibiński, Bracka 3 w Warszawie . . „ 2.—
193. Księgarnia M. J. Freid i S-ka, Rymarska 10 w Warszawie . . . „ 2.—
194. P. Władysław Bałuk, Krucza 42 w Warszawie „ 2.—
195. Skład apteczny T. Jamnicki, Chmielna 20 w Warszawie . . . „ 2.—
196. Inżynier Feliks Janiszewski, Śniadeckich 18 w Warszawie . . . „ 2.—
197. P. K. Łukomski, Złota 4 w Warszawie . . . „ 2.—
198. P. Zofja Godycka, ks. Skorupki 6 w Warszawie . . . „ 2.—
199. P. Ludwik Borkiewicz, Zgoda 5 w Warszawie „ 2.—
200. P. Stanisław Koczorowski, Radzymińska 56, d. własny w Warszawie . . . „ 2.—
201. P. J. Borensztadt, Mirowska 15 w Warszawie „ 2.—
202. P. Julja Borensztadt, Modlińska 22 w Warszawie . . . „ 2.—
203. P. Bronisława Januszewska, Libawska 10 w Warszawie . . . „ 2.—
204. P. Stanisława Wyszyńska, Chotomska 18 w Warszawie . . . „ 2.—
205. P. Walerja Michalak, Chotomska 1 w Warszawie . . . „ 2.—
206. P. B. Linde, Nowolipie 15 w Warszawie . . „ 2.—
207. P. Inżynier Jan Zarański, Profesor Akad. Górn., Mokotowska 32 w Warszawie . . . „ 2.—
208. P. Marjan Mieszkowski, Zielna 50 w Warszawie . . . „ 2.—
209. P. F. Kalkstein, Filtrowa 79 w Warszawie . „ 2.—
210. P. Bronisław Czempiński, Mokotowska 61 w Warszawie . . . „ 2.—
w Warszawie . . . „ 1.—
212. P. A. Wertheim, Jerozolimska 75 w Warszawie . . . „ 1.—
213. P. Konstantyna Kaznitz, Muranowska 2 w Warszawie . . . „ 1.—
214. P. Aleksander Długoziecki, Poleska 48 w Warszawie . . . „ 1.—
215. P. Golttfryd Eckert, Bednarska 15, d. własny w Warszawie . . . „ 1.50
216. P. Karolina Stamer, Lubelska 20 w Warszawie . . . „ 1.—

Ofiary nadesłane z m. Lwowa.

217. Leon Sochacki, Leszczyńskiego 14 20.—
218. Adwokat Dr. Emil Parnas, Hetmańska 22 10.—
219. Czechosłowacka Sp. Akc. Złączone fabr. maszyn rolniczych, Fr. Melichar - Umrath i Sp. 10.—
220. Redakcja Róży Duchownej, klasztor O.O. Dominikanów 10.—
221. Inżynier Edward Nadel, Piekarska 3 5.—
222. Adwokat Dr. Eugenjusz Zaleski, Kopernika 4 5.—
223. Księgarnia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, pl. Halicki 12a 5.—
224. Polski Związek Eutomologiczny, Rutowskiego 18 5.—
225. Leonard Solecki, Handel Towarów Korzennych, Batorego 2 5.—
226. Redakcja „Ruch Filozoficzny" Uniwersytet 5.—
227. Księgarnia Polska B. Połonieckiego 5.—
228. Dr. Oswald Dawid, Kadecka 2a 5.—
229. Adwokat krajowy Dr. Mikołaj Bilik, Kraszewskiego 21 5.—
230. Administracja czasopisma „Muzeum" 5.—
231. Dr. Salomon Bund jun., Adw., Brajerowska 20 2.—
232. Handel delikatesów Maurycego Fuchsa, Podwale 7 2.—
233. Dr. Morawiecki, Boularda 4 2.—
234. Inż. Mieczysław Chwastowski, Pułaskiego 14 2.—
235. p. Franciszka Blicharska, Skarbkowska 37 2.—
236. p. Stanisław Borszczewski, Listopada 36 1.—
237. Dr. Marya Pogonowska, Asnyka 6 1.—

* * *

238. p. Malewicz, właściciel maj. Przeździatki, p. Sokołów Podlaski 20.—
239. Bank Towarzystw Spółdzielczych, Oddział w Wilnie 10.—
240. Bank Ludowy m. Chrzypsko, pow. Międzychodzki 5.—
241. I. Kłosiński i Syn—Kęty—Małopolska 20.—
242. Ksiądz B. Rosochowicz, Mikstat — Poznańskie 5.—
243. Firma „Century" w Białowieży 100.—
244. Fabryka Wyrobów „Levlen" w Częstochowie 10.—
245. Fabryka „Unjon juta" w Bielsku Śląsk. 59.30
246. Cukrownia — Opalenica 200.—

Ofiary zebrane przez kol. Jana Czemerajda z Aleksandrji.

247. Zarząd dóbr ks. Lubimorskiego 5.—
248. Bank Ludowy 5.—
249. ksiądz Władysław Bielecki 2.—
250. pp. Michel i Józef Okoszko 2.—
251. Kasa Stefczyka 2.—
252. p. Mazurkiewicz Józef 2.—
253. p. W. Krochmalski 1.—
254. p. Zawadzki 2.—
255. p. St. Jaworski 3.—
256. p. St Zarosiński 3.—
257. p. L. Lass 2.—
258. Ksiądz Bazyli Porycki 2.—
259. Rabini Epsztejn i Szternberg 3.—
260. p. J. Brodzikowski 1.—
261. p. G. Lossiga 2.—

Zebrane przez kol. Lemańskiego z Brudzewa.

262. p. St. Jesionowski 0.50
263. Ksiądz Chwiłowicz 5.—
264. Inżynier J. Daszewski 5.—
265. p. Kożuchowski 5.—
266. p. Kurnatowska 2.—
267. p. Pietraszko 1.—
268. Doktór Guranowski 5.—
269. p. T. Najdat 1.—
270. p. Jan Graliński 1.—
271. p. Wł. Nadolny 0.50

Zebrane przez kol. J. Wąsika z Brzeszcza

272. p. R. Bartba 2.50
273. Ksiądz F. Zbaniuszek 2.50
274. p. Targosz 2.50
275. p. Romanowski 2.50
276. p. J. Snita 2.50
277. p. E. Tokanowicz 2.50
278. p. Graca 2.—
279. p. H. Bortlikówna 1.50
280. p. J. Senbowska 2.50
281. p. Jan Baczkowski 5.—

Zebrane przez kol. Ł. Rutkowską z Biała Rawskiej:

282. Ksiądz Pietrzak 5.—
283. p. Władysław Kunicki 3.—
284. Ksiądz Jachimek 3.—
285. Syndykat Rolniczy 5.—
286. p. W. Radzichowski 10.—
287. p. Czesław Kunicki 10.—
288. p. Stanisław Musiałek 3.—
289. p. Gustaw Czuprykowski 5.—
290. Dr. Marcus Zuckerkandel 5.—
291. Kasa „Przezorność" w Marchotach 5.—
292. p. Franciszek Filipski 5.—
293. p. Wincenty Wolski 3.—
294. Ksiądz Radliński 5.—
295. pp. Stan. Lemiszewscy 2.—
296. p. Gustaw Sułowski 5.—
297. p. Walery Kozłowski 3.—
298. p. Mieczysław Wierzbicki 5.—
299. p. Jan Sokolnicki 5.—
300. Bank Udziałowy 1.—
301. . . Oruszek, wójt Gminy Marjanów 2.—

Zebrane przez kol. Radzińskiego st. kontrolera z Bydgoszczy:

302. Polskie Tow. Węglowe „Petor" 5.—
303. p. P. Sarnowski 0.50
304. Firma H. Bunn i Syn 2.—
305. T-wo Budowy i Sprzedaży Samochodów S. z o. o. 3.—
306. Firma „Bielizna" 3.—
307. p. Cz. Borys 5.—
308. Bank Bydgoski 10.—
309. Bcia Tysler 2.—
310. „Pod Strzechą" 5.—
311. p. Franciszek Degler 2.—
312. p. Klimek 5.—
313. p. Kaszubowski 3.—
314. p. B. Cyrus 5.—
315. p. Bożyński 1.—
316. Restauracja „Nowość" 0.50
317. p. Jan Bauer 1.—
318. p. M. Walter 1.—
319. p. Ostrowska 0.50
320. p. W. Kosmowski 5.—
321. p. Idzikowski 1.—
322. Dziennik Bydgoski 10.—
323. Dwór Szwajcarski 2.—
324. Firma Fiebrandt i S-ka 5.—
325. Bracia Damme 10.—
326. p. Jan Kański, Wełniany Rynek 0.50
327. Cukiernia Grey 10.—
328. Firma Batowski i S-ka 5.—
329. p. W. Heyremann 5.—
330. p. Oskar Majer 3.—

Zebrane przez kol. Bronisława Krajnika z Brodnicy n/Drwęcą.

331. Bank Pożyczkowy 10.—
332. p. Grzywalcz, kupiec 5.—
333. p. Lehman, obywatel ziemski 10.—
334. Pułkownik Grzędziński 5.—
335. p. S. Bobrowa 0.50
336. p. Maciejewski obywatel ziemski 2.—
337. p. Feldszeter, Dyrektor Ub. Wydz. 5.—
338. Ksiądz Czarnowski 1.—
339. pp. Graduszewski i Kruszyński 5.—
340. p. Zieliński, Bazar 1.—
341. Adwokat Postel 2.—
342. Dyrektor Piskorski, „Ceres" 5.—
343. p. Mistelski 2.—
344. Doktór med. Otto 1.—
345. Dr. Lowasser 5.—
346. Dr. Siudowski 5.—
347. p. Leszka, Dyrektor Rzeźni 3.—
348. Apteka Grósty 2.—
349. p. Cohn, Gorzelnia 1.—
350. Dr. Michałowicz 2.—
351. p. Łomozik 1.—
352. p. Kański, wójt gm. Karbowo 1.—
353. Starostwo 2.—
354. p. Węglerski, kupiec 2.—
355. p. Wojciechowski 5.—
356. Magistrat 5.—
357. p. St. Zagórski 1.—
358. Ksiądz Michnowski 5.—
359. Restauracja pana Jana Szwedowskiego 5.—
360. Restauracja p. Neumana 5.—
361. Restauracja K. Wrzesińskiego 5.—
362. Drogerja p. Tomczaka 2.—
363. Księgarnia p. Bułka 1.—
364. p. K. Żuralski 5.—
365. Ksiądz proboszcz Bielicki 10.—
366. Doktór Ronowski 2.50
367. Doktór Maćkowski 5.—
368. Dyrektor p. Borowski 5.—
369. p. Kowalski 5.—
370. Ksiądz Dembiński 1.—
371. p. Piotrowski, obyw. ziemski, Kuligi. 1.—
372. p. Majewski, Kuligi 0.50
373. p. Marhuszewska 0.50

Zebrane przez kol. Radzińskiego z Bydgoszczy.

374. p. Antoni Górski 1.—
375. p. R. Wesołowska 2.—
376. p. C. Siebert 3.—
377. Bank Polski 20.—
378. p. W. Ramisek, Gdańska 5 2.—
379. p. Muselff 1.—
380. p. P. Weissig 1.50
381. p Gustaw Rottmann 1.—
382. Cukiernia „Astorja" 2.—
383. Fabryka B. Sommerfelda 10.—
384. Urzędnicy Banku Gospodarstwa Krajowego 7.—
385. p. Karl Grop 1.50
386. p. Malczewska 0.50
387. p. Zieliński 1.—
388. Drukarnia dla Handlu i Przemysłu 5.—
389. Restauracja pod Lwem 2.—
390. Bank Kupiecki 2.—
391. p. A. Piliński 10.—
392. p. Jakób Hechliński 2.—
393. p. J. Rybicki 5.—
394. p. Władysław Bażański 5.—
395. p. Dąbrowski 1.50
396. B-cia Pylińscy 1.—
397. p. M. Rojewska 5.—
398. Teatr Miejski 5.—
399. p. Jakubowski 1.—
400. p. M. Górecki 2.—
401. E. Aron, Bydgoska Fabryka Papy 5.—
402. Restauracja „Pod Orlem" 5.—
403. Cukiernia Europejska 1.—

Zebrane przez kol. Pionke w Bukowcu Pomorskim.

404. Dziedzic p. J. Leśkiewicz 1.—
405. p. [illegible] 2.—

Zebrane przez kol. St. Siedleckiego w Beresteczku.

406. Hurt. P. M. S. Mag. Zapas. 5.—
407. Dr. Jonas Seiden 5.—
408. p. H. Melman 5.—
409. Dr. M. Halperson 2.—
410. Spółdzielnia Ludowego Kredytu 10.—
411. p. B. Furer 5.—
412. p. Michał Przemyski 5.—
413. Ksiądz Kanonik Jan Nikolski 2.—
414. p. Izaak Rajber 5.—
415. p. J. Gutman 5.—
416. p. Natalja Sztejngiel 5.—
417. p. Olgierd Lassen 10.—
418. p. Irena Hulewiczówna 10.—
419. Zarząd Dóbr Łobaczówka 10.—
420. p. Szlama Charszak 5.—

Zebrane przez kol. W. Sakowicza w Budsławiu.

421. Dr. E. Pomecko 5.—
422. p. Jan Oskierka 10.—
423. p. D. Czerewin 5.—
424. Nadleśny p. Strzelecki 5.—
425. Gorzelniczy p. Ottenberg 5.—
426. p. Władysław Okuszko, maj. Iłłowo 10.—
427. p. Władysław Cywiński, maj. Motyki 10.—
428. Spółka Dolhinowska 20.—
429. p. Chaim Lewin, Tartak 5.—
430. p. Jakób Jewdosin 5.—
431. p. Chaim Kulbak 5.—
432. p. Owsiej Chanin, sklep wódek 5.—
433. p. Czurłoński 5.—
434. p. Zygmunt Patolski, maj. Lewinsówka 5.—
435. p. Sokołowscy, majątek Szymkowszczyzna 2.—
436. p. Hryniewicz, folwark Orzeszkowo 5.—
437. p. Lejba Gulkowicz 3.—
438. p. Gutkin 5.—
439. p. Mejer Kuriniec 5.—
440. p. N. Biegun, Apteka 3.—
441. Mierniczy p. K. Mackiewicz 5.—
442. p. Ch. Szapiro 5.—
443. p. T. Miadziołko, Kooperatywa „Zgoda" 5.—
444. p. Aron Futerfas 5.—
445. Organista p. Hryszkiewicz 1.—
446. p. Witold Malinowski 5.—
447. p. Icek Kloner 1.—
448. p. Piotr Szcześniewski 5.—
449. p. Simcha Liberman 2.—
450. Ksiądz Stanisław Wermik 5.—

Zebrane przez kol. Fr. Łukaszyka w Borku.

451. Bank Ludowy 10.—
452. p. Stanisław Ciachowski 5.—
453. p. Ludwik Krasse 1.50
454. p. E.Balcerska 5.—
455. p. Edmund Sobański 2.—
456. p. Antoni Kuleczka 1.—
457. p. Sośnicka 5.—
458. p. Marjan Wentland 1.—
459. p. Rudolf Methner 2.—
460. p. Antoni Otworowski 5.—
461. p. Balcerzak 5.—
462. p. Schmidt, ogrodnik 1.—
463. p. Hieronim Duszyński 5.—
464. p. Zygmunt Duszyński 5.—
465. p. Franciszek Walczyński 2.—
466. p. Pławiński 2.—
467. p. Czesław Gregorowicz 2.—
468. p. Stefan Marczewski 2.—
469. „Rolnik" 10.—
470. p. Jan Dąbrowski 2.—
471. p. Granertowa 2.—
472. p. Zygmunt Paprzycki 2.—
473. p. Karol Dietrich 1.—
474. p. Kazimierz Elmann 5.—
475. p. Fr. Dimke 3.—
476. p. Władysław Talarczyk 2.—
477. p. Adam Wojtkowski 2 —
478. p. Bar Wanda Graeve 10 —
479. p. Stanck 1.40
480. p Stanisław Czyfczyński 1.—
481. p. Walerjan Witkowski 2.—
482 p. Antoni Stański 10.—
483 p. Stefan Kapuściński 3.—
484. p. Jan Kulczyński 3.—
485. p. Stanisław Kruszewski 5.—
486. p Walerjan Ciachowski 4.—
487. p. Hipolit Jazłon 5.—
488. p. Leon Ławniczak 5.—

Zebrane przez kol. Wojciecha w Czechowicach.

489 Fabryka Zapałek „Silesia" 20.—
490. p. Bernard Finkelstein 2.—
491. p. Silberstein, Handel towarów 2.—
492. p. Gluksman, Handel towarów 2.—
493. p. Jurczyk, Restauracja 1.—
494. p. J. Glupi, Restauracja 2.—
495 p. V. Lapon, sklep 2.—
496. p. Silzierer 3.—
497. p. Maurycy Buchen 3.—
498. p. Villert, Handel towarów 2.—
499. p. J. Groner, Restauracja 5.—
500. p. L. Feliks, Restauracja 2.—
501 p. Lawitschka 2.—
502. p. Loffler, sklep 2.—
503. p. J. Mejrowicz 5.—
504. p. M. Goldwurm 2.—

Zebrane przez kolegów Skrzypczaka i Zandeckiego w Czempiniu.

505. p. Radomski, z Rakówka 10.—
506. p. Pudykiewicz, z Gorzyczek 1.—
507. p. Jaskulski, z Gorzyczek 4.—
508. p. Stanisław Szukalski, z Borowa 3.—
509. p. Edward Horwadt, z Gorzyczek 5.—
510. p. Niemczyk, z Borówek Starych 3.—
511. p. Delhaes, Borówki Stare 30.—
512. p. Rytel, Srocko Wielkie 3.—
513. p. Zysnarski, Srocko Wielkie 1.—
514. p. Schnecke, Piechanin 3.—
515. p Wiktorja Matysiakówna 1.—
516. p. Raszewski, Jasień 5.—
517. p. Stawski, Jarogniewice 2.—
518. Hr. Żałtowski, Jarogniewice 6.—
519. p. Bielawski, Głuchowo 2 —
520. p. Guenthar, Grzybno 2.—
521. p. Eimler-Baümer, Iłowiec 1.—
522. p. Kintze, Iłowiec 1.—
523. p. Fiaszyński Franciszek 5.—
524. p. Brzeski 20.—
525. Dr. Skarzyński Stanisław 5.—
526. Dr. Palczyński Alojzy 5.—
527. p. Schneider August 5.—
528. p. Kalina Józef 5 —
529. p. Zaks Ludwik 2.—
530. p. Klas Wacław 2.—
531. p. Ledermann Louis 5.—
532. p. Mikołajski 2.—
533. Inżynier Jezierski 5.—
534. p. Ertel 2.—
535. p. Skąpski 2.—
536. p. L. Hirowski 3.—
537. p. Wesołowski Stefan 5.—
538. p. Adamski Wojciech 5.—
539. p. Drescher 2.—
540. p. Piskorski Antoni 2.—
541. p. A. Miętkowski 1.—
542. p. Michał Dyliżbański 5.—
543. p. Lehmann-Nitsche, Oginiowo 10.—
544. p. A. Zawadzki, Szołdry 5.—
545. Baron St. Chłapowski, 10.—
546. v. Bernuth, Borowo 10.—
547. p. Knak 2.—
548. p. Szulczyński Stanisław 2 —
549. p. Kowalczyk i S-ka 5.—
550. p. Hulanicki, Piotrowo 2.—
551. p. Banaszak Wincenty 2.—
552. p. Farulewski 1.—
553. p. Miklaszewski 2.—
554. p. Nowacki 1.—
555. p. Klaus 1.—
556. p. Schneider Oskar 5.—
557. p. Tint 1.—
558. p. Kielich 1.—
559. p. A. Riedel 1.—
560. p. Kuczmerowicz 1.—
561. p. Gierszewski 1.—
562. p. Banarzyński Antoni 1.—
563. p. Sikora, Gorzyczki 5.—
564. p. Klupsch, Gorzyczki 0.50
565. p. Zgaińska 2.—
566. Pastor Kienitz 5.—
567. p. Kapturski 1.—
568. p. Sonnenberg 3.—
569. p. Schmidt 1.—
570. p. Przymus 1 —
571. p. Stern 1 —
572. p. Paetzold 2.—
573. p. Korbik 1.—
574. p. Smoczyk 3.—
575. Hr. Przezdziecka, z Piotrowa 5.—

Zebrane przez kolegów Szczepańskiego i Śliwiskiego w Chełmży.

576. Magistrat 5.—
577. Mleczarnia 5.—
578. p. Dzięgielewski 5.—
579. p. Br. Sohrke 3.—
580. Cukrownia 10 —
581. p. Br. Pichert 5.—
582. p. Jeszke 1.—
583. p. Waligóra 5.—
584. p. Welde 2.—
585. p. Maliszewski 1.—
586 p. Grzywacz 2 —
587. p. Błaszyk 1 —
588. Hr. Alvensleben 5.—
589. p. Vorryer 5.—
590. Majątek Pluskowe 1.—
591. p. Marański 5.—
592. Bank Ludowy 5.—
593. p. Z. Mellin 2.—
594. p. Wolski 2.—
595. p. Leśniewicz 1.—
596. Vereinsbank 5.—
597. p. Kieszkowski 1.—
598. Majątek Zalesie 1.—
599. p. Siudziński 1.—
600. p. Heydcke 1.—
601. p. Hulewicz 1.—
602. Dr. Hrehorowicz 2.—
603. p. Szczaniecki 5.—
604. p. Durczewski 1 —
605. p. Budzikowski 1.—
606. p. Adamski 1.—
607. p. Muszyński 1.—
608. p. Schneider 1.—
609. p. K. Trenkel 2.—
610. p. Boetzel 1.—
611. p. Kircher 1.—
612. p. Smól 1.—
613. p. Józef Urbański 1.—
614. p. Wojciechowski 1.—
615. Profesor Dyr. Bonin 1.—
616. p. Fitz 1.—
617. p. Pilatowski 1.—
618. p. Czajkowski 1.—
619. p. Monarski 1.—
620. p. Brzuskiewicz 1.—
621. p. Radomski 1.—
622. p. Leon Czajkowski 1.—
623. p. Antoni Feczer 2.—
624. Powiatowa Kasa Chorych 2.—
625 Dr. Wyszkowski 5.—
626. p. Jakób Müller 2.—
627. Ksiądz prałat Szydzik 2.—
628 p. Dalczyński 2.—
629 p. Rochon 1.—
630. Majątek Grzywna Bisk. 2.—
631. Majątek Falęcin, p. Strebe 5.—
632. p. Czarliński 1.—
633. p. Spitzer 5.—
634. p. Fr. Pluta 2.—
635. p. Kuntz 2.—
636. p. Łukomski 1.—
637. p. Jankowski 2.—
638. p. Lemlein 1.—
639. p. Mięsikowski 1.—
640. p. B. Knodel 1.—
641. p. T. Murzytowski 1.—
642. Land Genossenschaft 2.—
643. p. Teofil Beszczyński 5.—
644. Dr. Górski 1.—
645. Dr. Napiórkowski 2.—
646. p. Bol. Urbański 1.—
647. p. Moldenhauer 1 —
648. p. Gramowski 1.—
649 p. Wilhelm Trenkel 1.—
650. p. Chrzanowski 1.—
651. Wikarjat parafjalny 2 —
652. Firma Fama 1 —
653. Inżynier Wiens 1.—
654 p. Pilipczuk 1.—
655. p. Zawacki 1.—
656 p. Lange 1.—
657. p. Chromowski 1 —
658. p. Zagrabski 1.—
659. p. St. Kolowski 1.—
660. p. Wiśniewski 1.—
661. p. Frydrych 1.—
662. p. Jabłoński 1.—
663 p. Fr. Wiśniewski 1.—
664. Burmistrz Kurzątkowski 1.—

Zebrane przez kol. W. Biernackiego w Daugieliszkach.

665. Inżynier Leśkiewicz 1.—
666. p. L. Suskiewicz 1.—
667. p. W. Kapłan 1.—
668. p. St. Uszczewski 2.—

Zebrane przez kol. Baszyńskiego w Dobrzycy.

669. p. Haase 3.—
670. p. Pietsch 2.—
671. p. Otto Greczmiel 5.—
672. p. R. Goetz 1.—
673. p. St Mikołajewski 1.—
674. p. R. Florczyk 1.—
675. p. Wolff 1.—
676. p. Feliks Lasweinski 1.—
677. p. Jan Sobociński 1.—
678. Dom Towarowy 2 —
679. p. Wieczorek 2.—
680. p. Kaźmierczyk, Strzyżew 1.—
681. p. Schürmann, Strzyżew 2.—
682. p. W. Mikołajczak, Strzyżew 2.—
683. p. Lisiecki, Strzyżew 1.—
684. p. Józef Lasociński 1.—
685. „Rolnik" 5.—
686 p. Heinke A. 2.—
687. p. M. Stachowiak 2.—
688. p. Fritz Greczmiel 3.—
689. p. Jan Zappel 2.—
690. p. W. Królikiewicz 2.—
691. Ksiądz Proboszcz Sniatała 3.—
692. p. Kuliński 2.—
693. p. Idziorek, Wilcza 2.—
694. p. Mikołajczyk, Wilcza 1.—
695. p. Meyer, Wilcza 2.—
696. p. Skoroszewska, Lutynia 2.—
697. p. Dobołek, Wilczyniec 1.—
698. p. Haupt, Wilczyniec 1.—

Zebrane przez kol. Starzeckiego w Dobrosłanach.

699. p. Masztalerz 2.—
700. p. Fizek 2.50
701. p. Chmura 2.—
702. p. Włodzimierz Drzewiecki 2.—
703. p. Nadolski 10 —
704. p. Siedman 5.—

Zebrane przez kolegów: Franciszka Gajewicza, Stanisława Rączkowskiego, Jana Kubica i Jana Kania w Działoszycach.

705. p. Witold Morawski, ziemianin 10.—
706 p. Pelagja i Helena Wędrychowskie, ziemianki 10.—
707. p. Kazimierz Podlodowski, ziemianin 10.—
708. p. Józef Moszkowski, ziemianin 10.—
709. p.p. Władysław Jarzębski, ziemianin 10.—
710. p. Jan Bukowski, ziemianin 10.—
711. p. Jan Tański, ziemianin 10 —
712. p. Ludwik Śląski, ziemianin 10.—
713. p. Antoni Kaliński, urzędnik cukrowni Łubna" 10.—
714. p. Jan Zwoliński, kupiec 10.—
715. Spółdzielnia mleczarska „Krakowianka" w Dzierążni 10.—
716. Stowarzyszenie spożywców „Łączność" w Dzierążni 5.—
717. p. Karol Bukowski, ziemianin 5.—
718. p. Władysław Śląski, ziemianin 5.—
719. p. Zygmunt Frycz, ziemianin 5.—
720. p. Stefan Matecki, ziemianin 5.—
721. p. Stanisław Dymmek, ziemianin 5.—
722. p. Wincenty Treliński, kierownik Syndykatu Zjedn. Rolników 5.—
723. p. Marceli Moszkowski, przemysłowiec 5.—

724. p. Tadeusz Bukowski, mechanik 5.—
725. p. Jakób Skórecki, kupiec 5.—
726. p. Wolf Łaznowski, ziemianin 5.—
727. p. Herman Ryba, kupiec 5.—
728. p. Salomon Gertler, właśc. biura sped. 5.—
729. Bank Kupiecki 5.—
730. Bank Spółdzielczy 5.—
731. p. Boruch Epsztejn, kupiec 5.—
732. p. Moszek Nifkier, kupiec 5.—
733. p. J. B. Miodownik i M. Sztajnfeld, kupcy 5.—
734. p. Gustaw Osuchowski, ziemianin 4.—
735. p. Jakób Srebrny, współwłaściciel zakładów ceram. 5.—
736. p. T. Meryn i Laskier, kupcy 5.—
737. p. Jan i Jerzy Fröelichowie, ziemianie 5.—
738. p. Gerszon Schonthal, współwłaśc. zakładów ceramicznych 5.—
739. p. Lejbuś Brandys, kupiec 5.—
740. p. Nuchim Gelbart, kupiec 2.50
741. p. Paweł Książek, kupiec 2.—
742. p. Marjan Spiro, ziemianin 2.—
743. p. Izaak Rubin, kupiec 2.—
744. p. Mendel Zylber, kupiec 2.—
745. p. Ch. E. Rolnicki, kupiec 2.—
746. p. Fiszel Czarnocha, kupiec 2.—
747. p. Andrzej Deskur, ziemianin 2.—
748. p. Abram Majerczyk, kupiec 1.—
749. p. A. Majerczyk i Szydłowski, kupcy 0.50

Zebrane przez kol. Gomółka w Gdowie.

750. p. N. Leebel 1.—
751. Hurtownia Tytoniowa 5.—
752. p. Zofja Koppenc 1.50
753. p. Goldberger 1.—
754. p. J. Kleman 1.—
755. p. A. Grenik 1.—
756. p. Heller 0.50
757. p. J. Kempler 1.—
758. p. A. Kurtler 5.—
759. p. St. Lelito 2.—
760. p. Gomółka 5.—

Zebrane przez kol. Illichmana Ottona, Marciniaka Bronisława, Toczkiewicza Stanisława i L. Milczarskiego w Gostyninie.

761. Doktór Lewicki 1.—
762. p. Łysakowski 5.—
763. p. Michał Wolpin 4.—
764. p. Z. Mirosławski 5.—
765. p. Maciejewski, komornik 5.—
766. Dyrektor Gimnazjum 1.—
767. „Rolnik" Sp. Akc. 5.—
768. p. B. Marcinkowski 5.—
769. p. S. Busler 5.—
770. p. Rejent Gustowski 5.—
771. p. Kraskiewicz 5.—
772. Inżynier Jaszczewski 5.—
773. p. Jan Marcinkowski 5.—
774. p. Kożuchowski 5.—
775. p. Nute Motyl 4.—
776. p. J. Higersberg 5.—
777. p. Otton Rudziński 1.—
778. Sąd Grodzki 5.—
779. Pastor Schmidt 5.—
780. p. Tadeusz Higersberger 5.—
781. p. Dengiel 2.—
782. Starosta p. Grabowski 5.—
783. p. Kosikowski, Inspektor szkolny 5.—
784. p. Mierzejewski 5.—
785. p. Majer 5.—
786. p. M. Stasikowski 5.—
787. p. L. Tarwid 5.—
788. p. M. Żyliński 5.—
789. Doktór Wajdenfeld 1.—
790. p. Kłosiński 5.—
791. p. W. Brzozowski, Insp. Ubezp. 5.—
792. p. I. Kolankiewicz 5.—
793. Adwokat M. Święcicki 5.—
794. p. Wodziński 5.—
795. p. Jeleniewski 5.—
796. p. K. Ruszkowski 5.—
797. Komunalna Kasa Oszczędności 5.—
798. p. Skoracki 5.—
799. Komisarz Policji Pań. p. Jarzęcki 5.—
800. Doktór Cz. Wojciechowski 5.—

Zebrane przez kol. Jerzego Frydrychowicza w Gdyni.

801. Firma Ackerman et von Haaren 100.—
802. Firma „Export-Import" 10.—
803. Firma „Atlantic" 50.—
804. Bank Przemysłowy 20.—
805. Block Brün 10.—
806. Łuszczarnia Ryżu 50.—
807. Bergenskie Baltic Transport 50.—
808. Inżynier Bielawski 10.—
809. Firma Horacki et Radomski 10.—
810. Starogardzka Fabryka Papy 10.—
811. p. Władysław Gaszkowski 5.—
812. Warszawskie Tow. Transportowe 25.—
813. Konsorcjum Francusko-Polskie dla budowy portu w Gdyni 50.—
814. Kapitan Schmidt Stefan 10.—
815. Polsko-Brytyjskie Tow. Okrętowe 100.—
816. p. Romuald Pitera 25.—
817. Firma „Siemens" 20.—
818. Firma „Pantarei" 20.—
819. Firma „Tri" 50.—
820. Pierwsze Polskie Tow. Kąpieli Morskich 10.—
821. p. Jerzy Frydrychowicz 10.—

Zebrane przez kol. Stanisława Goca i Otona Bremera w Gniewie.

822. p. Olszewski 1.—
823. p. Richter 5.—
824. p. Fr. Boczus 1.—
825. p. Baniecki 1.—
826. p. Cz. Raabe 1.—
827. p. J. Woźniewski 1.—
828. p. Kayser 5.—
829. p. Adamkiewicz 1.—
830. p. J. Witte 2.—
831. p. H. Kolmert 1.—
832. p. W. Szulc 1.—
833. p. E. Rogaczewski 5.—
834. p. J. Poznański 2.—
835. Doktór Kamiński 2.—
836. p. J. Fankidejski 1.—
837. p. K. Fiebelkorn 5.—

Zebrane przez p. kierownika urzędu pocztowego Gródek k. Mołodeczna.

838. p. M. Rabiec 0.50
839. p. Sowińscy 1.—
840. p. Szymkiewiczowie 2.—
841. p. J. Odyńcowa 1.50
842. p. J. Marchwicki 1.—
843. p. J. Budkiewicz 1.—
844. p. M. Berkmanówna 1.—
845. p. F. Fidelholc 1.—
846. p. S. Szuchmanowa 1.—
847. p. E. Reckin 1.—
848. p. S. Piotrowski 2.—
849. p. S. Pempusówna 1.—
850. p. Mohlowie 1.—
851. p. W. Czasznicka 1.—
852. Ksiądz Dziekan Batalin 2.—
853. Ksiądz Proboszcz Iwanczyk 0.50
854. p. M. Urbańska 1.—
855. p. A. Szpakówna 0.60
856. p. J. Kuciak 1.—
857. Ksiądz Proboszcz Kozłowski 2.—
858. p. O. Cukierman 2.—
859. p. B. Ignatowicz 1.—
860. p. W. Łukaszewicz 1.—
861. p. Z. Marczak 0.50
862. p. W. Wolk 0.50
863. p. C. Kurowski 1.—
864. p. T. Korsak 1.50
865. p. Bohdanowicz, Dońki 1.—
866. p. Jurewicz, Waśkowce 1.—
867. p. E. Gnatowski 1.—
868. p. Gnatowscy, Redzkowszczyzna 1.—
869. p. Boharewiczowie, Soroczyn 1.—
870. p. L. Bohdanowicz, Miłucin 1.—
871. p. Boharewiczowie, Wiałonicz 0.50
872. p. W. Kodz. Weteran 1863 r. 1.—

Zebrane przez kol. Titienko w Gorzkowicach.

873. Ksiądz Proboszcz Romuald Nowicki 20.—
874. Komendant Poster. P. P. p. Czechowski 5.—
875. Pracownicy Urzędu gminy Ręczno 11.—
876. p. Stroynowski, Magister farmacji 5.—
877. Bank Rzemieślników i Drobnych Kupców 5.—
878. p. Konarzewski, Sędzia, właśc. maj. Trzepnica 10.—
879. p. Makólski, właśc. maj. Przerąb 5.—
880. p. Szpilfogiel, właśc. maj. Łęki Szlacheckie 15.—
881. p. Sokołowski, właśc. maj. Gościnna 5.—

Zebrane przez kol. J. Stanisławskiego w Hermanowiczach.

882. Ksiądz Dr. Bobież 1.—
883. p. Klimczycka 5.—
884. Apteka Sosnowików 1.—
885. p. Szyrynowa 5.—
886. p. Ryszard Sztern 4.—
887. p. Jerzy Sztern 5.—
888. p. Romejko 1.—
889. p. Jancewicz 0.50
890. p. Burzyński 1.—
891. p. J. Stanisławski 0.50

Zebrane przez kol. Gołębiowskiego w Hajnówce.

892. p. I. Lippel 5.—
893. p. Zakrzewski 5.—
894. p. Siedlecki 5.—
895. Spółdzielnia Spoż. „Hajnówka" 5.—
896. p. Gliński i Nurzyński 10.—
897. p. Grodzieński 5.—
898. p. E. Lefkovits 5.—
899. Dyrektor Lewandowski 5.—
900. Eksp. Pabj. Fabr. Pap. 5.—
901. p. Kagan i Szostakowski 10.—
902. Zakłady Grodzisk 20.—
903. „Terebenthen" 10.—
904. Dyrektor Radzymiński 5.—
905. Dyrektor Płotnikow 5.—
906. p. J. Sawicki 5.—
907. p. P. Sawicki 5.—
908. p. Kraśniewski 5.—
909. p. Alter Plutycki 5.—
910. p. Wolf Plutycki 5.—
911. p. W. Goldberg 5.—

Zebrane przez kol. Br. Stankiewicza w Igołomji.

912. Ksiądz Piętkiewicz 2.—
913. p. M. Lewkowicz 1.—
914. p. A. Mekler 1.—
915. p. Gerszon Wajnryb 1.—
916. p. A. Zieliński 1.—
917. p. K. Lisicka 2.—
918. p. H. Wójcicki 2.—
919. Urząd Gminy Igołomja 2.—
920. Hrab. K. Morstina 2.—

Zebrane przez kol. Piwnickiego w Jadowie.

921. Kasa Oszczędności 2.—
922. Kasa Kupiecka 2.—
923. Ksiądz Kanonik Ożarek 2.—
924. Dr. Ludwik Wiśniewski 10.—
925. p. Kl. Drzewiecka 5.—
926. p. St. Szyszko 5.—
927. Rabin Wejngott 1.—

Zebrane przez Naczelnika u. p. Jeżów.

928. Ksiądz Esman 1.—
929. p. Głębski 1.50
930. p. W. Fuks 1.—
931. p. Królikowski 0.50
932. p. Maślakiewicz 0.50
933. p. Janczewski 0.50
934. p. Maciejewski 0.50
935. p. Paszkowski 0.50
936. p. Placek 0.50
937. p. Królikowski 0.50
938. p. Aleksander Wysykowicz 1.—
939. p. M. Ostrowski 0.50
940. p. A. Tarczyński 0.50
941. p. M. Berkowicz 0.50
942. p. Dudziński 0.50
943. p. J. Strojek 0.50
944. p. Kwaśnica 0.50
945. p. S. Klinger 0.50
946. p. A. Klinger 0.50
947. p. Maślakiewicz 0.50
948. p. Honig 0.50
949. p. Herszemberg 0.50
950. p. Wilmański 1.—
951. p. I. Galas 0.20
952. p. Wildman 0.50
953. p. A. Moszkowicz 0.50
954. p. Fiszer 0.20
955. p. Jachimowicz 0.50
956. p. H. Nielepkowicz 0.50

Zebrane przez kol. J. Wróblewskiego w Jabłonnie k/Warszawy

957. Hrabia M. Potocki 20.—
958. p. A. Choynowski 5.—
959. Zarząd Dóbr hr. Potockiego 5.—
960. Ksiądz Z. Siedlecki 5.—
961. Rotmistrz A. Wojciechowski 5.—
962. Apteka 5.—
963. p. Dyonizy Mierzejewski 5.—
964. p. Michał Mierzejewski 5.—
965. p. R. Bukowska 2.—
966. p. K. Masłowski 2.—
967. p. W. Zwolanowski 2.—
968. p. W. Kubalski 2.—
969. Szeregowy Derlacz 2.—
970. p. B. Piekarski 2.—
971. p. E. Kmita 2.—
972. p. M. Szlagman 2.—

973. p. A. Hergetowa 1.—
974. Kasa Kredytowa 1.—
975. p. B. Frydman 1.—

Zebrane przez kol. A. Sietczyńskiego w Janowie k. Chorzel.

976. Ksiądz Wł. Biały 1.—
977. p. Kazimierz Kuszewski, nauczyciel 2.—
978. p. Jadwiga Trześniewska 0.50
979. p. Wacław Łazicki 1.—
980. Komisarjat Straży Granicznej 5.—
981. p. Piotr Sznitko 1.—
982. p. Antoni Gratunik 2.—
983. p. Zofja Krzesińska 0.50
984. Urząd Celny 2.—
985. Nadleśnictwo 5.—

Zebrane przez kol. J. Kołodziejczyka w Komarówce-Podlaskiej.

986. Ksiądz M. Świerczewski 5.—
987. p. K. Gieroj 1.50
988. p. J. Szczepański 1.—
989. p. K. Gołkówna 1.50
990. p. Matylda Lerner 1.50
991. p. L. Filipiuk 1.—
992. Ksiądz Stanisław Zarębski 5.—
993. p. St. Dorożyński 1.—
994. p. St. Górski 1.50
995. p. Cz. Palczyński 1.50
996. p. M. Haroszkiewicz 1.50
997. Ksiądz Fr. Dzięga 3.—
998. p. B. Kowalski 0.50
999. p. Stanisława Kołodziejczyk 6.—
1000. p. L. Kanusewicz 5.—
1001. p. Wł. Szaniawski 5.—
1002. p. J. Niepokojczycki 1.50
1003. p. J. Szmurka 2.50
1004. p. Józef Trela 1.50
1005. p. St. Zabża 1.—
1006. p. J. Sidorowicz 15.—
1007. p. A. Chodyczko 10.—
1008. p. J. Deczkowski 2.—
1009. Ksiądz Jan Rudnicki 5.—
1010. p. Janicki 1.—
1011. p. Cz. Jaroszewicz 1.—
1012. p. Cz. Gibki 5.—
1013. p. Bożykowie 2.—
1014. p. Walerjan Żuk 5.—

Zebrane przez kol. Broja w Kochłowicach.

1015. p. Władysław Bielewicz 4.50
1016. p. Krzysa, Naczelnik Gminy 3.70
1017. p. Piotr Maińka 3.—
1018. p. Jakób Biernat 5.—
1019. p. Dominik Heyduk 1.—
1020. p. Zygmunt Kozierowski 1.—
1021. p. Wincenty Ptak 5.—
1022. p. Łaszczok 3.—
1023. Doktór Wawrzynek 2.—
1024. Ksiądz Proboszcz Kula 10.—
1025. p. Edward Majnusz 2.—
1026. p. Adolf Daab 10.—
1027. p. Wiek Fr., Fabryka Mebli 3.—
1028. p. Ignacy Badaj 3.—
1029. p. Józef Przybyła 1.—

Zebrane przez kolegów w Krydowie.

1030. p. Eustachy Świeżawski, Holubie 10.—
1031. p. Wacław Kulesza, Kosmów 5.—
1032. p. Władysław Szubert 3.—
1033. p. K. Ralikowski, Szychowice 10.—
1034. p. St. Symon, Szychowice 3.—
1035. Hrabia Mikołaj Karanajew 5.—
1036. p. Czerniawski, Krzeczów 2.—
1037. Ksiądz Kanonik Artecki 5.—

Zebrane przez kol. D. Starzyńskiego w Końsku.

1038. Inżynier Józef Angiewicz 60.—
1039. Fabryka „Słowianin" 10.—
1040. Bank Ludowy 10.—
1041. p. Hanusek 10.—
1042. p. Z. Szybalski, Piła 10.—
1043. Ksiądz St. Wolski 10.—
1044. p. I. Minta 10.—
1045. p. Zarębski 10.—
1046. p. Fuksiewicz 5.—
1047. p. Olkuski 5.—

Zebrane w agencji pocztowej Kuklinów.

1048. p. Szczaniecki, Starygród 1.10
1049. p. Edmund Szymański 1.65
1050. p. Franciszek Marszałek 1.10
1051. p. Gruszczyński 0.55
1052. p. Bielicki, Nauczyciel 0.55
1053. p. Kaczmarek, Nauczyciel 0.55

Zebrane przez kolegów Kaznowskiego i Sassa w Krakowie.

1054. „Alliance" Rynek 33 5.—
1055. p. Cohn i Liebeskind, Gertrudy 26 5.—
1056. Altesse-Wisla, Długa 17 5.—
1057. Dr. Franciszek Jelonek, Pawia 5 5.—
1058. Unger Adolf „Asfalt", Kraszewskiego 13 5.—
1059. Biuro Feliksa Stattera, Rynek 8 5.—
1060. p. Tadeusz Epstein, Długa 1 5.—
1061. Drukarnia Anczyca 5.—
1062. „Stadjon", Grodzka 26 5.—
1063. p. Fr. Lenert, Sławkowska 6 5.—
1064. Tow. „Limanowa" Sp. oddz. w Krakowie 5.—
1065. Inż. Edm. Lilienthal, Topolowa 23 5.—
1066. „Erdal", Zwierzyniecka 6 5.—
1067. Fa. Rimler, Grodzka 12 2.—
1068. Dyrektor Huber, Kraków 1 5.—
1069. Hotel francuski 5.—
1070. p. I. Potok, Gertrudy 9 5.—
1071. p. Ludwig Aksman, ulica Szewska 22 5.—
1072. Dr. Włodzim. Abłamowicz, pl. WW. Świętych 1 5.—
1073. Akc. Bank Hipoteczny 5.—
1074. Dyrektor Walczewski, Kraków 2 5.—
1075. „Hydraulika", Dunajewskiego 7 5.—
1076. p. Henryk Frankel, Dunajewskiego 6 5.—
1077. Prof. Dr. Latkowski, ul. Pańska 8 5.—
1078. Francka Synowie, Skawina 10.—
1079. f-a Austro Daimler, Wiślna 12 5.—
1080. Müller i Jędrzejowski, Długa 38 5.—
1081. R. Aleksandrowicz, Basztowa 11 5.—
1082. Fabryka Kabli Sp. Akc. Kraków, Płaszów 5.—
1083. „Cerealja", Straszewskiego 3 5.—
1084. Inż. F. Liebling, Starowiślna 32 5.—
1085. p. Marja Sierotwińska, Sienna 12 5.—
1086. Fabr. czekolady A. Piasecki, Wrocławska 17 5.—
1087. Arcyks. Browar w Żywcu Repr. w Krakowie 5.—
1088. Bank Gospodarstwa Krajowego, Rynek 47 5.—
1089. „Ryngraf", Krupnicza 6 5.—
1090. Jaworzn. Kom. Kopalnie węgla Jaworzno 10.—
1091. Dr. Zygmunt Landau, Grodzka 42 2.50
1092. p. Dawid Rettig, Gertrudy 6 5.—
1093. Baron Götz Okocimski, Okocim 10.—
1094. p. M. Mann, Sebastjana 16 5.—
1095. Autotechnika, Bracka 5 5.—
1096. Bracia Kamsler, Zielona 4 5.—
1097. p. Herman Kamsler, Gertrudy 18 5.—
1098. Dr. Jakób Weinsberg, Wrzesińska 5 5.—
1099. p. Bernard Ratz, Czarnowiejska 70 5.—
1100. p. Józef Leiblowicz, Rynek 11 5.—
1101. p. Marja Prauss, Rynek 7 2.50
1102. Fabr. czekolady Suchard S. A. 5.—
1103. Polskie Zakłady garbarskie 5.—
1104. Dr. Michał Hladij, Długa 60 5.—
1105. Inż. Jerzy Kukucz, Zyblikwiewicza 20 5.—
1106. p. J. Kurkiewicz, Grodzka 7 5.—
1107. p. A. Holzer, dom bankowy 5.—
1108. Powszechny Bank Kredytowy S. A. 5.—
1109. Tow. Zakładów Żyrardowskich, Mikołajska 6 5.—
1110. Huta Żelazna S. A. fabr. gwoździ i drutu, Płaszowska 12 5.—
1111. „Zoria", Sebastjana 9/11 5.—
1112. Akc. Tow. elektr. przedtem Sokolnicki i Wiśniewski 5.—
1113. Prezydent stoł. Kr. m. Krakowa 10.—
1114. Dr. Stanisław Łapiński, Florjańska 31 5.—
1115. Ksiądz J. Korzonkiewicz, Wawel 3 5.—
1116. Dr. Bolesław Komorowski, Lelewela 6 5.—
1117. Zakład Witrażów S. G. Żeleński, Al. Krasińskiego 23 5.—
1118. Jaworzn. Komun. Kop. węgla S. A., Krupnicza 3 5.—
1119. Fabryka obuwia Marko S. A., Ludwinów 5.—
1120. Prof. O. Bujwid, ul. Lubicz 5.—
1121. Polski Przemysł ryżowy, Karmelicka 6 5.—
1122. Dr. Tomasz Aschenbrenner, Florjańska 18 5.—
1123. p. Samuel Spira, Grodzka 4 5.—
1124. p. Roman Wibiral, ul. Grodzka 37 5.—
1125. Dr. Szymon Feldblum, Jana 3 5.—
1126. Parowa fabr. cukrów „Kryształ" Kraków — Podgórze 5.—
1127. H. Ripper i S-ka, Rynek 17 5.—
1128. Jan Schaitter, Józefińska 18 5.—
1129. Karol Szczepański, Repr. Br. Haberbusch i Schiele, Kraków — Zabłocie 5.—
1130. p. Mieczysław Dobija, Wielopole 1 5.—
1131. Śląski Bank Eskontowy, Rynek 12 5.—
1132. I Młp. fabr. warszawskich cukrów i barmolady, Kącik 9 5.—
1133. Prof. Kazimierz Kostanecki, Sienkiewicza 24 5.—
1134. Dr. Władysław Bujak, Długa 58 5.—
1135. p. Jan Feuereisen, Morawskiego 6 5.—
1136. Doc. Dr. Brudzewski, Florjańska 40 5.—
11137. Bracia Bilewscy, Rynek 2 5.—
1138. Inż. Juljan Gostwicki Wicepr. Dyr. Poczty 5.—
1139. Prof. Dr. Władysław Natanson, Studencka 3 5.—
1140. hr. Oktawja Skrzyńska, Studencka 1 5.—
1141. Ks. Dominik Radziwiłł, Balice k. Krakowa 5.—
1142. Jan baron Konopka Breń, p. Olesno k/T. 5.—
1143. Dr. Tadeusz Sinko, Ks. Józefa 13 5.—
1144. hr. Franciszka Potulicka, Wolska 6 10.—
1145. p. Jan Kwiatkowski, ul. Zwierzyniecka 19 5.—
1146. Dr. Michał Grünspan, Rynek 11 5.—
1147. p. Adolf Bajrach, Karmelicka 56 5.—
1148. p. J. Lubelski, Rest. kolejowa 5.—
1149. Dr. Leon Fuchs, Al. Krasińskiego 21 1.—
1150. Dr. Jan Bielawski, Wolska 7 5.—
1151. Izba skarbowa, ul. Skarbowa 1 5.—
1152. Polskie huty szkła S. A., Rynek 17 5.—
1153. Dr. Edmund Rosenhauch, Juljusza Lea 10 5.—
1154. p. Juljusz Meinl, Warszawa, Brylowska 22/24 5.—
1155. Skórczewski i Polakiewicz, Florjańska 13 5.—
1156. Gebethner i Wolf, Rynek 23 5.—
1157. Dom Zdrowia D-ra Wojciechowskiego, Siemiradzkiego 1 2.—
1158. Restauracja „Pod Ratuszem" 5.—
1159. Ill. Kurjer codzienny 10.—
1160. p. Jan Rothe Rotowski, Sławkowska 20 5.—
1161. Krak. fabr. kart do gry, Długa 17 5.—
1162. hr. Aniela Ponińska, Basztowa 10 5.—
1163. p. C. Hartwig, Gertrudy 2 5.—
1164. Fabr. Portland-Cementu B. Libau i S-ka, Jana 13 5.—
1165. Heffner i Berger, Anny 3 5.—
1166. Doc. dr. Eug. Artwiński, Batorego 17 5.—
1167. Apteka pod Białym Orłem, Rynek 43 2.—
1168. Prof. Dr. Stanisław Ciechanowski, Szopena 11 5.—
1169. Kino Wanda, Gertrudy 5 5.—
1170. Dr. Jan Nyciński, Jana 6 5.—
1171. p. E. Szancer, Florjańska 33 5.—

1172. Dr. Władysław Murczyński, Wielopole 9 5.—
1173. Prof. Stanisław Kot, Straszewskiego 7 5.—
1174. Pow. Tow. Elektryczne A. E. G., Dunajewskiego 3 5.—
1175. p. W. Kandel, Sławkowska 12 10.—
1176. Dr. Józef Woźniakowski, Florjańska 34 5.—
1177. p. Adolf Eder, Florjańska 6 5.—
1178. p. Karol Karwat, Mogilska 78 5.—
1179. Berson, Polska fabr. wyrobów gumowych, Straszewskiego 2 5.—
1180. p. Eugenjusz Bujański, Dunajewskiego 2 5.—
1181. p. Józef Dorawski, Szpitalna 15 5.—
1182. p. Marja Skirmunttowa, Wygoda 3 2.—
1183. p. Markus Reisman, pl. Dominikański 2 5.—
1184. p. Rząca i Chmurski, Gertrudy 4 5.—
1185. Spójnia budowlana Stryjeński, Mączyński i Korn, Mikołajska 6 5.—
1186. Dr. Emil Bobrowski, Karmelicka 8 5.—
1187. Dr. R. Dyboski, Prof. Uniwers. Jagiel., Kochanowskiego 24 5.—
1188. Wolny Dom składowy S. A., Sławkowska 4 5.—
1189. Polskie Zakłady Siemens S. A., Grodzka 58 5.—
1190. Prof. Dr. Stanisław Gołąb, Konarskiego 10 5.—
1191. Bracia Tokarze, Wielicka 8 5.—
1192. p. Zofja Hoesickowa, Wolska 8 5.—
1193. Huty stalowe Schoeller Bleckmann, Wolska 20 5.—
1194. p. K. i R. Moor, Grodzka 13 5.—
1195. I. Eisen, Florjańska 36 5.—
1196. Inż. Bruno Grüner, Garbarska 16 2.—
1197. p. Bernard Feilgut, ulica Szczepańska 5 3.—
1198. p. Onufry Fiut, zakład pogrzebowy, Grzegórzecka 7 5.—
1199. p. Jakób Gross, Rynek 8 5.—
1200. Łuszczarnie i Młyny Krakowskie 5.—
1201. Prof. Dr. Marjan Gieszczykiewicz, Al. Mickiewicza 13 5.—
1202. Kino „Warszawa“, Stradom 13 5.—
1203. hr. Mieczysław Poniński, Wolska 38 5.—
1204. Dr. Adolf Gross, św. Anny 9 5.—
1205. Cukiernia P. Maurizio 5.—
1206. hr. Krystyna Potocka, Rynek gł. 28 20.—
1207. Stocznia Gdańska, Wiślna 12 5.—
1208. p. Perlberger i Schenker, ul. Grodzka 48 5.—
1209. Nadrabin Józef Kornitzer, Orzeszkowej 10 5.—
1210. Zarząd Okręgowy Związku Zawodowego Kolejarzy, Warszawska 13/17 5.—
1211. Inż. Józef Lilienthal, Nadwiślańska 10 5.—
1212. p. Józef Weksler, Florjańska 22 5.—
1213. p. Helena Peterseimowa, Karmelicka 38 5.—
1214. p. M. Kusionowicz, pl. Marjacki 2 5.—
1215. p. Kaz. Miklaszewski, pl. Dominikański 1 5.—
1216. p. A. Piechowski, plac Szczepański 8 5.—
1217. Prof. Dr. Maksymiljan Rutkowski, Basztowa 6 5.—
1218. p. Eljasz Kanarek, Karmelicka 34 5.—
1219. Adw. Dr. Natan Oberländer, Wolska 8 5.—
1220. „Pepege“, św. Jana 6 5.—
1221. Spółdzielczy Bank gwarancyjny, Rynek 33 5.—
1222. p. Passakas M. i S-ka, pl. Marjacki 9 1.—
1223. p. Monderer i Ehrlich, Grodzka 38 5.—
1224. p. N. Taschnerowa, Florjańska 5 3.—
1225. p. Ludwika Holendrówna, Starowiślna 19 5.—
1226. p. A. Gross i Syn, Pawia 7 3.—
1227. p. Władysław Boloński, Rynek 34 5.—
1228. Bracia Safier, Rynek główny 2.50
1229. p. Zofja Smoluchowska, Mikołajska 3 2.—
1230. p. Juljusz Feiwel, Mikołajska 32 5.—
1231. p. Ignacy Sobolewski, Grodzka 3 2.—
1232. Dr. Longin Womela, Lubicz 26 5.—
1233. p. Antoni Trąbka i Syn, Szewska 12 1.—
1234. p. Emanuel Ehrlich, Warneńczyka 10 5.—
1235. p. Artur Bahr, Syrokomli 22 5.—
1236. Ks. Dr. Józef Kulinowski, pl. Marjacki 4 5.—
1237. p. Henryk Gumplowicz, pl. W. W. świętych 8 2.50
1238. Zakł. reprodukcyjny „Zorza“, Krzyża 7 5.—
1239. p. Jan Wolny, zakład pogrzebowy, pl. Szczepański 2 5.—
1240. hr. Róża Łubieńska, pl. Jabłonowskich 3 5.—
1241. „Automotor“, Smoleńska 23 5.—
1242. „Au Printemps“, Szewska 7 5.—
1243. Dr. Rafał Landau, św. Gertrudy 9 5.—
1244. Rada wyznaniowa Gminy izraelickiej, Skawińska 2 10.—
1245. Stanisław Burtan Basztowa 17 5.—
1246. Robert Jahoda, Gołębia 4 5.—
1247. Dr. Stanisław Stein, ul. Sławkowska 25 5.—
1248. Zakłady Solvay w Polsce, fabryka sody, Podgórze 10.—
1249. Dr. Bolesław Korolewicz, Bracka 11 5.—
1250. p. Antoni Mateczny, Podgór , Bonarka 1 5.—
1251. Reim i Spółka, Rynek gł. Nr. 37 a-b 5.—
1252. Prof. Dr. Artur Benis, Podwale 2 5.—
1253. p. Zdzisław Zdanowicz, Sła . kowska 3 5.—
1254. Krakowska fabryka mydła C. Śmiechowski 5.—
1255. p. Wilhelm [illegible]der, Karmelicka 45 5.—
1256 „Eshape“ Spółka handl.-przemysłowa 5.—
1257. Wapienniki „Libau i Ehrenpreis“ Sp. Akc. 5.—
1258. Zajączek i Lankosz, Rynek gl. 46 a-b 5.—
1259. Kenner i Fussmann, św. Krzyża 1 5.—
1260. „Ziarno“, Podgórze Zabłocie 5.—
1261. Dr. Feliks Kopera, Wyspiańskiego 12 2.—
1262. Kalman Liebeskind, Stradomska 13 1.—
1263. p. L. Opoczyński, Stroma 7 5.—
1264. R. Fröhlich i S-ka, Stanisława 12 5.—
1265. p. Rudolf Pelz, pl. Groble 8 2.—
1266. Federowicz, Paluggay, Podwale 6 5.—
1267. „Pebede“, Szpitalna 7 5.—
1268. Dr. Rafał Landau, Starowiślna 8 2.—
1269. Dr. Adam Ackermann, Wiślna 3 5.—
1270. Dr. Jakób Bross, Grodzka 10 5.—
1271. p. Kazimierz Ogorzały, Szczepańska 11 1.—
1272. p. Zofja Kozłowska, Stolarska 6 5.—
1273. Dr. Adolf Sas, Pańska 10 2.—
1274. Prof. A. Szyszko Bohusz, Wawel 5 5.—
1275. K. Holeksa, Pędzichów 13 5.—
1276. „Au b[illegible] Marché“, Szpitalna 11 5.—
1277. J. Kasesuik, Florjańska 20 2.—
1278. Marjan Niwicki, Konarskiego 30 10.—
1279. p. Lazar Ludwik, Gnieźnieńska 5 5.—
1280. p. Piotr Stachiewicz, ul. Wenecja 1 5.—
1281. p. F. Lord, Lubicz 1 5.—
1282. Prof. Dr. Karol Dziewoński, ul. K. Olszewskiego 2 2.50
1283. Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezp., Basztowa 8 10.—
1284. Dr. Zygmunt Drobniewicz, Biała k B. 5.—
1285. Dr. Jakób Ader, Grabowskiego 5 5.—
1286. Repr. Browaru Okocimskiego, Jana 3 5.—
1287. Prof. Dr. Emil Godlewski, Al. Krasińskiego 19 5.—
1288. Zakłady Skody, Gertrudy 2 5.—
1289. Repr. browaru tenczyńskiego, Mostowa 12 2.50

Zebrane przez kolegów J. Delimata, Zofję Białkową, Konstantego Kozakiewicza, Annę Maszewską, Albina Jacewicza, Władysława Piotrowskiego, Jana Fersita i Michała Lisieckiego w Lidzie.

1290. p. Kronik 5.—
1291. Burmistrz Rudolf Bergman 5.—
1292. p. Januszajtis i Rachmański 5.—
1293. f. „Uniwersal“, Maszyny 2.—
1294. p. B. Dworecki 1.—
1295. Kino Edison 5.—
1296. Związek Spółdz. Spoż. R. P. 5.—
1297. p. Michalski 1.—
1298. Syndykat Rolniczy 10.—
1299. p. Ł. Jabłoński 5.—
1300. p. I. Winer i Sp. 3.—
1301. p. A. Stókolora 2.—
1302. Piekarnia Mechaniczna 2.—
1303. p. M. Szpilkowski 3.—
1304. Młyn „Automat“ 1.—
1305. Doktór Kaplan 2.—
1306. p. Kapliński 5.—
1307. Bank Kupiecki 5.—
1308. Ksiądz Dziekan Bojaruniec 5.—
1309. Doktór Harniewicz 1.—
1310. Apteka Stukałowa 5.—
1311. Inżynier Maślanka 5.—
1312. p. Polaczek 1.—
1313. Bank Wileński 5.—
1314. p. Szapiro 5.—
1315. p. Papelmejster, Browar 5.—
1316. Doktór Kantor 3.—
1317. p. A. Radziewicz 5.—
1318. p. Ch. Jachnis 1.—
1319. Spółdz. Rolnik 5.—
1320. Żydowski Bank 5.—
1321. Zelikowicz, Lewinson, Apteka 3.—
1322. p. Br. Winogradow 3.—
1323. p. Ida Winer 5.—
1324. Ludowy Bank Spółdz. 5.—
1325. p. S Małecki 5.—
1326. p. Borys Budin 5.—
1327. f. „Metal“ 3.—
1328. p. Abram Ilutowicz 3.—
1329. Odlewnia Berlanda 5.—
1330. Inż. Suchodowicz, Biuro 5.—
1331. Fabryka „Ardol“ 5.—
1332. „Drutindustrja“ 2.—
1333. p. Zyrzeński 4.—
1334. p. Natan Piekarski 5.—
1335. Doktór Renert 3.—
1336. p. M. Pupko 5.—
1337. p. B. Czyżewski 3.—
1338. Warsztaty Mechaniczne 3.—
1339. p. Wersocki 5.—

Zebrane przez kol. M. Pielicha w Lipniku k. Łomży.

1340. p. Aleksander Modrak 1.—
1341. p. Bałoniewicz 1.—
1342. Bezimiennie 2.20
1343. p. Czesław Kania 0.50
1344. p. Władysław Bubrzycki 0.30
1345. Bezimiennie 1.40

Zebrane przez Kierownika Urzędu pocztowego w Lipnicy Wielkiej.

1346. Ks. Kanonik Karol Marhay 2.—
1347. p. Józefa Marhay 1.—
1348. p. Zygmunt Hochfelder, Dyrektor 2.—
1359. p. Józef Baumhor 1.—
1350. p. Berta Straus 2.—
1351. p. Herman Baumhor 2.—
1352. p. Emanuel Malz 2.—
1353. p. Bernard Rozenblütt 1.—
1354. p. Antoni Krempa 1.—
1355. p. Emilja Krempa 1.—

Zebrane przez kolegów Aleksandra Duszyńskiego, Antoniego Piskorskiego, Gabryela Warlika, Antoniego Pasnickiego i Ignacego Miklińskiego w Łukowie.

1356. p. Teodor Nowiński, Apteka 5.—

1357. p. D. Gastman 5.—
1358. p. Tadeusz Neff 2.—
1359. p. Piotr Zubowicz 3.—
1360. p. Alter Wajnkicher 1.—
1361. p. Branzel 1.—
1362. B-cia Biderman 1.—
1363. B-cia Arje 2.—
1364. p. Spendowska, Hurtownia Tyton 10.—
1365. B-cia Cukierman 1.—
1366. p. Ignacy Benderman 1.—
1367. Firma „Dzwon" 2.—
1368. p. Telesfor Gorczyński 3.—
1369. p. Chaim Jungsztejn 1.—
1370. Spółdzielnia Kredytowa 5.—

Zebrane przez kol. A. Włodarczyka w Łazach.

1371. Dyrektor Brzozowski 2.—
1372. Dyrektor Meyer 2.—
1373. p. St. Majbaum 1.—
1374. p. J. Majbaum 1.—
1375. p. T. Dzikiewicz 1.—
1376. p. Leśniewski 1.—
1377. p. Kozaryn 2.—
1378. p. F. Orzechowska 1.—
1379. p. Szymoniak 1.—
1380. p. Trzcianka 1.—
1381. p. L. Poleska 2.—
1382. Dyrektor Tymieniecki 1.—
1383. Dyrektor Bogdaszewski 1.—
1384. p. J. Skaba 1.—
1385. p. L. Ingster 1.—
1386. p. J. Rajzman, Tartak 1.—

Zebrane przez kol. Z. Domańskiego w Łomazach.

1387. p. Józefa Zwaniecka 1.—
1388. p. Szymanek, Kom. Pol. Pań. 3.—
1389. p. Mandel Urcze 2.—
1390. p. Goldcwajg 2.—
1391. p. Zaremba 2.—
1392. p. Noe Berman 1.—
1393. Ks. Mikołaj Filipowicz 3.—
1394. Rabin Grynberg 2.—
1395. p. B. Weisman 1.—
1396. p. E. M. Handelman 1.—
1397. p. Piotr Sikora 3.—
1398. p. St. Kossowanówna 2.—
1399. Mjr. Dr. Walenty Zawadzki 5.—
1400. Ksiądz Jan Hegier 3.—

Zebrane przez kol. w Łokaczu.

1401. p. Jefim Turenko 5.—
1402. p. St. Wilczyński 20.—
1403. p. Sumowski 20.—
1404. p. Mijakowski 10.—
1405. p. R. Pyde 20.—
1406. p. J. Borkowski 5.—

Zebrane przez kol. Musiała w Mosinie.

1407. p. Ritter 2.—
1408. p. Frąckowiak 5.—
1409. Dr. J. Krochler 5.—
1410. p. Wyszatycki 1.—
1411. p. A. Tyliński 2.—
1412. p. Perkiewicz 5.—
1413. N. N. 4.—
1414. p. Helena Heiman, Niwka 50.—
1415. p. A. Czechow 3.—

Zebrane przez kol. Fryderyka Kremera, Resza i Kasprzaka w Milejowie.

1416. p. Juljan Szybilski 5.—
1417. p. Kazimierz Bubiak 5.—
1418. Dyrektorowa Fabijanowska 5.—
1419. p. Władysław Skurzyński 4.—

Zebrane przez kol. S. Babickiego w Mołodecznie.

1420. p. Jan Puciała 5.—
1421. p. Szlama Tarcycki 5.—
1422. p. Włodzimierz Czajkin 5.—
1423. p. E. Chełchowski 5.—
1424. p. K. Połasznik 5.—
1425. Kapitanowa Sawińska 5.—
1426. p. Edward Pieslak 5.—
1427. Spółdz. „Zorza" 5.—
1428. Dr. Masłowski 3.—
1429. p. Sarol 5.—
1430. p. W. Pisarski, w Marcinkańcach 5.—

Zebrane przez kol. Benenowskiego w Murowanej Goślinie.

1431. p. Krzyżański 5.—
1432. p. Bartoszewicz, Kubica 2.—
1433. p. Winterfeld 10.—
1434. Doktór Krzyżanowski 5.—
1435. p. Edmund Dierl 5.—
1436. p. A. Tomaszewski 5.—
1437. p. Wiellinta 3.—
1438. p. Frübant 3.—
1439. p. Jeske 1.—
1440. Ksiądz Proboszcz Adam 5.—
1441. Dr. Szuldrzycki 5.—
1442. p. Rogala 5.—
1443. p. Nowak 5.—
1444. p. Szymczak 5.—
1445. p. Jan Bajer 2.—
1446. Dr. Spernberger 5.—

Zebrane przez kol. Jana Kaszę w Niwiskach.

1447. p. Jan Rok, Kierownik Szkoły 1.—
1448. p. Henryk Augustynowicz 1.—
1449. p. Władysław Cięmieła 1.—
1450. Ksiądz Franciszek Kuźniarowicz 1.—
1451. p. R. Iwasikowa 0.40
1452. Doktór Jan Hupka 1.—

Zebrane przez kol. Franciszka Nowaka i Jadwigę Łukasiewiczówną w Nowym Korczynie.

1453. p. F. Czapiuk 1.—
1454. p. Grącki 1.—
1455. p. Borensztajn 1.—
1456. p. Sałowa 1.—
1457. p. I. Gancnajch 1.—
1458. p. M. Łapa 2.—
1459. p. I. Grącki 1.—
1460. p. Alter Grącki 1.—
1461. p. M. Cukier 1.—
1462. p. W. Pasek 1.—
1463. p. M. Fojgiel 1.—
1464. p. A. Gutman 1.—
1465. p. A. Helfand 1.—
1466. p. M. Stalewicz 1.—
1467. p. H. Luft 1.—
1468. p. C. Barcz 1.—
1469. p. J. Mandecki 1.—
1470. p. M. Szewczuk 1.—
1471. p. Kaczmarczyk 1.—
1472. p. M. Saltarska 1.—
1473. p. S. Katermacka 1.—
1474. p. M. Fetera 1.—
1475. p. J. Liba 1.—
1476. p. S. Jadobas 1.—
1477. p. Gertnar 1.—
1478. p. A. Kajderower 1.—
1479. p. M. Mikulski 1.—
1480. p. St. Kaczmarczykowski 1.—
1481. p. W. Leśniowski 1.—

Zebrane przez kol. Bujarskiego w Niepoczołowicach.

1482. p. Józef Milenczyk 0.50
1483. p. Józef Butman 0.50
1484. p. Bernard Lewicki 0.50
1485. p. Agata Grzenkowicz 0.50
1486. p. Radajek 1.—
1487. p. Jan Labuda 0.50
1488. p. Cecylja Labudówna 0.50
1489. p. Wiktor Pikański 0.50
1490. p. Jan Lawrenc 0.50

Zebrane przez kol. Badyńskiego w Obrzycku.

1491. p. Łukaszyk 2.50
1492. p. Musioł, Obrowo 5.—
1493. p. Kołodziej, Obrowo 0.50
1494. p. Jasiński 2.50
1495. p. Fr. Koszuda 2.50
1496. p. Linke, Stobrica 2.50
1497. p. Jantkowiak 2.50
1498. p. Brodziewicz 2.50
1499. p. Strojny 5.—
1500. p. K. Turno, Słopanowo 10.—
1501. p. L. Król 1.—
1502. Ordynacja hr. Raczyńskich 20.—
1503. p. Karol Gottschalk 5.—
1504. p. Gałęski 1.50
1505. p. Kozubowski 2.50
1506. p. Taranczewski 2.50
1507. p. Fajans 10.—
1508. Doktór Jankowski 2.50
1509. „Rolnik" 2.50
1510. p. Szydłowski 1.—
1511. p. K. Woźnicki 2.50
1512. p. St. Kahan, *Ostrów Mazowiecka* 3.—

Zebrane przez kol. J. Morawskiego w Osięcinach.

1513. Doktór Wł. Olbrycht 5.—
1514. p. Paulina Krzymuska 5.—
1515. Ksiądz Proboszcz W. Matuszewski 3.—
1516. p. Franc. Harencki 3.—
1517. p. Walenty Kuligowski 2.—
1518. p. Fr. Pawełkiewicz 3.—
1519. p. K. Dzierzbicka 5.—
1520. Apteka 3.—
1521. p. Smoliński, Dom Pilichowo 3.—
1522. p. Jan Mirosławski 5.—
1523. p. Święcicki 5.—
1524. p. Stanisław Lipiński 3.—
1525. p. Franciszek Kabat 1.—
1526. p. Fr. Praszyński 1.—
1527. p. J. Praszyński 1.—
1528. p. Jan Dembiński 1.—
1529. p. M. Skonieczny 2.—
1530. p. S. Skonieczny 1.—
1531. p. W. Olszewski 1.—
1532. p. St. Rosiak 1.—
1533. p. K. Morawska 10.—
1534. p. Jan Morawski 5.—
1535. p. Józef Staliński 5.—
1536. p. Leonardt Arendt 2.—
1537. p. St. Grodzicki 10.—
1538. p. Leon Machalski 1.—
1539. p. St. Płoszaj 1.—
1540. p. Wacław Klops 5.—
1541. Baron Duninowski 10.—
1542. p. M. Szymański 2.—

Zebrane przez kol. A. Pietruszewskiego w Ozorkowie.

1543. Tow. Schlösserowskie 10.—
1544. p. Robert Marschel 2.—
1545. p. Adam Józefowicz 1.50
1546. p. M. Szladkowski 3.—
1547. p. Ch. Kimpel 2.—
1548. p. Ch. Weil 3.—
1549. p. K. Cichowicz 3.—
1550. p. Rachmil Szulc 5.—
1551. p. L. Radułowska 3.—
1552. p. Lipmon Szulc 3.—
1553. p. Rosiński 1.—
1554. Młyn Fejdysza 3.—
1555. p. Jonscha 3.—
1556. p. Werner 3.—
1557. Bank Ludowy 5.—
1558. p. Raszewski 2.—
1559. Bank Spółdzielczy 5.—
1560. p. Wolski 1.—
1561. Doktór Legls 3.—
1562. p. M. Fogel 5.—
1563. Ksiądz Gostkowski 3.—
1564. p. Aleksander Rozstocki 10.—
1565. p. M. Brandt 3.—
1566. p. F. Weingartner 2.—
1567. p. M. Stokowski 5.—
1568. Kasa Kupiecka Rzemieślników 3.—
1569. Ewangielicki Bank Spółdzielczy 3.—
1570. p. Kann 1.50
1571. p. Kuczerowa 3.—
1572. p. Fajflik 3.—
1573. Młyn Gwiazda 3.—
1574. Stow. Społ. „Zorza" 5.—
1575. p. Wilski, Maj. Wróble 3.—
1576. p. Krumhorn 1.—
1577. p. K. Pruszynowski 0.50

Zebrane przez kol. Dudka w Orzeszu.

1578. p. Rygol 20.—
1579. p. Fityka 10.—
1580. p. Wyrobek 2.—
1581. Doktór Szolz 5.—
1582. p. Hegenscheidt 5.—
1583. p. Siholz 10.—
1584. Doktór Kalus 2.—

Zebrane przez kol. S. Kopińskiego w Poddębicy.

1585. Biuro Budowy „Inż. Dworakowski i S-ka" 3.—
1586. p. Tadeusz Wehr, maj. Golice 2.—
1587. p. Karol Szmitke, Młyn parowy 3.—
1588. B-cia Kałowscy, Skład węgla 3.—
1589. „St. Drebert i S-ka" 3.—
1590. B-cia Kubiak i Wiśniewski, Młyn Parowy 3.—
1591. p. M. Fijałkowska, Sklep Rolniczo - handl. 3.—

Zebrane przez kol. Kierownika Urzędu pocztowego Przyszowice.

1592. p. Antoni Swoboda 3.—
1593. p. Szczepan Swoboda 3.—
1594. p. Paweł Swoboda 3.—
1595. p. Piotr Spyra 1.—
1596. p. Ernest Wittek 3.—
1597. p. Paweł Kucias 3.—
1598. p. Gerhard Kucias 1.—
1599. p. Ludwik Widuch 3.—
1600. p. Roben Wittek 3.—
1601. p. Franciszek Cipa 3.—
1602. von Korn 3.—
1603. Ksiądz Proboszcz Pogrzebski 3.—
1604. p. E. Dudek 3.—
1605. p. Paweł Blaut 1.—
1606. p. Piotr Mencel 3.—

Zebrane przez kol. J. Modera w Poniecu.

1607. p. St. Kołodziejczak 2.—
1608. p. Jan Schulz 1.—
1609. p. Edm. Mietliński 3.—
1610. Dr. Dembiński, Drzewce 5.—
1611. Inż. Zoll, Sarbinowo 5.—
1612. Hrabia Mycielski 5.—
1613. p. Mierzejewski 2.—
1614. Doktór Busze 2.—
1615. p. Drabiński 1.—
1616. p. Paul Erbutber 2.—
1617. p. St. Musielak 2.—

1618. p. Jerzy Vogt 5.—
1619. Ks. Proboszcz Dr. Skrzydlewski 5.—
1620. Książe Czartoryski, Sarbinowo 5.—
1621. p. Kreutzinger 2.—
1622. Bank Ludowy 10.—
1623. p. Jan Musiałowski 3.—
1624. p. L. Łazarski 3.—
1625. Gewerbebank 2.—
1626. Ksiądz Woroniecki, Dzięczyna 5.—
1627. p. Klemke, Janiszewo 2.—
1628. p. Antoni Walkowiak 5.—
1629. p. Marcin Wiskowiak 2.—
1630. Pastor Wachert 2.—
1631. p. Nardtke 5.—
1632. p. Kaszyński i Bujakiewicz 5.—
1633. p. Józef Szymański 1.50
1634. p. Walenty Musiałowski 2.—
1635. Doktór Bartlitz 3.—
1636. p. Fr. Bartkowiak 2.—
1637. p. Kollewe 1.—
1638. p. Lander 2.—

Zebrane przez kol. Zofję Iwanicką w Ropicy Ruskiej.

1639. p. Władysław Mika 2.—
1640. p. Władysław Augustyn 1.—
1641. „Przyszłość", Sękowa 2.—
1642. p. Karol Schmid, Sękowa 1.—
1643. p. Martycka, Sękowa 1.—
1644. p. Litwin, Rychwałd 1.—
1645. Kooper. „Zhoda", Rychwałd 1.—
1646. p. Muzyha 2.—
1647. p. Franciszka Trunidajska 1.—
1648. p. Abraham Blosband 1.—

Zebrane przez kol. Hamernika w Radoszycach.

1649. p. Józef Liskowicz 1.—
1650. p. Michalewski 1.—
1651. Apteka Rudkowskiego 0.50
1652. Hrabia Wł. Zamoyski 10.—
1653. Ksiądz Śmigielski 1.—
1654. Doktór Goldman 1.—
1655. Rabin Finkler 4.—
1656. p. Edward Turno 1.—
1657. p. Dzieduć 1.—
1658. Doktór Krysiński 2.—
1659. p. Augustyniak, Kierown. Szkoły 1.—
1660. Ksiądz A. Powęski 1.—
1661. Ksiądz Prałat Kosiński 1.—
1662. p. Juljusz Ossowski 1.—
1663. p. Teofil Zieliński 1.—
1664. Urząd Gminy Grochisko 5.—
1665. p. Wincenty Ogonowski 1.—

Zebrane przez kolegów w Rejowcu Lub.

1666. Doktór Sergjalis 2.—
1667. p. Mieczysław Radliński 5.—
1668. p. Wł. Kulczycki, Cukrownia 3.—
1669. p. Wł. Kargowski, Cukrownia 3.—
1670. Cukrownia Rejowiec 50.—
1671. p. T. Pluskowski, Dyrektor Cukr. 10.—

Zebrane przez kolegów w Sędziszowie k. Jędrzejowa.

1672. p. Borkowski 5.—
1673. p. Zofja Drecka 5.—

Zebrane przez kol. Macieja Koziarskiego w Stopnicy.

1674. Rejent Colonna Walewski 3.—
1675. p. Finel Mandelman, Brody 0.20
1676. Ksiądz Jan Śliwakowski 2.—
1677. p. Wacław Reinstejn, Obrońca 1.—
1678. p. Jan Nachtman, Sędzia 2.—
1679. Rabin Szwarc 1.—
1680. p. Binem Buchman, Sklep 0.50
1681. p. Salomon Gertler, Dyr. 2.—
1682. p. S. Mandelman, biuro podań 0.50
1683. p. Natan Weinstejn, sklep 0.50
1684. Bank Dyskontowy 1.50
1685. p. Alfred Pasławski, lekarz weter. 3.—
1686. p. Josek Ajzenberg 1.—
1687. p. Karolina Szumer, Apteka 0.50
1688. p. Djament, Handel wódek 1.—
1689. Profesor Feliks Kwiatkowski 1.—
1690. Doktór Wacław Piotrowski 4.—
1691. Doktór Izrael Markisz 1.50
1692. p. Tomasz Majewski, Apteka 2.—
1693. p. Romuald Jędrzejewski, zast. rejenta 3.—
1694. p. Sz. Grünberg, Sklep żelazny 0.50
1695. p. Chaskiel Cukierman, sklep 0.50
1696. p. Naftuli Pinczowski, sklep 2.—
1697. p. Kazimierz Koszycki 1.—
1698. p. Jakób Taubenblatt, handel jaj 0.50
1699. Zarząd Dóbr Brzozówka 10.—
1700. Spółka Leśna w Skrobaczowie 10.—
1701. Bank Handlowy 4.—
1702. Urząd Gminy Olesusze 10.—
1703. Hurtownia Tytoniowa 20.—

Zebrane przez kol. J. Janczaka Sosnowe.

1704. p. Michał Jaworski 5.—
1705. p. J. Krystek 3.—
1706. Doktór Wł. Filewicz 5.—
1707. p. Władysław Kukier 5.—
1708. p. Malewicz, właściciel majątku *w Sokołowie Podlaskim* 20.—

Zebrane przez kolegów w Siedlcach.

1709. Notarjusz Szumański 25.—
1710. p. E. Czechowicz 10.—
1711. Księgarnia „Ignis" 5.—
1712. p. Maciejewski, Restauracja 3.—
1713. p. Samborski, Apteka 1.—
1714. p. Lipe Gelbfisz 3.—
1715. p. Olszakowski 5.—
1716. p. Laskowski 5.—
1717. p. M. Srebrnik 3.—
1718. Redakcja „Siedlcer Wochenblatt" 10.—
1719. p. Slaski, adm. 5.—
1720. p. Offenheim 2.—
1721. p. M. Olszewski 1.—
1722. p. Wiktor Kielak 5.—
1723. p. Altman 2.—
1724. p. Maurycy Sztejn 3.—
1725. Zw. Spółdz. Spoż. R. P. 10.—
1726. p. Maliszewski 3.—
1727. p. Jan Tabakiewicz 2.—
1728. p. Marja Zaremba 5.—
1729. Bank Rolny 10.—
1730. Ksiądz Kobyliński 10.—
1731. p. Artyniak 4.—
1732. Bank Ziemski 10.—
1733. p. Jan Ostrowski 5.—
1734. p. A. Nowak, Adwokat 5.—
1735. p. Klejnman 5.—
1736. Bank Kupiecki 5.—
1737. Hurtownia Tytoniowa 10.—
1738. Drukarnia Udziałowa 5.—
1739. p. Jakubowicz 3.—
1740. Doktór Wąsowski 5.—
1741. Drukarnia p. Goldberga 3.—
1742. p. Icek Trzebucki 2.—
1743. p. Celnik 5.—
1744. p. Zalcman 2.—
1745. p. Solan 2.—
1746. p. Himelszajn 2.—
1747. p. Koszelewski 5.—
1748. p. Gudgeld 10.—
1749. Doktór Skorubko 5.—
1750. p. T. Wujek 5.—
1751. p. Józef Lewin 3.—
1752. p. Grynberg 2.—
1753. p. Egierszdorf 2.—
1754. p. Ch. Ejzenberg 2.—
1755. p. B. Frydman 2.—
1756. p. Halber 1.—
1757. p. Z. Olenjewicz 5.—
1758. p. Rubinsztejn 2.—
1759. Doktór Gościcki 5.—
1760. Generał Sikorski 10.—
1761. p. Egierszdorf 10.—
1762. Adwokat Chrzanowski 5.—
1763. Spółka Spożywcza 5.—
1764. p. F. Grynszpan 2.—
1765 Bank Polski 3.—
1766. p. Goldberg 5.—
1767. p. L. Oskierko 3.—
1768. p. Abram Tenenbaum 3.—
1769. p. J. Grochowski 2.—
1770. Spółdz. Bank Kredyt. 3.—
1771. p. Aleksander Grabowski 10.—
1772. Doktór E. Wiszniewski 5.—
1773. p. I. Wajntraub 2.50
1774. Ksiądz K. Piotrowski 5.—
1775. p. Jerzy Konopka 10.—
1776. p. Felzensztejn 2.—
1777. p. Gruszkiewicz 1.—
1778. p. Lerner 1.—
1779. Biuro eksp „Transport" 5.—
1780. Bank Udziałowy 25.—
1781. Bank dla Handlu i Przemysłu 15.—
1782. p. Miodownik 3.—
1783. p. Pinkus Kaplan 5.—
1784. p. Paciorkowski 2.—
1785. Doktór Wajszczuk 5.—
1786. p. B. Jontot 3.—
1787. p. Sk. Grynszpan 5.—
1788. p. J. Gotlieb 1.—
1789. Firma „Astra" 3.—
1790. p. Stanisław Hajteruk 4.—
1791. Cukiernia Tołczewskiego 2.—
1792. Księgarnia R. Niewiarowskiej 5.—
1793. p. Olszewski, Bazar Polski 2.—
1794. p. Krauze 5.—
1795. Apteka p. Szczuki 5.—
1796 Doktór Koczko 5.—
1797. p. Krakówka 5.—
1798. p. Nuchem Halbersztadt 2.—
1799. Związek Ziemian 10.—
1800. p. Lichtenpacht 1.—
1801. p. Krajewski 5.—
1802. Stowarz. Kupców 5.—
1803 Gmina Zyslów 15.—
1804. p. L. Listek 3.—
1805. p. Ostrowski 5.—
1806. p. Sawicki 3.—
1807. p. Lewański 5.—
1808. Doktór Chalawa 5.—
1809. p. Samulak 5.—
1810. p. Holfke 5.—
1811. p. Asman 5.—
1812. p. Uszer Arzec 2.—
1813. p. B. Jabłoń 1.—
1814. p. Glücksberg 1.—
1815. Doktór Szlycher 2.—
1816. p. Szyfer 5.—
1817. Adwokat Kęszycki 5.—
1818. p. Leszczyński 5.—
1819. Sp. Roln. Handl. 1.—
1820. p. Krasiński 10.—

Zebrane przez kol. Przybyłowicza w Tymbarku.

1821. Ksiądz kanonik Józef Szewczyk 3.—
1822. Ksiądz Mieczysław Memulski 0.50
1823. Zarząd Dóbr 15.—
1824. Ksiądz Leon Grarzowiecki 1.—
1825. Ksiądz Stanisław Korbowski 1.—
1826. Ksiądz Jan Zawada 3.—
1827. Ksiądz kanonik Zięba 10.—
1828. Doktór Kaz. Cwojdzinski 2.—

Zebrane przez kol. Zientarę w Tykocinie.

1829. Majątek Szelągówka 3.—
1830. p. Tomasz Podobiński 3.—
1831. p. Leonard Pogorzelski 3.—
1832. p. M. Skurko 2.20
1833. p. G. Płoński 3.—
1834. p. M. Malarewicz 3.—
1835. p. A. Turek 2.—
1836. p. Wł. Zakrzewski 3.—
1837. p. Mączka 2.—
1838. Hrabia St. Bniński 3.—
1839. p. Piekutowski 3.—
1840. p. D. Granat 1.—
1841. Doktór Dugowski 5.—
1842. Urząd Gminy Stelmachowo 5.—
1843. Szeregowy Stępczyński 5.—
1844. p. M. Skarka, kierownik 2.—
1845. p. S. Bohdanowiczówna 3.—
1846. p. Jadwiga Dziekonska 5.—
1847. Bank Ludowy 5.—
1848. p. Tadeusz Lewicki 5.—
1849. p. Bolesław Choromański 3.—
1850. Gmina Wyznaniowa Żydowska 5.—
1851. p. Izrael Kohn 3.—
1852. p. Salomonowicz 1.10
1853. p. Jan Fibich, Burmistrz 3.—
1854. p. G. Gerszuny 1.—
1855. p. L. Szpiro 3.—
1856. Apteka 5.—

Zebrane przez kolegów w Trokach.

1857. Bank Ludowy Spółdzielczy 10.—
1858. Rejent Nowosielecki 5.—
1859. p. Mołot 3.—
1860. p. Michał Moszyński 3.—
1861. p. B. Bunimowicz 2.—
1862. p. Milejkowski 1.—

Zebrane przez kol. Kazimierza Górskiego w Trzemesznie.

1863. p. I. Mikulski 2.—
1864. p. K. Roeske 1.—
1865. p. A. Wolf 2.—
1866. p. Wł. Knast 1.—
1867. p. R. Talagowa 1.—
1868. p. Borys, Dysiek 1.—
1869. p. Cieślicki, Dysiek 1.—
1870. p. Michalak, Mijanowo 1.—
1871 p. W. Bartz 2.—
1872. p. Kamyszek, Mława 3.—
1873. p. Chmielewski, Mława 3.—
1874. p. Owczarzak, Mława 1.—
1875. p. Wituła, Mława 1.—
1876 p. Mróz, Mława 1.—
1877 p. J. Osiński, Ławki 1.—
1878 p. Matuszewski, Ławki 1.—
1879. p. Grajkowski, Ławki 1.—
1880. p. Michalak, Ławki 1.—
1881. p. Arndt, Pozrzedacze 1.—

1882. p. Jonas, Szydłowo 3.—
1883. p. Bruks, Szydłowo 1—
1884. p. W'odarz 1.—
1885. p. Krąkowski 1.—
1886. p. Idaszak 1.—
1887. p. Bessert 2.—
1888. p. Gralik 1.—
1889. p. Semran, Popielewo 1.—
1890. p. R. Schröder 1.—
1891. p. Fr. Rydlewicz 1.—
1892. p. Skowroński 2.—
1893. p. W. Majewska 2.—
1894. p. Ig. Kaptur 0.50
1895. p. K. Busse 1—
1896. p. Lawrenz 1.—
1897. p. Chojecki, Powiadacze 1.—
1898. p. Nürenberg, Jastrzębowo 1.—
1899. p. Heliasz, Kruchowo 1.—
1900. p. Jaskulski, Jastrzębowo 1.—
1901. p. Fr. Sobczak, Gościeszyn 2.—
1902. p. Wł. Siuda 3.—
1903. Landw. Zentr. Genossenschaft 3.—
1904. P. Posłuszny 1.—
1905. p. J. Koczorowski, Bześlin 2.—
1906. p. J. Meysner, Rudki 2.—
1907. T. Krause 2.—
1908. p. Albert Schön, Niewolno 1.—
1909 p. Juljan Szymborski, Kozłowo 1.—
1910. p. Wł. Jaskulski 2.—
1911. p. St Ziętak, Bześlin 3.—
1912. p. L. Thomas 2.—
1913. p. Mądry, Kamieniec 2.—
1914. p. L. Kobierzyński 0.50
1915. p. Mądry 1.—
1916. p. Goldke, Ostrowite 1.—
1917. p. Mlowiński 3.—
1918. p. Wieczyński, Niewolno 2.—
1919. p. Schröder, Niewolno 1.—
1920. p. Bartz, Bystrzyca 2.—
1921. p. W. Schwersenzer 1.—
1922. p. Meller, Grabowo 1.—
1923. p. Janik Kruchowo 1.—
1924. p. Klump, Jastrzębowo 1.—
1925. p. Jagodziński, Jastrzębowo 2.—
1926. p. W. Bąk, Kozłowo 1.—
1927. p. P. Musiał 5.—
1928. p. Klimacki, Kamieniec 2.—
1929. p. L. Grzona 1.—
1930. p. Wł. Chęciński 2.—
1931 p. Tułodziecki 3.—
1932. p. Sigismund Abracham 1.—
1933. p. J. Zawada 2.—
1934. p. K. Formański 2.—
1935. p. Wł. Mizgalski 2.—
1936. Inżynier Preyss 3.—
1937. p. P. Fritz 1.—
1938. Doktór Daniel 2.—
1939. p. L. Dytkiewicz 1.—
1940. p. L. Kubski 2.—
1941. p. L. Soliński 2.—
1942. p. W. Gehring, Ostrowite 1.—
1943. p. Orlikowska 1.—
1944. p. Chojnacka, Popielewo 1.—
1945. p. J. Flauks, Jastrzębowo 5.—
1946. p. St. Siwa, Kozłowo 2.—
1947. p. T. Dobski 2.—
1948. p. Chwiłkowski, Ławki 1.—
1949. p. W. Zühlke, Powiadacze 1.—
1950. p. Ciałkowski, Kruchowo 1.—
1951. p. Toboła, Grabowo 1.—
1952. p. Kukuckie 2.—
1953. p. Kwajsiek, Rękawczyn 2.—
1954. p. Dragon 1.—
1955. p. Hoppe, Skubarczewo 2.—
1956. p. T. Kulińska, Folusz 1.—
1957. p. Deresiewicz 1.—
1958. p. R Adamski 1.—
1959. p T. Brewka 3.—
1960. p. K. Gomólski 2.—
1961. p. A. Szymkowiak 2.—
1962. p. J. Łukomski, Gościerzyn 1.—
1963. p. Fr. Caban, Gościerzyn 2.—
1964. p. Sz. Kończal, Gościerzyn 1.—
1965. p. Siwa, Gościerzyn 1.—
1966. p. W. Kabaciński, Gościerzyn 1.—
1967. p. M. Stöff, Budzisław 1.—
1968. p. Fr. Grajkowski, Budzisław 1.—
1969. p. St. Pawełczak, Budzisław 1.—
1970. p. J. Wrzesiński, Budzisław 1.—
1971. p. R. Weidzmann, Miecierzyn 2.—
1972. p. M. Schulc, Ochodza 1.—
1973. p. p. L. Domagała, Gościerzyn 1.—
1974. p. W. Andrzejewski, Gościerzyn 1.—
1975. p. K. Szymański 3.—
1976. p. Doktór J. Wojciechowski 2.—
1977. p. Z. Jankowski, Ryszewo 1.—
1978. p. T. Jankowski, Ryszewo 1.—
1979. p. Rosochowicz, Nadleś. Gołąbki 3.—
1980. p. Ig. Drzewiecki, Ryszewo 1.—
1981. p. St. Zaniecki, Ryszewo 1.—
1982. p. L. Plasker, Miecierzyn 1.—
1983. p. W. Maciejewski, Gościerzynek 1.—
1984 p. J. Kaptur, Gościerzynek 1.—
1985. p. J. Jędrzejewski, Ochodza 1.—
1986. p. W. Derciński 1.—
1987. p. Groblewski, Ostrowite 2.—
1988. p. Wojtkowski 1.—
1989. p. R. Wolski 5.—
1990. p. Kruszka, Bieślin 2.—
1991. p. L. Staszek 0.50

Zebrane przez kol. Musiała w Tustanowicach.

1992. p. Ludmila Roikówna 10.—
1993. p. Abram Garfunkiel 5.—
1994. Inżynier Mieczysław Szarek 10.—
1995. Ksiądz Jan Taprz 10.—
1996. p. Dudok 10.—
1997. p. Rafłoka 10.—
1998. Inżynier Józef Dawidowicz 10.—
1999. p. S. Finkler 20.—
2000. p. A. Chamajdra 5.—
2001. p. Makar 10.—
2002. p. Juljan Szulc 5.—
2003. Inżynier Paweł Leniecki 10—
2004. Narodowa Organizacja Kobiet 10.—
2005. Apteka S. Otto 5.—
2006. p. Filip Trapp, właśc. kop. 20.—
2007. p. Kazimierz Kossowski 10.—
2008. p. Essigowie Wolfowie 10.—
2009. Inżynier Gustaw Chobot 10.—
2010 Bank Ludowy 3.—
2011. p. Gruber 10.—
2012. p. Władysława Wojtowicz 10.—
2013. Dr. Nikodem Nowak 2.—
2014. p. Błażowski 10.—
2015. p. Karol Szulc 10—
2016. p. Rudolf Gisgos 10.—
2017. Centr. Związek Górników 5.—
2018. Ksiądz Kanonik Wojciech Karaś 6.—
2019. Inżynier Juljusz Dziba 5.—
2020. p. Piliński Stanisław, Dyrekt. szkoły 10.—
2021. p. Szymkówna Matylda, Dyr. szkoły 10.—
2022. Inżynier Władysław Kobak 10.—
2023. p. Jakób Thomas 10.—
2024. p. Wojciakowski 5.—
2025. p. Leon Dydusiak 10.—
2026. Dyrektor kopalni wosku Firborn 20.—
2027. p. Jakób Glohruberg 5.—
2028. Inżynier Haczowski 10.—
2029. p. Władysław Murzyn 20.—
2030. p. Jan Valls 10.—
2031. p. Dr. Sichigarn 10.—

Zebrane przez kolegów Czesława Herberta, Józefa Rydera i Władysława Czerwonkę w Trzebini.

2032. p. Trębecz 5.—
2033. Inżynier Leon Zillman 5.—
2034. Inż. Rudolfski 5.—
2035. p. Radwańska 2.50
2036. p. Bartosik —.50
2037. Inżynier Zieleniewski 1.—
2038. p. I. Mandelhauer 5.—
2039. p. Mandelbon 1.—
2040. Ksiądz Maltoński 5.—
2041. Ksiądz Kanonik Czaplicki 5.—
2042. p. Radca Żytomierski 1.—
2043. Ksiądz Sawicki 5.—
2044. p. Andrzej Pudełko 2.—
2045. p. Feliks Ptak 2.—

Zebrane przez kolegów A. Dąbrowskiego, Główczyńskiego, Wernika, Bronisława i Jadwigę Sobocińskich, Stanisława Radeja, Grodzkiego, Łasińskiego, Wojciechowskiego, Koperskiego i innych we Włocławku.

2046. *Fabryka Cellulozy* 600.—
2047. Pajiernia Scangera 25.—
2048. Firma „Muhsam" 20.—
2049. Restauracja Jeglińskiego 5.—
2050. p. H. Manes, Sklep 5.—
2051. Skład Apteczny Kacperkiewicza 5.—
2052. Skład Węgla Różańskiego 2.—
2053. Fabryka Krupki 10.—
2054. Sklep Galant. Pomirskiego 3.—
2055. Fabryka Osi Szwarca 5.—
2056. Księgarnia Powszechna 5.—
2057. Cukiernia Bednarskiego 5.—
2058. Bank dla Handlu i Przemysłu 5.—
2059. Skład Drzewa Dawida Szymańskiego 10.—
2060. Biuro Ogłoszeń L. Makowskiego 5.—
2061. Bracia Lubowscy 5.—
2062. Włocławska fabr. drutu Klamke 10.—
2063. Fabryka Fajansu L. Czamański 10.—
2064. Bank Handlowy 10.—
2065. Fabryka Sieci Frankenstejn 5.—
2066. Bank Kujawski 5.—
2067. Biuro Elektrotechniczne Oszminkowski 10.—
2068. Firma „Lavinit" 3.—
2069. „Expres Kujawski" 10.—
2070. Kocent i Gozdziewicz 10.—
2071. Skład Węgla Wolickiego 5.—
2072. Firma „Nasiona" —.50
2073. „Bracia Cohn" 5.—
2074. Firma „Konecki" 5.—
2075. Współdzielnia Rolnicza 10.—
2076. Klinika Heymana 1.—
2077. Kujawski Związek Ziemian 15.—
2078. Biuro Ubezp. Mankiewicza 5.—
2079. Spółdzielcza Kasa Kredytowa 5.—
2080. Fabryka papieru Szwarsteina 5.—
2081. Adwokat Urbański 5.—
2082. p. I. Hirszberg 2.50
2083. p. M. Trembski 2.50
2084. Skład Apteczny Hygiena 1.—
2085. Dyrektor Stow. Spożyw. p. Jakubowski 20.—
2086. Izba Rzemieślnicza 10.—
2087. Bezimiennie 29.—

Zebrane przez kol. B. Duklanda we Wrockach.

2088. p. J. Jaranowski 2.—
2089. Ksiądz Dziekan Spitza 2.—
2090. Ksiądz Proboszcz Lubowski 2.—
2091. p. A. Sztyler 2.—
2092. p. W. Dominiczak 3.—
2093. p. Al Olkiewicz 3.—
2094. p. Wł. Burczyński 3.—

Zebrane przez kol. Retza w Wąbrzeźnie.

2095. p. Feliks Klimaszka, kupiec 2.—
2096. Doktór Piotrowski, Apteka 2.—
2097. Adwokat Kazimierz Balcerski 5.—
2098. p. K. i W. Ziętak, kupcy 2.—
2099. p. Kazimierz Wietrogoński 5.—
2100. p. Kazimierz Głowacki, Drogerja 2.—
2101. p. Konrad Góralski, Hurtownia Tytoniowa 7.—
2102. p. Hilary Sell, Drogerja 1.—
2103. p. Zygmunt Sigurski, kupiec 2—
2104. p. Stanisław Grzegorczyk, kupiec 2.—
2105 p. Kurt Goetz, kupiec 2—
2106. p. Franciszek Sass, kuiec 1.—
2107. p. Marceli Polkowski, kupiec 2.—
2108. p. Franciszek Szymański, kupiec 3.—
2109. p. Stanisław Żuralski, kupiec 5.—
2110. p. Jan Kamiński, Fabr. nagrobków 2.—
2111. p. Stanisław Chwiałkowski, kupiec 5.—
2112. p. Wilhelm Kropp, kupiec 2.—
2113. p. I M. Baranowski, kupiec 2.—
2114. p. Andrzej Nast, kupiec 5.—
2115. p. Anastazy Cander, wł. stolarni 1.—
2116. p. Stefan Markowski, kupiec 2.—
2117. p. Szulc, dziedzic 1.—
2118. p. G. Chrzanowski 1.—
2119. p. Zygmunt Gaszyński, Budowniczy 1.—
2120. p. Biuro Szaeper, kupiec 3.—
2121. p. Maksymiljan Naftusiński, Dziedzic 3.—
2122. p. Jan Gryka 1.—
2123. p. Robert Cygler, kupiec 5.—
2124. p. Jadwiga Wojtecka, kupiec 5.—
2125. p. Arnold Hoeuse, kupiec 3.—
2126. p. Franciszek Biały, kupiec 2.—
2127. p. Bronisław Grabowski, warsztat mechaniczny 2.—
2128. p. Franciszek Balcerski, kupiec 1.—
2129. p. Mieczysław Jezierski, kupiec 4.—
2130. p. Bolesław Szczuka, redaktor 3.—
2131. F-a Wąbrzeski Młyn 3.—

2132. p. L. W. Wiśniewski, kupiec 1.—
2133. p. Jadwiga Kollewska 0.50

Zebrane przez kol. Leona Wieczorkowskiego w Wełnowcu.

2134. Zakłady Hohenlohego 100.—
2135. Zjednoczenie Fabryk Gazów Przemysłowych 10.—
2136. F-a Rapid 5.—
2137. F-a Sigma 10.—
2138. Francuskie Tow. „Perun" 10.—
2139. F-a Mateusz Kopeć 20.—
2140. p. Ciszewski, Generalny dyrektor 10.—
2141. F-a Dakem 20.—
2142. kolega Leon Wieczorkiewicz 20.—
2143. F-a Fawyzel 10.—

Zebrane przez kolegów w Dąbiu nad Nerem.

2144. p. Skrzyński 10.—
2145. Pastor Biner 5.—
2146. p. Dawidowicz 2.—
2147. p. St. Langer 5.—
2148. p. Gogela 5.—
2149. Kasa Spółdzielcza 5.—
2150. Bank Ludowy 5.—
2151. p. M. Lewin 2.50
2152. p. Oppman i Kozłowski 10.—
2153. p. J. Golschalk 5.—

Zebrane przez kol. Franciszka Monkiewicza w Wysocku.

2154. p. Jerzy Niemczyk, administrator Banku Rolnego 5.—
2155. Towarzystwo Przemysłowo Leśne 10.—
2156. Ksiądz Filaret Perchorowicz 5.—
2157. Zachodnie T-wo dla Exportu Drzewnego 5.—
2158. p. Oszer Chajel,, prezes żydowsk. Komitetu Sierot 10.—
2159. p. Aleks. Litwin, wójt gminy 4.—
2160. p. Zalman Łopata 2.—

Zebrane przez kol. Sopałowicza w Witaszycach.

2161. Cegielnia Parowa 10.—
2162. p. Ignacy Reszelski 5.—
2163. p. Ludwik Gajewski 2.50
2164. Cukrownia Witoszyce 18.—
2165. Hrabia Bniński 4 —
2166. Radca Żychliński, Twardów 10.—

Zebrane przez kol. Trachocińskiego w Wapienicy.

2167. p. Dyckerhoff i Widmann 5.—
2168 p. A. Folwarczny 5.—
2169. p. Ign. Jurczyk 1.—
2170. p. Jan Gabryś 2.—
2171. p. J. Pipersberg 5.—
2172. Śląska Fabryka pił i narzędzi 5.—
2173. p. Jerzy Hess 1.—
2174. p. L. Vogt 3.—
2175. Wapienicka Fabryka śrub 5.—
2176. Br. Tischer 3.—

Zebrane przez kol. Z. Prusa i Józefa Walinowicza w Worniach.

2177. p. Jankowski 2.—
2178. p. E. Murończyk 3.—
3179. p Terechowicz 2.—
2180. p. Śnieżyński 2.—
2181. Dr. Pakecz 2.—
2182. p. Hillesko 1.—
2183. p. Czarnecki 2.—
2184. p. Unkiewicz 2.—
2185. p. Kochlewski 1.—

Sanatorjum Związku Pracowników Poczt, Tel. i Tel. w Zakopanem

(Tatry Polskie 960 metrów ponad poz. morza.)

Wspaniałe położenie na południowych stokach Antołówki, wsród kilkudziesięciomorgowego lasu świerkowego, zdala od kurzu i zgiełku, a w samem mieście (10 minut od dworca kolejowego) - nowoczesny komfort i hygiena - sale i salony artystycznie dekorowane - centralne ogrzewanie wodą - ciepła i zimna woda w każdym pokoju. Elektryczny wyciąg osobowy - linoleum, tapety impregnowane do zmywań - światło elektryczne - łazienki, kanalizacja systemu biologicznego - balkony z leżakami do werandowania - kuchnia wykwintna, zdrowa i obfita — idealne warunki dla rekonwalescentów i pragnących wypoczynku chorych. Sanatorjum przyjmuje na leczenie członków Związku, chorych na gruźlicę.

Opłata dzienna, którą uiszczają Członkowie Związku (i członkowie rodziny) wynosi 6 złotych dziennie od osoby.

Za powyższą cenę otrzymuje pacjent 5-ciorazowe odżywienie dziennie, najzupełniejszą opiekę lekarską, lekarstwa, pościel, pranie, obsługę etc. Prywatni pacjenci są przyjmowani, w wypadku wolnych miejsc za opłatą 16 zł. dziennie.

Po uzyskaniu karty skierowania od lekarza urzędowego, należy zwrócić się do Dyrekcji Sanatorjum w Zakopanem.

RATUJMY BOHATERA-MĘCZENNIKA

Z przeniesienia zł. 5.169.13 i 5 dol. am. zł.

342) Pracownicy u. p. Bydgoszcz I 25.15
343) „ „ Janowiec nad Wisłą 5.87
344) „ „ Komarów 2.—
345) „ „ Uście Zielone 2.—
346) „ „ Ozorków 6.50
347) „ „ Tłumacz 5.30
348) „ „ Mątwy nad Notecią 7.—
349) „ „ Wyszogród 6.—
350) „ „ Falenica 5.—
351) kol. Aleksander Suska Adamów 1.—
352) kol. J. Burek, Gościeradów 2.—
353) kol. J. Jarosiewicz — Kosów koło Kołomyji 0.30
354) Koło Miejscowe Tarnopol 22.30
355) „ „ Mikołów 10.—
356) „ „ Ostrów Pozn. 16.50
357) Pracownicy u. p. Czempiń 10.—
358) „ „ Mińsk Maz. 7.10
359) „ „ Radzymin 6.30
360) „ „ Łask 6.50
361) „ „ Dobromil 10.—
362) „ „ Warlubie 6.23
363) „ „ Ząbkowice 7.—
364) „ „ Józefów 3.—
365) „ „ Złotniki Kujawskie 2.50
366) Koło Miejscowe Bydgoszcz 32.—
367) Pracownicy u. p. Kalwarja Zebrzydowska 8.50
368) „ „ Lwów 8 6.10
369) „ „ Dąbrowa koło Tarnowa 2.78
370) „ „ Ostrołęka I 13.20
371) „ „ Włodawa 5.50
372) „ „ Bereza Kartuzka 24.20
373) „ „ Nadbrzezie 5.—
374) kol. J. Kołodziejczyk — Szczebrzeszyn 1.—
375) Pracownicy U. p. Ojców i Skała 5.—
376) „ „ Wróblik Szlachecki 5.—
377) „ „ Wołomin 3.50
378) „ „ Grybów 6.—
379) „ „ Truskawiec 38.—
380) kol. Henryk Żółtek—Dzierzgowo 1.50
381) kol. Stefan Smigielski — Rogów koło Koluszek 4.—
382) kol. Antoni Sietczyński — Janowo koło Chorzel 1.—
383) Koło Miejscowe Kartuzy 8.—
384) Pracownicy u. p. Płock 10.—
385) Koło Miejscowe IV, Kraków 20.—
386) „ „ Nr. III — Warszawa - Telegraf 400.—

(d. c. n.).

OFIARY
na „Złoty Łańcuch Uzdrowiskowy"

Saldo z przeniesienia:
Złotych 4949 gr. 91,
Mkn. (w złocie) 10,
Dolar 1.

Nr. 608. Zł. 20 — Spółka Kinematograficzna „Kolos" w Warszawie, Marszałkowska 152.

Nr. 609. Zł. 0,50 — kol. Piotr Wojtynowski, Asystent pocztowy w Bydgoszczy.

Nr. 610. Zł. 3 — kol. Błocki Seweryn — Naczelnik u. p. Prużana.

Nr. 611. Zł. 2 — Bank Spółdzielczy w Tyszowcach.

Nr. 612. Zł. 150 — Koło Miejscowe, Radom, kwota uzyskana z „Balu Pocztowców" urządzonego w dniu 8 lutego b.r.

Nr. 613. Zł. 8.50 — kol. Titienko — kierownik u. p. Gorzkowice.

Nr. 614. Zł. 20 — kol. Małecki, St. pocztyljon z Włocławka w dowód podziękowania Prezesowi Koła Okręgowego w Warszawie — kol. Cz. Tykwińskiemu za udzielenie skutecznych wskazówek i poparcie.

Nr. 615. Zł. 1.50 — kol. Remigjusz Grodziński z u. p. Rawicz.

Nr. 616. Zł. 1.50 — kol. Józef Kramarczyk — Asystent pocztowy u. p., Poznań 3.

Nr. 617. Zł. 10 — Urząd pocztowy Truskawiec, złożone przez partję za niestosowne zachowanie się.

Nr. 618. Zł. 4 — pp. Stefan Niewiarowicz ze Zbierska, Zigelman, Majranc i Adam Szrajer z Kalisza, ofiarowane za pośr. kol. Józefa Grygorjewa, kontrolera poczt. w u. p. Kaliszu.

Nr. 619. Zł. 3.50 — Pracownicy Urzędu pocztowego Myszków.

Nr. 620. Zł. 1 (piąta rata) — kol. Stefan Fuchs — Naczelnik u. p. Krzemieniec.

Nr. 621. Zł. 1.50 — kol. Lucjan Kluczyński, Kierownik Działu Gospodarczego u. p. Warszawa 1

Nr. 622. Zł. 5 — inż. Józef Kucharski — Warszawa.

Nr. 623. Zł. 5 — kol. Wacław Zajączkowski, Asystent pocztowy u. p. Piotrków Trbunalski.

Nr. 624. Zł. 124.50 — **Pracownicy u. p. Łódź 1. Z okazji Imienin Kierownika Oddziału III, kolegi Bernarda Pelikana.**

Nr. 625. Zł. 10 — kol. A. Sietczyński — Kierownik u. p. Janowo k. Chorzel.

Nr. 626. Zł. 1 — p. Ettinger Ilta z Uhnowa.

Nr. 627. Zł. 86 — W zrozumieniu szlachetnej akcji budowy własnych Uzdrowisk — zebrane w drodze wezwań łańcuszkowych za pośrednictwem Miejscowego **Jarocin Poznański.** Poniżej podajemy wykaz ofiarodawców:

1.	Kol. Borecki Marjan	Zł. 5.—
2.	„ Rankowska Pelagja	„ 5.—
3.	„ Szymańska Wiktorja	„ 3.—
4.	„ Śliwiński Leon	„ 5.—
5.	„ Czekałówna Marja	„ 5.—
6.	„ Slawniak Florjan	„ 3.—
7.	„ Twiczeniuk Jan	„ 3.—
8.	„ Spallek Bogdan	„ 3.—
9.	„ Wenz Antoni	„ 2.50
10.	„ Błaszczyk III Michał	„ 2.—
11.	„ Kornasówna Władysława	„ 2.—
12.	„ Przymusiński Stefan	„ 2.—
13.	„ Makowska Irena	„ 2.—
14.	„ Oberówna Jadwiga	„ 2.—
15.	„ Pawlak Józef	„ 3.—
16.	„ Kaniewska Aniela	„ 2.—
17.	„ Ganza Józef	„ 1.—
18.	„ Krysmalski Jan	„ 3.—
19.	„ Kmieciak II Ludwik	„ 2.—
20.	„ Kasprzakówna Jolenta	„ 2.—
21.	„ Dymkówna Halina	„ 2.—
22.	„ Olszak Stanisław	„ 3.—
23.	„ Kościelniak II Ludwik	„ 2.—
24.	„ Trzeciak Michał	„ 2.—
25.	„ Kościelniak I Wojciech	„ 1.—
26.	„ Durczak Józef	„ 1.—
27.	„ Brukarczyk Antoni	„ 1.—
28.	„ Marcinkowski Władysław	„ 2.—
29.	„ Tomaszewski Jan	„ 2.—
30.	„ Jóśkiewicz Ignacy	„ 1.—
31.	„ Dudziński Jan	„ 1.—
32.	„ Lis II Stefan	„ 1.—
33.	„ Bogdaszewski Aleksander	„ 1.—
34.	„ Jędraszczyk Stefan	„ 1.—
35.	„ Przybylski Władysław	„ 1.—
36.	„ Gruszczyński Marcin	„ 1.—
37.	„ Włodarczyk I Stanisław	„ 1.50
38.	„ Świderski Feliks	„ 1.—
39.	„ Bienert Tomasz	„ 2.—

Nr. 628. Zł, 100 — Spółdzielcza Kasa Pożyczkowo-Oszczędnościowa Prac. P. T. i T. w Łodzi, w myśl uchwały Walnego Zgromadzenia Członków.

Razem Zł. 5508 gr. 41.
Mkn. (w złocie) 10.—,
Dolar amer. 1.

KTO NASTĘPNY?

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Dnia 17.IX r. b. zasnął w Bogu po krótkich cierpieniach starszy pocztyljon Urzędu Sosnowiec 1.

Władysław Kawka

przeżywszy lat 38.

Pogrzeb odbył się 19-go września na cmentarzu miejscowym w Pogoni, wraz ze sztandarem przy bardzo licznym udziale Kolegów, Koleżanek, przyjaciół i znajomych.

Cześć Jego pamięci!!!

Ś. † P.

Jan Urban

starszy podurzędnik U. P. Warszawa 1. były członek Zarządu Koła miejscow. opatrzony św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zmarł dnia 11 września 1930 r., przeżywszy lat 53.

Cześć Jego pamięci!

Bibljoteka Sanatorjum w Zakopanem

Miło nam jest podzielić się wiadomością, iż **apel** skierowany do Koleżanek i Kolegów ogłoszony w Nr. 11/30 „Poczta" nie pozostał bez echa.

Niżej podajemy pierwszą listę szlachetnych współczujących ofiarodawców, którzy łaskawie nadesłali Komitetowi budowy Uzdrowisk i Sanatorjów, cenne książki dla **„Bibljoteki Sanatorjum"**, za co Główny Zarząd Związku wyraża Sz. Kolegom serdeczne podziękowanie. Jednocześnie prosimy ogół Członków Związku do deklarowania dalszej pomocy w postaci książek, względnie datków pieniężnych na wyżej wspomniany cel. Gotówkę należy kierować na konto P. K. O. Nr. 14048 — Referat Budowy Uzdrowisk i Sanatorjów, książki zaś pod adr. siedziby Związku, ul. Bednarska Nr. 25 w Warszawie. Nadesłane książki zostały przesłane do Zakopanego, oprawione i wydane „Bibljotece" do użytku.

Lista ofiarodawców:

1. Kolega P. z **Warszawy** — książek (wszystkie książki nowe — wartości 80 złotych) 30
2. Kol. Czesław Rajces — Kierownik u. p. **Szumsk k. Krzemieńca** — książek 3
3. Kol. Zajączkowscy — u. p. **Piotrków Tryb.** — książek 29
4. Bibljoteka Koła Miejscowego pracowników u. p. **Kielce** — książek 20
5. Kol. Krajnik — u. p. **Brodnica n. Dr.** — książek 8
6. Kol. T. Sawicki — Starszy pocztyljon u. p. Mława 1 — książek 4

KTO NASTĘPNY?

Redaktor odpow.: W. Godusławski. Wydawca: Zarząd Główny Związku Prac. Poczt., Telegr. i Telef. R. P. Warszawa, ul. Bednarska Nr. 25.

Drukarnia Artystyczna, Nowy Świat 47, tel. 35-80 i 35-83.